

ICEBERG s.r.l.

300238, Berini, nr.178, comuna Saco ul Turcesc, jud.Timi , punct de lucru: 300700, Timi oara, str. Petuniei, nr. 7
telefon 0356 108680, fax 0356 780139, mobil 0724772341 sau 0723278812, e-mail iceberg5_srl@yahoo.com
Reg. com. J35/181/2002, C.I.F. RO14448064, cod IBAN RO24OTPV191000280255RO01, OTP Bank-Timi oara

pr. nr. **UAG 203/20**

STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA I DELIMITAREA ZONELOR PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC PENTRU MUNICIPIUL ARAD Jud. Arad

Studiu de fundamentare pentru
P.U.G. Municipiul Arad

PROIECT

Prezentul proiect este proprietatea intelectuală a SC ICEBERG SRL, este interzisă publicarea sub orice formă, a informațiilor din acest proiect, și din anexele sale, fără acordul prealabil scris al autorului/autorilor pe specialități.

ICEBERG s.r.l.

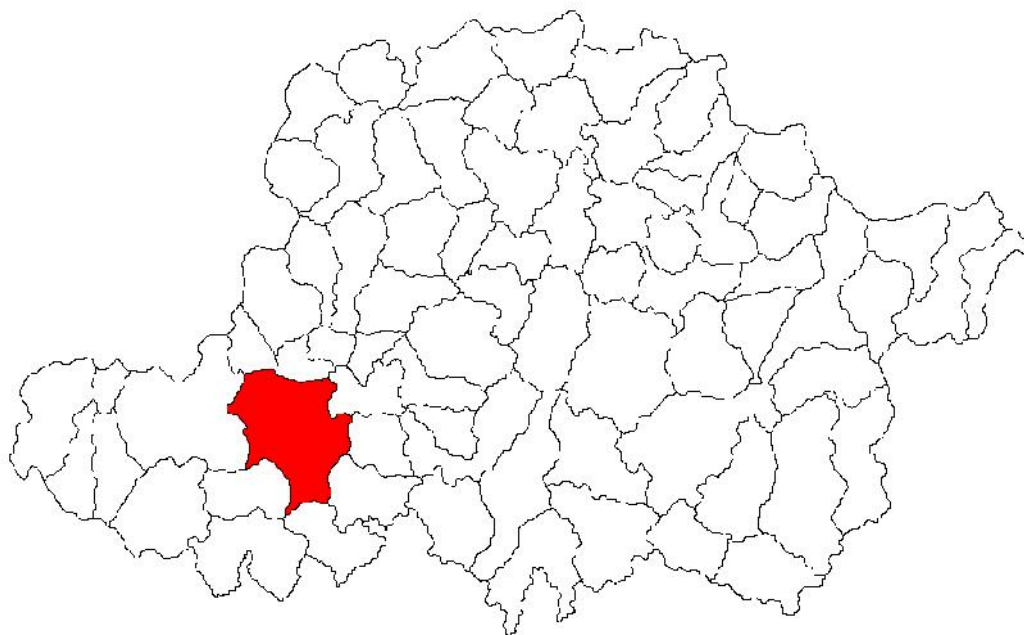
300238, Berini, nr.178, comuna Saco ul Turcesc, jud.Timi , punct de lucru: 300700, Timi oara, str. Petuniei, nr. 7
telefon 0356 108680, fax 0356 780139, mobil 0724772341 sau 0723278812, e-mail iceberg5_srl@yahoo.com
Reg. com. J35/181/2002, C.I.F. RO14448064, cod IBAN RO24OTPV191000280255RO01, OTP Bank-Timi oara

pr. nr. **UAG 203/20**

FOAIE DE GARD

Denumirea proiectului	ACTUALIZARE PLAN URBANISTIC GENERAL AL MUNICIPIULUI ARAD
Beneficiar	PRIMARIA MUNICIPIULUI ARAD 310130, Arad B-dul Revolutiei, nr.75 Jud. Arad
Faza de proiectare	STUDII DE FUNDAMENTARE P.U.G. STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA I DELIMITAREA ZONELOR PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC PENTRU MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD
Proiectant general	s.c. ICEBERG s.r.l. str. Petuniei, nr. 7 300700, Timi oara jud. Timi
Contract nr.	81137/2020
Data	noiembrie 2021

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA
I DELIMITAREA ZONELOR PROTEJATE CARE CUPRIND
PATRIMONIU ARHEOLOGIC
PENTRU MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

**Sibiu
2021**

CUPRINS

I. Introducere. Metodologie. Scop.....	6
II. Cadrul legislativ.....	8
III. Situri arheologice.....	15
III.1. Surse documentare.....	15
III.2. Surse cartografice.....	16
III. 3. Surse bibliografice.....	16
III.3.1. Repertoriul arheologic județean.....	19
III.3.2. Repertoriul arheologic național.....	26
III.3.3. Lista monumentelor istorice.....	28
IV. Fișe analitice, zone de protecție.....	29
V. Concluzii și propuneri.....	141
VI. Ilustrații.....	151

LISTA ILUSTRĂȚII

Figura 1. Descoperiri din epoca paleolitic aflate în UAT Arad.	151
Figura 2. Descoperiri din epoca neolitic timpurie aflate în UAT Arad.....	151
Figura 3. Descoperiri din epoca neolitic mijlocie aflate în UAT Arad..	152
Figura 4. Descoperiri din epoca neolitic târzie aflate în UAT Arad.	152
Figura 5. Descoperiri din epoca eneolitic timpurie-mijlocie aflate în UAT Arad.....	153
Figura 6. Descoperiri din epoca eneolitic târzie aflate în UAT Arad.....	153
Figura 7. Descoperiri din epoca timpurie a bronzului aflate în UAT Arad.	154
Figura 8. Descoperiri din epoca mijlocie a bronzului aflate în UAT Arad.....	154
Figura 9. Descoperiri din cea de-a doua etap a bronzului târziu aflate în UAT Arad.	155
Figura 10. Descoperiri din cea de-a treia etap a bronzului târziu aflate în UAT Arad.....	155
Figura 11. Descoperiri din prima epoc a fierului aflate în UAT Arad.	156
Figura 12. Descoperiri din a doua epoc a fierului aflate în UAT Arad.	156
Figura 13. Descoperiri din secolele II-V d.Hr. aflate în UAT Arad.	157
Figura 14. Descoperiri din secolele VI d.Hr. aflate în UAT Arad.	157
Figura 15. Descoperiri din secolele X-XIII d.Hr. aflate în UAT Arad.	158
Figura 16. Descoperiri din secolele XIV-XVIII d.Hr. aflate în UAT Arad.	158

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

FOAIE DE TITLU

DENUMIREA LUCRĂRII	STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU PENTRU MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD
NUMĂRUL VOLUMULUI	I
BENEFICIAR	PRIMĂRIA ARAD, JUD. ARAD
PROIECTANT GENERAL	
ELABORAT	ARHEOLOG EXPERT DR. FLORIN MĂRGINEAN Semnătură _____ ARHEOLOG EXPERT DR. VICTOR SAVA Semnătură _____ ARHEOLOG EXPERT DR. ANCA NIȚOI Semnătură _____
DATA ELABORĂRII	MAI-IULIE 2021
DATA PREDĂRII	AUGUST 2021

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

C. BORDEROU DE PIESE SCRISE SI DESENATE

A. FOAIE DE TITLU

B. LISTA SEMNĂTURILOR

C. BORDEROU DE PIESE SCRISE ȘI DESENATE

D. STUDIU DE FUNDAMENTARE

Introducere

Obiectivele studiului

Baza legislativă

Metoda de cercetare

Identificarea zonelor protejate care cuprind patrimoniu arheologic și definirea zonelor de
protecție ale acestora

Considerații generale

Zone protejate care cuprind patrimoniu arheologic

Concluzii și propuneri

E. DOCUMENTAȚIA ÎN FORMAT ELECTRONIC PE SUPORT DVD

STUDIUL DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD

I. INTRODUCERE. METODOLOGIE. SCOP

Studiul de față reprezintă fundamentarea istorică a delimitării siturilor arheologice și a zonelor de protecție ale acestora, pentru documentația de urbanism: Plan Urbanistic General municipiul Arad, județul Arad.

Obiectivul general este identificarea, descrierea, instituirea și delimitarea zonelor cu patrimoniu arheologic (situri arheologice clasate în Lista Monumentelor Istorice, situri arheologice înscrise în Repertoriul Arheologic Național, terenurile cu potențial arheologic reperat și descoperiri arheologice întâmplătoare) și a zonelor de protecție a acestora.

Un alt scop îl reprezintă stabilirea unor reglementări integrate prin grade de protecție, restricții și permisivități de intervenție, incluse în Regulamentul Local de Urbanism, prin care să se asigure:

a. Păstrarea cadrului natural sau construit a monumentelor istorice și siturilor arheologice prin diminuarea sau înlăturarea factorilor de agresiune și prin autorizarea executării lucrărilor de construire și orice alte intervenții care afectează solul și subsolul, monumentul, situl sau zonele lor de protecție, numai pe baza avizului Ministerului Culturii sau, după caz, al serviciilor sale deconcentrate, conform prevederilor legale;

b. Păstrarea sau salvarea și punerea în valoare a potențialului cultural al monumentelor istorice și al siturilor arheologice, prin instituirea obligatorie de cercetări arheologice preventive sau, după caz, supraveghere arheologică, pentru orice lucrare care afectează solul în aceste zone, anterior începerii lucrărilor de construire, indiferent dacă se execută în intravilanul sau extravilanul localităților și indiferent de forma de proprietate a terenului.

Necesitatea celor de mai sus rezidă din situația existentă, deoarece trebuie spus că actualul Plan Urbanistic General, poate fi considerat depășit, atât ca și vechime, cât și prin conținutul său în materie de protecție a patrimoniului arheologic. Mai menționăm că PUG-ul la care facem referire, nu a avut la bază un studiu de fundamentare pentru patrimoniul arheologic, motiv pentru care identificarea, delimitarea și protejarea acestuia prin reguli specifice, nu s-a realizat.

De la bun început trebuie precizat faptul că acest raport tratează doar siturile arheologice reperate până în momentul finalizării acestei cercetări (august 2021). Astfel că cercetarea efectuată a avut drept scop principal delimitarea siturilor arheologice existente în teritoriul administrativ al municipiului Arad.

Ca metodă de lucru am optat pentru o documentare teoretică prealabilă, asupra siturilor existente în literatura de specialitate. Principalul sprijin bibliografic l-am avut în *Repertoriul*

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad (1999). Din păcate, lipsa indicațiilor clare cu privire la localizarea efectivă a siturilor indicate în repertoriul menționat, dar și descrierea succintă a acestora, nu a permis corelarea dintre siturile identificate în urma cercetării de suprafață cu cele indicate în bibliografie.

Odată avută acoperită partea bibliografică menționată am decis efectuarea unor evaluări de teren în teritoriul administrativ al municipiului Arad. Ca și strategie de lucru am abordat o cercetare de teren sistematică care a dus la identificarea siturilor, dimensiunilor acestora și încadrarea lor cronologică.

Pentru delimitarea siturilor identificate în teren am folosit un GPS Garmin Montana 650 T.

Pentru raportul de cercetare am întocmit fiecărui sit câte o fișă cu mai multe câmpuri. Fiecare dintre siturile identificate au fost delimitate atât perimetrul sitului cât și perimetrul de protecție prin coordonate stereo 70, iar pentru fiecare sit s-a întocmit un plan topografic, analogic și digital.

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

II. CADRUL LEGISLATIV

Legi	<p><i>Codul Civil</i></p> <p>Legea 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a III-a – zone protejate</p> <p>Legea 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismului, cu modificările și completările ulterioare</p> <p>Legea 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, cu modificările ulterioare, republicată</p> <p>Legea 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările ulterioare</p> <p>O.G. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, aprobată cu modificări prin Legea 378-2001, cu modificările ulterioare</p>
Hotărâri ale Guvernului	<p>H.G. 525/1996 privind aprobarea Regulamentului general de urbanism, republicată</p>
Ordine ministeriale	<p>Ordin al Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2260 /2008 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 540 din 17/07/2008</p> <p>Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 562/2003 pentru aprobarea Reglementării tehnice „Metodologie de elaborare și conținutul cadru al documentațiilor de urbanism pentru zone construite protejate (PUZ), Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr.125 bis din 11.II.2004</p> <p>Ordinul Ministrului Culturii, Nr. 2183 din 02.04.2007, privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea financiară a prejudiciului adus patrimoniului cultural național imobil-monument istoric sau sit arheologic</p>
Alte reglementări	<p>Legea nr.157 privind ratificarea Convenției pentru protecția patrimoniului arhitectural al Europei, adoptată la Granada la 3 octombrie 1985, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 274 din data: 10/13/1997</p>

Ce este patrimoniul arheologic?

După cum sunt definite în *Convenția europeană pentru protecția patrimoniului arheologic adoptată la La Valetta în 1992*, elementele patrimoniului arheologic sunt toate *vestigiile, bunurile sau alte urme ale existenței umane din trecut*, care prin studierea, salvarea și valorificarea lor, ne pot oferi istoria evoluției istoriei omenirii și a interacțiunii om – mediul înconjurător. Pentru cercetarea patrimoniului arheologic amplasat în orice zonă cuprinsă în limitele teritoriale ale diverselor țări, principalele mijloace sunt reprezentate de săpăturile arheologice organizate în acest scop, dar și descoperirile arheologice întâmplătoare.

Art.1 alin.3 al Convenției, menționează: ”în *patrimoniul arheologic sunt incluse structurile, ansamblurile arhitecturale, siturile amenajate, mărturiile mobile, monumentele de altă natură, precum și contextul lor, fie că se situează în sol sau sub apă*”.

Prin ratificarea Convenției de la La Valetta, de către statul român în 1997¹, statul român urma să emită o serie de acte normative care să asigure cadrul legislativ național, racordat la normele legislative europene, pentru protejarea patrimoniului arheologic național.

Cea mai importantă prevedere legislativă în acest domeniu, avea să fie **ORDONANTA Guvernului nr. 43 din 30 ianuarie 2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național**². Conform acesteia³, pe teritoriul României ”*patrimoniul arheologic reprezintă ansamblul bunurilor arheologice care este format din:*

- 1. siturile arheologice înscrise în Repertoriul arheologic național, cu excepția celor distruse ori dispărute, și siturile clasate în Lista monumentelor istorice, situate suprateran, subteran sau subacvatic, ce cuprind vestigii arheologice: așezări, necropole, structuri, construcții, grupuri de clădiri, precum și terenurile cu potențial arheologic reperat, definite conform legii;*
- 2. bunurile mobile, obiectele sau urmele manifestărilor umane, împreună cu terenul în care acestea au fost descoperite;”*

¹ Prin *LEGEA nr.150 /1997 privind ratificarea Convenției europene pentru protecția patrimoniului arheologic (revizuita), adoptată la La Valetta la 16 ianuarie 1992*, publicată în M.Of. nr. 175 din data: 7/29/97, conf.

<http://www.cimec.ro/Resurse/Legislatie/ConventiiEuropene/150-1997.htm>

² Conform <http://www.cimec.ro/Legislatie/Og43-2000-Republicare-2007-04-25.pdf>.

³ OG 43/2000, Art.2 alin (1) lit.b).

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Structura tipologică a patrimoniului arheologic în România.

Așa cum sunt stabilite prin legislația în vigoare, pe teritoriul României patrimoniul arheologic cunoaște delimitări ce țin de caracterul și caracteristicile descoperirilor, respectiv de potențialul unor anumite zone, care ar putea constitui arii cu conținut arheologic necunoscut și cercetat.

OG 43/2000 (republicată) definește următoarele structuri tipologice ale patrimoniului arheologic din România:

- a) *Sit arheologic de interes național* = zona de interes arheologic prioritar care se instituie asupra teritoriului ce cuprinde siturile arheologice a căror cercetare științifică, protejare și punere în valoare este de importanță excepțională pentru istoria și cultura națională prin mărturiile materiale, bunurile mobile sau imobile, care fac parte sau sunt propuse să facă parte, din categoria “Tezaur al patrimoniului cultural național mobil” sau după caz în categoria monumentelor istorice aflate în Lista patrimoniului mondial.
- b) *Zonă cu patrimoniu arheologic cunoscut și cercetat* = terenul în care, ca urmare a cercetării arheologice, au fost descoperite bunuri din categoria structuri, construcții, grupuri de clădiri, precum și bunurile mobile, obiectele sau urmele manifestărilor umane
- c) *Zonă cu patrimoniu arheologic reperat* = terenul delimitat conform legii, în care urmează să se efectueze cercetări arheologice pe baza informațiilor sau a studiilor științifice care atestă existența subterană sau subacvatică de bunuri de patrimoniu arheologic, susceptibile să facă parte din patrimoniul cultural național.
- d) *Zonă cu potențial arheologic evidențiat întâmplător* = terenul, în care existența bunurilor de patrimoniu arheologic s-a evidențiat în mod neprevăzut.
- e) *Descoperire arheologică* = evidențierea, prin intermediul săpăturilor arheologice, a vestigiilor, obiectelor și urmelor manifestărilor umane, care constituie mărturii ale epocilor și civilizațiilor dispărute. Descoperirile arheologice în timpul cercetărilor arheologice, nu pot fi considerate întâmplătoare.
- f) *Descoperire arheologică întâmplătoare*⁴ = evidențierea de bunuri de patrimoniu arheologic ca urmare a acțiunii factorilor naturali sau a acțiunilor umane, altele decât cercetarea arheologică atestată.

⁴ Această definiție prevăzută de actuala ordonanță, va fi modificată prin propunerea de modificare a OG 43/2000, după cum urmează: „prin descoperire arheologică întâmplătoare se înțelege evidențierea neintenționată de bunuri de patrimoniu arheologic ca urmare a acțiunii factorilor naturali sau a acțiunilor umane, altele decât cercetarea arheologică atestată; descoperirea neintenționată de bunuri de patrimoniu arheologic de către arheologi, alți specialiști sau personal necalificat, în timpul cercetărilor arheologice, indiferent dacă acestea se desfășoară în zone înscrise în Repertoriul arheologic național sau în afara acestora, nu poate fi asimilată descoperirii arheologice

STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD

În ce privește numărul de situri arheologice repertoriate pentru teritoriul României, așa cum rezultă din Repertoriul Arheologic Național (RAN) este de 16.006⁵, iar dintre acestea doar o mică parte fiind cuprinse în Lista Monumentelor Istorice, care le conferă statutul special de protecție. În ce privește categoria siturilor incluse în LMI, aici sunt stabilite două categorii valorice⁶: siturile din categoria A (cele de interes național, a căror valoare este de importanță națională și universală), respectiv siturile clasate valoric în categoria B (monumente reprezentative pentru patrimoniul cultural local).

Gestionarea propriu zisă a LMI, respectiv a RAN, ridică reale probleme la nivel național, neputând spune că, la acest moment, prin consultarea simplă a celor două baze de date, avem datele reale și actualizate referitoare la localizarea și delimitarea precisă a siturilor, starea lor de integritate/conservare, suprafața cercetată sau zonele cu risc imediat de afectare din aria siturilor.

întâmplătoare.”, conform Proiectului de modificare <http://www.cultura.ro/proiect-oug-modificare-si-completare-og-nr-432000-protectia-patrimoniului-arheologic-si-declararea>

⁵ Deși sunt menționate cca. 18000 situri în RAN, respectiv cca. 30.000 situri estimate a fi pe teritoriul României, Conf. Notă de fundamentare a Min.Culturii pentru modif.și completarea OG 43/2000, vezi <http://www.cultura.ro/proiect-oug-modificare-si-completare-og-nr-432000-protectia-patrimoniului-arheologic-si-declararea>

⁶ Conform Art.8 alin.(1) din Legea 422/2001 republicată, privind protejarea monumentelor istorice , vezi <http://www.cimec.ro/Resurse/Legislatie/Legea-422-2001-republicata-2006.pdf>

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Cadrul legislativ și normativ al gestiunii patrimoniului arheologic din România.

După semnarea și ratificarea Convenției europene pentru protecția patrimoniului arheologic semnată în 1992 la La Valetta (și ratificată de noi în 1997), în România a urmat o perioadă de un deceniu de emitere norme legislative și proceduri, prin care arheologia și vestigiile arheologice (mobile și imobile) de pe teritoriul țării, urmau să se înfăptuiască. Un vid legislativ mare⁷, constatat în special în perioada anilor '90, avea să fie corectat în perioada anilor 2000-2004, urmate de completări și modificări legislative în perioada anilor 2006-2011.

Principala normă legislativă pentru patrimoniul arheologic este **Ordonanța Guvernului nr. 43 din 2000**⁸, privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, cu completările și modificările ulterioare.

Pe de altă parte, o componentă importantă a cadrului juridic al arheologiei României, a fost instituită și printr-un set de norme juridice conținute de ordine ale ministrului culturii (și cultelor), care au detaliat sau completat prevederile O.G. 43/2000:

- O.M.C. 2061/2000 privind aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale de Arheologie. Ordinul nu este publicat în M.Of. al României, având competențe juridice atacabile, din acest punct de vedere.
- O.M.C. 2071/2000 pentru instituirea Regulamentului de organizare a săpăturilor arheologice în România. Ordinul nu este publicat în M.Of. al României, având competențe juridice atacabile, din acest punct de vedere.
- O.M.C. 2072/2000 pentru instituirea Registrului arheologilor din România. Ordinul nu este publicat în M.Of. al României, având competențe juridice atacabile, din acest punct de vedere.
- O.M.C. 2392/2004 pentru instituirea de Standarde și Proceduri arheologice. Ordinul nu este publicat în M.Of. al României, având competențe juridice atacabile, din acest punct de vedere.
- O.M.C. 2432/2004 pentru aprobarea Regulamentului privind administrarea Repertoriului Arheologic Național. Ordinul nu este publicat în M.Of. al României, având competențe juridice atacabile, din acest punct de vedere.

⁷ De notat faptul că nici în perioada regimului comunist legislația privind patrimoniul arheologic nu exista în mod expres, pentru această perioadă cercetarea arheologică propriu-zisă dar și riscurile privind afectarea patrimoniului arheologic au fost destul de bine controlate prin metodele specifice regimului - controlul autoritar centralizat al statului referitor la aceste aspecte, respectiv de infraționalitatea redusă pe acest segment.

⁸ Publicată inițial în MO 45/2000, Republicată în M.Of. 951/24.11.2006.

**STUDIUL DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

- OMCC nr.2426/2005 privind aprobarea normelor metodologice de înscriere a unor situri arheologice prioritare în Lista zonelor de interes arheologic național.
- OMCC 2483/2006 privind aprobarea Listei cuprinzând zonele de interes arheologic prioritar. Ordinul nu este publicat în M.Of. al României, având competențe juridice atacabile, din acest punct de vedere.
- OMCC 2518/2007 pentru aprobarea Metodologiei de aplicare a procedurii de descărcare de sarcină arheologică. Ordinul nu este publicat în M.Of. al României, având competențe juridice atacabile, din acest punct de vedere.
- OMCPN 2562/2010 privind aprobarea Procedurii de acordare a autorizațiilor pentru cercetarea arheologică. Publicat în M.Of. 768/17.11.2010
- OMCPN 2178/2011 pt modificarea OMCPN 2562/2010 privind aprobarea Procedurii de acordare a autorizațiilor pentru cercetarea arheologică. Publicat în M.Of. 304/13.05.2011
- OMCC 2613/2011 privind aprobarea Procedurii de emitere a certificatului de descărcare de sarcină arheologică în cazul proiectelor de infrastructură de transport de interes național. Publicat în M.Of.93/6 febr.2011
- Dispoziția nr.6121 – VN / 30.08.2007 privind unele măsuri pentru asigurarea securității și sănătății personalului angajat pentru efectuarea săpăturilor arheologice și a măsurilor tehnice necesare, privind protejarea acestora.

Problema majoră a legislației ce reglementează cercetarea arheologică, statutul patrimoniului arheologic, precum și normele de funcționare ale breslei arheologilor, pe teritoriul României, a fost lipsa/insuficiența corelării actelor normative specifice cu legislația din domeniul protecției mediului natural (specifică rezervațiilor naturale sau a altor arii protejate). Un alt punct vulnerabil în stabilirea normativelor legislative în arheologia românească, este întocmirea acestora pe principiul implementării prin împrumut a unor normative europene deja existente în domeniu (și acestea preluate incomplet și uneori fără fundament logic), fără a se ține seama de problemele majore cu care se confruntă în cazurile practice, cercetarea arheologică de orice tip, în România: sistematică, preventivă, de salvare.

Superficialitatea cu care a fost tratat acest domeniu al legiferării activității arheologice cu toate implicațiile sale, la nivel național, este vizibilă și în lipsa publicării în Monitorul Oficial al României a numeroase din actele legislative (ordinele de ministru, îndeosebi), fapt care conduce la constituirea lor, în mod juridic, doar la acte normative cu caracter intern, care în condiții de impas juridic, atunci când trebuie să fie discutate anumite spețe în instanțele juridice, valoarea acestor acte

STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD

este limitată, fiind atacabile din acest punct de vedere. Inclusiv, Ordinul care prevedea instituirea Standardelor și Procedurilor arheologice în România, nu a fost publicat în M.O., fapt ce a dus în multe cazuri la respingerea (motivată administrativ și legal de diverse părți), a aplicării acestor metodologii de către responsabilii de șantier sau colectivele de cercetare. Cazuistica recentă în domeniul jurisprudenței patrimoniului arheologic, a constatat aceste curențe ale legislației din domeniu, respectiv incompleta lor acoperire (dacă ar fi să amintim aici doar cazul neacoperirii unui domeniu acum atât de vulnerabil, cel al detecției de metale, în afara siturilor delimitate și incluse în LMI).

Starea de neclaritate și incompleta acoperire juridică pentru legislația arheologică emisă în România în intervalul de după ratificarea Convenției europene de la La Valetta, respectiv perioada 2000-2012, este dovedită și de recenta reluare a discuțiilor privind completarea acestei legislații, pusă ca și obiective recente, în a doua jumătate a anului 2016, de către Ministerul Culturii și Cultelor, odată cu deschiderea discuțiilor de specialitate și a dezbaterilor publice pentru Tezele patrimoniului, ca etapă premergătoare realizării Codului Patrimoniului.

Astfel, au fost lansate în dezbateri publice mai multe normative și proiecte de modificare și completare pentru legislația arheologică, prin care OG 43/2000 va fi completată și cu normele legale privind regimul detecției de metale.

Alte normative lansate spre dezbateri publice și apoi urmând să fie avizate, respectiv aprobate prin procedurile specifice, urmează să reglementeze:

- metodologia privind realizarea cercetărilor arheologice în zonele naturale protejate și parcurile naționale și naturale;
- proiect HG privind stabilirea măsurilor necesare în vederea monitorizării, protecției și gestiunii bunurilor de patrimoniu cultural înscrise în Lista Patrimoniului Mondial și zonelor lor de protecție;

Succint, acesta este stadiul legiferării naționale, în domeniul patrimoniului arheologic, cu mențiunea că fiecare etapă de legiferare stă sub influența majoră a politicului, schimbările frecvente de echipe politico-administrative de la nivelul Ministerului Culturii nu pot decât să facă și mai dificil procesul firesc de adaptare legislativă a acestui domeniu de importanță și interes național, recent clasificat ca și chestiune de siguranță națională, iar infracțiunile în dauna sa, pot fi clasificate ca și infracțiuni contra siguranței naționale.

III. SITURI ARHEOLOGICE

III.1. Surse documentare

- Anonymus 1934 Anonymus, *Gesta Hungarorum*, în G. Popa-Lisseanu, *Izvoarele istoriei românilor*, vol. II, București 1934.
- CD II, 1829 *Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus ac civilis. Studio et opera Georgii Fejér.* II. Budae 1829, 374-375.
- De administrando imperio* 1971 C. Porfirogenetul, *Cartea de învățătură pentru fiul său Romanos*, în *Scriptores Byzantini*, vol. VII, București 1971.
- DIR*, XI, XII, XIII/I-II, 1951, 1952 *Documente privind istoria României – C/Transilvania*, secolele XI, XII, XIII/I-II, București 1951-1952.
- Chronicon pictum* 1964 Képes kronika (*Chronicon pictum*). Ed. facsimilată, I-II, Budapest 1964.
- Keza 1934 Simon de Keza, *Gesta Hungarorum*, în G. Popa-Lisseanu, *Izvoarele istoriei românilor*, II, București 1934.
- RepArh 1999 *Repertoriul arheologic al văii Mureșului Inferior*. Timișoara 1999.
- Rogierius 2006 Rogierius, *Carmen miserabile* (Cântecul de jale), Oradea 2006.
- SRH* I-II, 1937-1938 *Scriptores Rerum Hungaricarum tempore ducum regumque stirpis Arpadianae gestarum*. Ediția E. Szempétery. I-II. Budapest, 1937-1938.
- MonEcclStrig I, 1874 *Monumenta ecclesiae Strigoniensis. Collegit et editit Ferdinandus Knauz, Ludovicus Crescens Dedek.* I. Strigonii 1874, 160-161.

III.2. Surse cartografice

Arad (municipiu, jud. *Arad, Orod, Wrodi*, maghiară; 1992: 190.114, 2002: 172.827 locuitori, cf. CRDE) . – Orașul actual se află pe cursul inferior al râului Mureș, în Câmpia Aradului la nord de Mureș și Câmpia înaltă a Vingăi la sud de Mureș, ambele făcând parte din Câmpia Banato-Crișană.

Vadurile de trecere a anticului râu „Maris” au constituit locul de naștere a centrelor de schimb și implicit a nucleelor urbane de la Arad și Glogovăț (Orodul medieval timpuriu) și nu numai.

În vederea obținerii de informații folositoare acestui studiu am recurs și la consultarea hărților istorice disponibile pentru zona avută aici în vedere.

Astfel o primă resursă a constat în harta lui Lazar secretarius, , Ingolstadt, 1528. O altă sursă cartografică utilă demersului nostru este ridicarea topografică iosefină, denumită în limba germană *Josephinische Landesaufnahme*. Această hartă realizată în perioada 1764-1785 a consemnat numeroase toponime locale care pot fi de ajutor în localizarea unor situri arheologice.

Historische Militärkarte der österreichisch-ungarischen Monarchie - Österreichisches Staatsarchiv, Kriegsarchiv (Harta Iosefină a Comitatului Arad, 1782-85. *Josephinische Landesaufnahme* pg.27-29).

III. 3. Surse bibliografice

J. Karácsony, *Ismeretlen délmagyarországi monostorok*. TRÉT 21, 1905.

A. Lupșa, *Catolicismul și românii din Ardeal și Ungaria până la anul 1556*. Cernăuți 1929.

K. Juhász, *Die Stifte der tscanader Diözese im Mittelalter*. Münster in Westfalen 1927.

Aradul permanentă în istoria patriei, Arad, 1978, 841 p, ilustrație alb-negru.

Az Aradi Vár története, Budapesta, Editura Zrinyi, 1998, 174, ilustrație alb-negru și color.

Arad, monografia orașului de la începuturi până în 1989, Arad, Editura Nigredo, 1999, 460 p, ilustrație alb-negru și color.

G. Kovách, *Documente referitoare la începuturile Aradului*, în *Ziridava*, VI, 1976, p.

Blazovics, harta anexată [carte rămasă de pe urma lui Mircea Barbu care o primise la lansarea cărții la Arad]

Györffy G, *Magyarország történeti földrajza ...*, harta zonei arădene [volum aflat la Biblioteca județeană Arad]

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

- G. Ciuhandu, *Românii din Câmpia Aradului de acum două veacuri*. Timișoara 2005.
- Décsy Antal, *Az Aradi Várokról*, în „Tudományos Gyűjtemények” Buda,?, vol. ..., 1817 ? p. 77.
- G. Lanevschi, *Repertoriul monumentelor religioase de pe cursul inferior al Mureșului*. Ziridava XI, 1979.
- Gheorghe Lanevschi, *Repertoriul cetăților din județul Arad*, II, în *Ziridava*, X, 1978, 817-818.
- Alexandru Roz, Kovách Géza, *Dicționarul istoric al localităților din județul Arad*, Arad, Editura Universității ”Vasile Goldiș”, 1997, 22-51.
- Petru Iambor, *Așezări fortificate din Transilvania*, Cluj-Napoca 2005.
- L. Blazovich, *A Kőros-Tisza-Maros-köz települései a középkorban*. Szeged 1996.
- Márki Sandor, *Aradvármegye és Arad Szabad Királyi város története*, Arad I-II, 1892/95.
- E. Dörner, V. Boroneanț, *O contribuție la datarea valurilor de pământ din vestul țării noastre*, *Ziridava* II, 1968, p. 7 – 18;
- P. Hügel, M. Barbu, *Die Arader Ebene im 2. - 4. Jh. n. Chr./ Câmpia Aradului în secolele 2 - 4 d.Hr.*, *Acta MP* 2, 1997, p. 539 – 596;
- P. Hügel, G. P. Hurezan, F. Mărginean, V. Sava, *Cercetarea arheologică în zona arădeană (scurt istoric)*, *Ziridava* XXV/1, 2010.
- Adrian Andrei Rusu (coord.), *Dicționarul mănăstirilor din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș*, Cluj-Napoca, 2000, 55-58.
- Káldy-Nagy, *A gyulai szandzsák 1567. és 1579 évi összírása*. Békéscsaba 1982.
- A. A. Rusu, George Pascu Hurezan, *Cetăți medievale din județul Arad*, 1999, 31-37.
- A. A. Rusu, George Pascu Hurezan, *Biserici medievale din județul Arad*, Arad, 2000, 57-68.
- A. A. Rusu, *Castelarea Carpatică*, Cluj-Napoca, 2005.
- S. M. Heitel, *Începuturile artei medievale în bazinul inferior al Mureșului*. Timișoara 2010.
- S. M. Heitel, *Monostorok a Maros mentén*. In: Imre Takács (szerk.), *Paradisum plantavit. Bencés monostorok a Középkori Magyarországon*. Pannonhalma 2001, 267-274.
- S. M. Heitel, *Egyházi építészet a Maros-völgy alsószakaszán a 11-13. Században*. In: T. Kollár (Szerk.), *A középkori Dél-Alföld és Szer, I*. Szeged 2000, 593-632.
- R. Popa, *Observații și îndreptări la istoria României în jurul anului O Mie*, în *SCIVA*, 3-4, 42, 1991, 154-158.
- Repertoriul arheologic al văii Mureșului Inferior*. Timișoara 1999.
- F. Mărginean, *Arheologie funerară la Mureșul de jos (Secolele X-XI)*. Cluj-Napoca 2015.
- V. Sava, *Neolithic and Eneolithic in the Lower Mureș Basin*. Cluj-Napoca 2015.

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

L. Koszta, *Dél – Magyarország egyházi topográfiája a Középkorban*, in vol. *A középkori Dél-Alföld és Szer.* I. Szeged 2000, 41-80.

F. Mărginean, *Ottoman-Turkish Archaeological Research in Arad County. Turkish Strongholds in the Second Half of the 16th Century between Mureș and Crișul Alb (The Beginning of a thematic Approach)*. *Ziridava Studia Archaeologica* 30, 2016.

F. Mărginean, *An insight on social status around the year 1000 AD, reflected by the funeral inventory of some graves found on the Lower Mureș Valley*. In: C. Cosma (Ed.), *Warriors, weapons, and harness from the 5th –10th centuries in the Carpathian Basin*. Cluj-Napoca 2015, 343-344.

A. Berzovan, *Bazinul Mureșului Inferior și sud-vestul Munților Apuseni în perioada clasică a Daciei preromane (sec. II î.Hr. – sec. I d.Hr.)*, Cluj-Napoca, 2017.

P. Vesa, *Bisericile de mir arădene între tradiție și modernitate*. Arad 2000.

R. Theodorescu, *Bizanț, Balcani, Occident la începuturile culturii medievale românești (sec. X-XIV)*. București 1974.

H. Medeleanu, *Valori de artă veche românească*. Arad 1986.

B. F. Romhányi, *Kolostorok és társaskáptalanok a középkor Magyarországon*. Budapest 2000.

III.3.1. Repertoriul arheologic județean

ARAD (Arad)

1. De pe teritoriul orașului ori din imediata apropiere, fără precizări topografice, provin:

- a) un topor de cupru cu două tășuri în cruce din epoca eneolitică (în fosta colecție Zwinger, Dresda);
- b) un topor de luptă și un celt din epoca târzie a bronzului (în fosta colecție Egger);
- c) o sabie de bronz de la începutul primei vârste a fierului (într-o colecție particulară);
- d) un vârf de lance, o spadă și un cuțit de fier, de factură celtică, din epoca Latène;
- e) mai multe monete dacice de argint de tip Filip II (4 la MMCB, altele în colecția Academiei Române, nr. 413; patru MNMB și în colecția Severeanu), o tetradrahmă a Macedoniei Prima, o monetă de bronz de la Constantin II, găsită în anul 1932, alta de la Valentinian I, emisă la Heracleea, un *follis* de la Iustin II și o monetă de bronz de la Iustinian;
- f) 10 denari romani de la Otho, Vespasian, Domitian, Nerva, Traian, Hadrian și Constantin II (KHMW);
- g) un vas mare, un fragment de scăriță și zăbală de fier, potcoave, oase de cal și o greutate de plasă din piatră, probabil din a doua jumătate a mil. I, toate descoperite într-o movilă în anul 1890 (în fosta colecție Kölcsey, Arad);
- h) trei brățări de aur ornamentate, fibule de bronz, un inel de argint împletit din trei sârme, două mărgele de calcedoniu, a căror încadrare cronologică nu poate fi stabilită cu certitudine.

2. Zona centrală a orașului.

- a) În piața Avram Iancu s-au găsit întâmplător topoare, scărițe, vârf de lance, etc., toate din fier, vase de lut și diferite obiecte din os, toate de la începutul epocii feudale (CMA); este semnalat și material hallstattian timpuriu.
- b) În 1998, cu ocazia efectuării expertizei arheologice asupra Casei Hirschl (Teatrul Vechi), de pe str. Gh. Lazăr nr. 1 - 3, a fost identificat un nivel de locuire hallstattian (B 1) la 2,80 m adâncime. Într-un strat puternic răvășit au apărut și fragmente ceramice cenușii, lucrate la roată databile în secolele III - IV d. Hr.
- c) În anul 1967, la excavarea fundațiilor hotelului "Astoria" s-a descoperit un depozit de bronzuri compus din 51 de piese: celturi, seceri, vârfuri de lance și brățări; depozitul datează de la începutul primei epoci a fierului (seria Moigrad - Tăteu, Hallstatt B 1) (vezi fig. 3)
- d) Cu ocazia săpării unui șanț au fost descoperite pe B-dul Revoluției (fost Republicii), în dreptul imobilului cu nr. 85, la adâncimea de 2,7 m dărămăturile unei locuințe cu pereți de chirpic. Sub stratul de chirpic și cărbune se afla un schelet de copil (vârsta cca 6 ani) precum și o tibie de adult. Din cadrul ceramicii recoltate reține atenția un vas-biberon de culoare neagră, ornamentat cu caneluri. Pe baza materialului arheologic complexul descoperit poate fi încadrat în Hallstatt B 1 fiind contemporan cu depozitul de bronzuri descoperit la Hotelul "Astoria", situat la cca 100 m nord.

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

- e) Pe B-dul Revoluției între străzile Xenopol și Târnavelor, cu ocazia unor lucrări edilitare s-au descoperit fragmente ceramice, o valvă de tipar din gresie, pentru celturi, chirpic - toate de la începutul primei epoci a fierului (colecția Gh. Miloi, Arad).
- f) La capătul nordic al B-dului Revoluției au fost scoase la suprafață cu ocazia excavării unui șanț fragmente ceramice aparținând culturii Tisa I.
- g) Lângă Gara Electrică cu ocazia unor lucrări edilitare s-a descoperit o cană mare de lut care datează din sec. III-IV d.Hr.
- h) În curtea Spitalului Unificat (fosta str. 6 Martie, actuala St. Cicio-Pop), cu ocazia săpării unei gropi, s-au descoperit fragmente ceramice cu caneluri, din prima epocă a fierului (CMA).
- i) La excavarea fundațiilor pentru noul sediu al poliției (str. Vârful cu Dor) a fost descoperită o urnă gri-cenușie, lucrată la roată care poate fi atribuită populației daco-romane (sec. III - IV d. Hr.)
- j) În apropierea "Castelului de apă" s-au descoperit trei monete de bronz de la Iustinian (una la CMA).
- k) În parcul din fața Palatului Cultural, cu ocazia săpării unei gropi s-au descoperit fragmente ceramice din epoca bronzului (cultura Mureș) precum și ceramică, oase de animale și o figurină de lut ars din prima epocă a fierului.
- l) Pe terenul de sport al Liceului "Moise Nicoară" (fost "I. Slavici") s-a descoperit întâmplător, în 1969, un mormânt de incinerare cu urnă din sec. IV d.Hr. Urna este de culoare cenușie, lucrată cu roata și urmele unui obiect de fier, probabil un cuțit (CMA). În spatele aceluiași liceu s-au descoperit cu ocazia unor lucrări edilitare din anul 1968 fragmente ceramice din sec. IV. d.Hr. (CMA).
- m) Pe terenul fabricii "TEBA", în 1955, s-a descoperit întâmplător o groapă care conținea vase din epoca Latène și din sec. II-IV d. Hr. (CMA, nr. inv. 12.902, 12905, 12.899).
- n) În grădina casei situate la colțul străzilor Remus și Bârsei a fost descoperit accidental un denar de la Traian.

3. Cartierul Pârneava

- a) Pe strada A. Șaguna (fostă Gh. Dimitrov) au fost descoperite, cu ocazia unor lucrări edilitare, cca 70 de piese (unelte, nuclee, rebuturi) cioplite din rocă bazică, databile în paleoliticul superior.
- b) Într-o carieră de pietriș de la marginea de sud a orașului (probabil gropile de lângă fabrica de cărămidă) s-au găsit, în 1895, 5 butoni de bronz și două crani de om, toate databile în prima epocă a fierului.

4. Cartierul Bujac

- a) Pe strada Împărat Tiberiu au fost descoperite fragmente ceramice eneolitice și hallstattiene.
- b) Din acest cartier, probabil din zona gropii de nisip, provin fragmente ceramice de epoca bronzului, culese în 1961 (CMA, nr. inv. 13.770)
- c) Din punctul "Silvaș" provin fragmente ceramice hallstattiene și dacice (CMA, nr. inv. 12705-12708).

**STUDIUL DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

d) Un sondaj arheologic întreprins în 1982 a scos la iveală o cantitate însemnată de ceramică cenușie, lucrată la roată precum și ceramică zgrunțuroasă lucrată cu mâna. Materialul, datat în secolele III - IV d. Hr., indică existența în această zonă a unei întinse așezări daco-romane.

5. Cartierul Aurel Vlaicu

a) Un denar de la Hadrian a fost găsit în pământul adus pentru nivelări din zona Ceala (1992).

b) Materiale arheologice databile în secolele XII - XIII d. Hr. au apărut cu ocazia unor lucrări edilitare în fața Stadionului UTA.

6. Cartierul Gai

a) Se semnalează o așezare neolitică aparținând culturii Tisa III; la CMA se păstrează câteva fragmente ceramice și vase din epoca eneolitică.

b) În 1881 s-au găsit, cu prilejul construirii unei case, într-o oală de lut, trei turte de bronz și o "unealtă cruciformă" din epoca bronzului (turtele MNMB, unealta în fosta colecție Kölesey, Arad).

c) Se menționează un mormânt din epoca bronzului.

d) Sunt amintite morminte de incinerare plane, din prima epocă a fierului.

e) Între linia ferată Arad - Pecica și șoseaua națională, pe o movilă proeminentă, cu ocazia exploatarea pietrișului, începând cu anul 1952, s-a identificat o bogată așezare cu mai multe niveluri de locuire, începând cu epoca bronzului și până în epoca migrațiilor; pe același loc s-a descoperit o necropolă din care în colecția Gh. Miloi din Arad se păstrează o parte a inventarelor provenind de la cca 8 morminte (vezi pl. 4). Această zonă arheologică este cunoscută în literatura de specialitate mai nouă sub denumirea de Gai I.

f) La CMA (nr. inv. 1152) se păstrează un vas dacic și o ceașcă opaiț provenite din cartierul Gai.

g) La capătul străzii Poetului, în dreapta drumului care duce la Variaș, în 1965, într-o groapă de unde se extrăgea prundiș, s-au găsit două vase romane, cenușii, lucrate cu roata, care provin probabil din morminte sarmate distruse (CMA).

h) La capătul de vest al cartierului, într-o carieră de pietriș, s-au găsit, în 1897, oase umane, vase, 12 mărgelile de sticlă și carneol, probabil sarmatice.

7. Cartierul Grădiște

a) Din acest cartier, fără alte precizări, provine o drahmă de Dyrhachium (CMA).

b) Pe str. Voievod Moga a fost identificată o întinsă așezare neolitică (cultura Starčevo-Criș, faza III). Între bordeiele neolitice erau intercalate altele datate în secolele II - IV d. Hr. și atribuite dacilor liberi.

c) În curtea Șantierului de Drumuri și Poduri, au fost identificate straturi de locuire din diverse epoci (Starčevo-Criș, Bucovăț-Szakálhát, Tisa III, Latène dacic, târziu, și din secolele XI - XII);

d) În dreapta șoselei Arad - Oradea, pe terenul Complexului de Sere, au fost recoltate fragmente ceramice neolitice (cultura Tisa) și din epoca bronzului (grupul Cornești-Crvenka). Tot aici a fost descoperit accidental, în 1969, un denar de la Faustina Iunior (Coh 2, 111)

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

e) Tot pe terenul Complexului de Sere, cu ocazia unor excavații, au fost descoperite 5 gropi, dintre care una în formă de clopot, din care provin oase calcinate, ceramică de culoare gri-cenușie, lucrată la roată, ceramică zgrunțuroasă lucrată cu mâna și un pieptene de os cu mâner semicircular prins cu două nituri de fier și ornamentat cu șiruri de puncte incizate. Materialul datează din secolele IV - V d. Hr. și prezintă influențe germanice.

f) Între Complexul de Sere și stațiunea agricolă experimentală s-a descoperit, în 1963, un căzanel fragmentar din sec. XI (CMA).

g) Pe str. Lucreției nr.1 s-a descoperit întâmplător un mormânt de incinerare de sec. III-IV d.Hr. Urna, un ulcior cenușiu lucrat cu roata, a conținut pe lângă cenușă și oase calcinate și piese din metal: un cuțitaș de fier, o cataramă și o fibulă de fier cu piciorul întors pe dedesubt, toate cu urme de ardere secundară (CMA).

h) Pe str. Mierlei în grădina imobilului de la nr. 68 au fost scoase la iveală, cu ocazia unor lucrări gospodărești, fragmente ceramice care pot fi încadrate în secolele III - IV d. Hr.

8. Cartierul Micălaca

a) Pe calea Lipovei (I. Maniu, fosta Aramata Roșie) nr. 228 s-a descoperit întâmplător o daltă de piatră neolitică (CMA).

b) În punctul "Deluț" se semnalează o așezare care, pe baza materialului ceramic recoltat, se datează în prima și a doua epocă a fierului (CMA).

c) În punctul "Cimitirul Vechi" sau "La Buțiu" cu ocazia unor lucrări de construcție și a unui sondaj de salvare au ieșit la iveală urme de locuire - chirpic, material ceramic, unelte de fier, zgură de fier, datate în sec. III. î.d.Hr. - I d.Hr. Acestea pot fi puse în legătură cu așezarea de la "Deluț" unde au ieșit materiale similare circumscriind astfel o așezare de mari dimensiuni.

d) Între uzina electrică și str. Moș Ajun a fost descoperit întâmplător un vas dacic de epocă Latène (CMA).

e) În aceeași zonă s-a descoperit un mormânt de inhumație din care provine o căniță cenușie, lucrată cu roata (colecția Gh. Miloi). Mormântul datează din sec. II-IV d.Hr.

f) La MNMB a intrat în anul 1903 inventarul a două morminte descoperite cu ocazia construirii căii ferate, compus din 2 perechi de cercei de aur, fragmente de podoabe de bronz, mărgelile de chihlimbar și bucăți de sticlă. Mormintele sunt, probabil, sarmatice.

g) La cca 1,5 km nord-est de cartierul Micălaca, în apropierea Uzinei de Apă, pe lângă pâraul Firiteaz, se află un tell din preajma căruia au fost culese fragmente ceramice aparținând următoarelor epoci: eneolitic (cultura Tiszapolgár), epoca bronzului (grupul Cornești-Crvenka), Hallstatt timpuriu, secolele III - IV și XVI - XVIII.

9. Cartierul Aradul Nou (Ujarad, Neuarad)

a) În 1967, cu ocazia săpării unui canal de irigație în grădina de zarzavaturi a fostului CAP, situată la marginea de vest a cartierului, au fost distruse mai multe morminte celtice. Săpăturile de salvare întreprinse de E. Dörner au dezvelit 2 morminte: unul de incinerare și al doilea de inhumație. Inventarul salvat din mormintele distruse și din cele cercetate arheologic cuprinde: 2 spade (din care una îndoită ritual), 3 cuțite, 2 vârfuri de lance (unul îndoit ritual), o buterolă și un fragment de teacă,

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

o foarfecă - toate din fier; 3 brățări, o fibulă de tip *Dux* timpuriu și un vas mic - toate din bronz; vase de culoare neagră, lucrate la roată. Pe baza inventarului necropola birituală a fost datată în a doua jumătate a secolului IV î.d.Hr.

b) Substrucțiunile de zidărie romană, cărămizi cu ștampila legiunii V Macedonica (CIL, III, 1019), ceramică uzuală și *terra sigillata*, monete imperiale romane de bronz și de argint de la Augustus, Vespasian, Domitian etc. menționate aici provin de fapt de la Cărani (TM).

c) În cimitirul romano-catolic, situat aproape de ieșirea din oraș spre Timișoara, pe partea dreaptă a șoselei, a fost descoperită, în 1962, o cărămidă cu ștampila legiunii a IV-a Flavia Felix (vezi pl. 10). Sondajele efectuate ulterior la marginea de vest a cimitirului au scos la iveală ceramică hallstattană și daco-romană, resp. sarmatică (cenușie, lucrată la roată) din secolele III - IV d. Hr. (CMA).

d) Greșit sunt menționate aici piesele de metal ce au aparținut unui mormânt avar din sec. VIII care provin de la Felnac (vezi acolo).

e) La intersecția străzilor Calea Timișorii (fostă K. Marx) și A. Ipătescu s-au descoperit întâmplător, în anul 1970, fragmente ceramice hallstatiene, altele din sec. IV d.Hr. și sec. XI - XIII (CMA).

f) De la stația de pompare situată la limita vestică a cartierului și până în dreptul malului înalt de la Trei Insule (hotarul "Bufniț") au fost culese numeroase fragmente ceramice aparținând următoarelor epoci: neolitic (cultura Starčevo-Criș), eneolitic (cultura Tiszapolgár), perioada de tranziție spre epoca bronzului (cultura Baden), epoca mijlocie și târzie a bronzului (grupul Cornești-Crvenka resp. grupul Păuliș), secolele II - IV d. Hr. și X - XI. În zona malului înalt se află a necropolă de incinerare din epoca bronzului și una de înhumare din secolele X - XI.

10. În *albia Mureșului* s-au descoperit:

a) în anul 1863 o cruce bizantină cu email, din epoca prefeudală (MNMB);

b) monetă de bronz de la Iustinian (MNMB);

c) o monoxilă la cca 100 m în amonte de podul Traian și alta în zona Bufniț.

11. *Zona Ceala*

a) În pădurea Ceala, cu ocazia construirii unui dig, s-au descoperit mai multe cioburi dacice din epoca Latène (parte la CMA, inv. 12.850 - 12.870), două cuptoare de olar și un denar republican roman din anul 49 î.d.Hr..

b) În aceeași zonă, menționată ca "Cetatea Ceala", s-a descoperit întâmplător un opaiț de lut (roman?) și două monete romane de argint din vremea împăratului Aurelian.

c) Pentru verificarea acestor descoperiri întâmplătoare în anul 1962 I. H. Crișan și E. Dörner au executat un sondaj arheologic la liziera pădurii Ceala, în apropiere de drumul spre Bodrogu Vechi. Au fost dezvelite mai multe gropi de provizii, într-una aflându-se un vas mare de provizii (tip *Krausengefäss*), și un cuptor de olar. În zonă se puteau observa, la suprafață, urmele mai multor cuptoare. Cel cercetat aparține tipului cu dublu focar (resp. cu pinten median) și prezintă urmele unei refaceri radicale. Ceramica descoperită poate fi clasificată în trei categorii: a. gri-cenușie, din pastă fină, lucrată la roată; b. brună, grosieră, lucrată cu mâna sau la roată, de factură dacică; c. roșie, fină, lucrată la roată, bine arsă, de factură romană. Peste 90 % din ceramica descoperită aparține primei categorii. Formele caracteristice sunt cămile mari și mijlocii, cu o singură toartă și

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

vasele de provizii. Ornamentele specifice constau din linii incizate în val respectiv motive în zig-zag lustruite și se află pe umărul, gâtul sau buza vasului. Pe baza materialului ceramic și a celor două monete (Caracalla și Valens) descoperite în săpătură situl se datează în secolele III - V d.Hr.

d) Pe linia ferată Arad-Ceala, în dreptul celui de-al treilea canton, s-au descoperit întâmplător patru vase de lut dacice, din epoca Latène (CMA, nr. inv. 12.469).

e) La cca. 8 km vest de centrul orașului și 1,5 km nord de drumul spre Pecica, într-o carieră de nisip au fost descoperite: vase de factură celtică provenind, probabil, din morminte distruse; 4 monete imperiale romane de argint de la Titus, Antoninus Pius, Faustina senior și iunior; mormânt orientat est-sud-est/vest-nord-vest, conținând un craniu de cal, o zăbală, o cataramă, părți dintr-o sabie și un inel de bronz, mormânt datat în sec. X. Descoperirile au fost incluse de E. Dörner în zona arheologică Ceala pe baza faptului că terenul aparținea la data respectivă (1964) de G.A.S. Ceala, în realitate punctul aparține zonei arheologice Gai II.

f) La vest de oraș, lângă "Insula a 3-a", s-a descoperit o cană datând din sec. III-IV d.Hr.

12. În triunghiul format de linia ferată Arad-Zimand și Arad-Pecica se semnalează un tumul.

13. La vest de oraș este semnalat un val de pământ care vine din Banat și trece spre nord.

14. În apropierea orașului, pe teritoriul sălașului "În vii" în 1886 cu ocazia săpării unei movile s-a descoperit un mormânt de înmormântare din a cărui inventar făceau parte mărgelile de sticlă și probabil piese de bronz. 114 mărgelile roșii, albe, albastre, verzi se păstrează la CMA (inv. 13.453). Mormântul datează din sec. II - III d.Hr.

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

ARAD /fostul județ/, Arad vármegye.

De pe teritoriul județului Arad, înainte de Unire, teritoriu care corespunde în mare cu cel de astăzi, se menționează, fără precizări topografice, următoarele descoperiri:

- a) cca 50 de obiecte preistorice nespecificate (MNMB).
- b) un topor de luptă din bronz, cu ceafa în formă de disc- epoca bronzului (CMA, din fosta colecție a liceului "M. Nicoară"-Arad).
- c) spre vest de regiunea muntoasă s-au făcut descoperiri de monete dacice;
- d) monete de bronz și de argint ale tribului epirot al Molosilor și monete republicane romane de argint, până la Caesar (MNMB).
- e) o cană de aur, despre care lipsesc alte precizări, oferită în 1848 spre vânzare la Viena fără a fi cumpărată.

**STUDIUL DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

IV.3.2. Repertoriul arheologic național

Cod RAN	Denumire	Categorie	Tip	Epocă	Localitate
9271.17	Situl arheologic de la Arad - Gradina fostului C.A.P.. Situl B0_3 este localizat pe o terasă relativ plată, mărginită pe latura de N de zone joase cu stufăriș iar spre S de o pantă lină. Axa lungă este orientată E - V paralel cu Mureșul, situat la cca. 100 m N, perpendicular pe axul autostrăzii. Punctul se af	locuire și descoperire funerară	așezare și necropolă	Latène, Epoca bronzului, Epoca migrațiilor, Epoca medievală, Neolitic / sec.IV-III î.Chr.	Arad
9271.18	Situl arheologic de la Arad-centura ocolitoare a Aradului-km. 12+250-11+950. Situl se află în cartierul Aradul Nou, fiind traversat pe latura lui sudică de șoseaua Arad - Timișoara, la cca. 500 m S de zona barierei CFR de la ieșirea din municipiu.	locuire	așezare și necropolă	Epoca romană / sec. II-III	Arad
9271.06	Situl arheologic de la Arad - Grădiște 1	locuire civilă	așezare	Eneolitic, Epoca bronzului, Neoliti	Arad
9271.05	Așezarea neolitică de la Arad – Grădiște 2	locuire civilă	așezare	Neolitic	Arad
9271.07	Situl arheologic de la Aradu Nou - Bufniți	locuire civilă	așezare	Eneolitic, Neolitic, Epoca bronzului	Arad
9271.08	Așezarea de la Arad - Grădiște 3	locuire civilă	așezare	Necunoscută	Arad

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

9271.09	Tell-ul de la Arad - Uzina de Apă	locuire civilă	tell	Eneolitic, Neolitic	Arad
9271.10	Așezarea eneolitică de la Arad - Cartierul Gai	locuire civilă	așezare	Eneolitic	Arad
9271.03	Așezarea postromană de la Arad. pe terenul Complexului de Sere la 800 m NNE de limita cartierului Gradiște, pe dreapta DN Arad - Oradea	locuire civilă	așezare	Epoca romană / sec. III - V	Arad
9271.14 	Cetatea Aradului - fortificații VAUBAN. cartier Subcetate, U.M. 01380	fortificație	cetate	Epoca modernă / 1750-1800, 1763 - 1783	Arad

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

IV.3.3. Lista monumentelor istorice

Nr. Crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
1.	AR-I-s-B-00423	Așezare	municipiul ARAD	"Ceala"	sec. III - V p. Chr.
2.	AR-I-s-B-00424	Situl arheologic de la Arad, punct "La Carieră"	municipiul ARAD	"La Carieră"	
3.	AR-I-m-B-00424.01	Necropolă	municipiul ARAD	"La Carieră"	sec. III - II a. Chr., Latène
4.	AR-I-m-B-00424.02	Așezare	municipiul ARAD	"La Carieră"	Epoca bronzului
5.	AR-I-m-B-00424.03	Așezare	municipiul ARAD	"La Carieră"	sec. III - II a. Chr.
6.	AR-I-s-B-00425	Așezarea daco-romană de la Arad	municipiul ARAD	Pe terenul Complexului de sere	sec. III - V p. Chr
144.	AR-II-a-A-00475	Ansamblul cetății Aradului	municipiul ARAD	Cartier Subcetate	1763 - 1800
145.	AR-II-m-A-00475.01	Cetatea Aradului	municipiul ARAD	Cartier Subcetate	1763 - 1783
146.	AR-II-m-A-00475.02	Șant de apărare, cu val de pământ în exterior	municipiul ARAD	Cartier Subcetate	1763 - 1783
147.	AR-II-m-A-00475.03	Biserica franciscană	municipiul ARAD	În interiorul Cetății Aradului; Cartier Subcetate	1750 - 1800

V. Fișe analitice, zone de protecție

Lista siturilor identificate în teren

Zona centrală

1. P-ța Avram Iancu. (1,04 ha)
2. Casa Hirschl (Teatrul Vechi) – str. Gh. Lazăr nr. 1-3. (0,11 ha)
3. Hotel Continental. (1,2 ha)
4. B-dul Revoluției:
 - 4a. - Nr. 85. (0,18 ha).
 - 4b. - Intre A.D. Xenopol și Târnavelor (0,22 ha).
 - 4c. - Capătul nordic al bulevardului (0,24 ha).
5. Lângă Gara Electrică (0,45 ha).
6. Curtea spitalului Unificat – str. Șt. Cicio Pop (0,35 ha).
7. Str. Vârful cu Dor – sediul poliției (0,92 ha).
8. Zona „Castelului cu apă” (0,42 ha).
9. Zona din fața Palatului Cultural (1,24 ha).
10. Incinta liceului „Moise Nicoară” (2,22 ha).
11. Terenul fostei fabrici TEBA (22,75 ha).
12. Cetatea Aradului (118,61 ha).

Pârneava

13. Str. Andrei Șaguna (1,68 ha).

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

14. Carierele de lângă fosta fabrică de cărămidă (42,93 ha).

15. Fosta fabrică de zahăr (5,89 ha).

16. Str. Remus (0,61 ha).

Bujac

17. Str. Împărat Tiberiu (0,83 ha)

18. Zona gropilor de nisip. Între linia ferată Arad – Pecica și șoseaua națională (1,55 ha).

19. Punctul „Silvaș” (0,46 ha).

20. Bujac/str. Caisului (0,97 ha).

Aurel Vlaicu

21. În fața stadionului UTA (0,52 ha).

22. Între linia ferată Arad – Pecica și șoseaua națională (0,52 ha).

Gai

23. Capătul str. Poetului, în dreapta drumului spre Variaș (1,65 ha).

24. Capătul vestic al cartierului – carieră (14,64 ha).

25. Arad-Sit 15/traseu drum express Arad-Oradea (44,57 ha).

26. Incintă epoca bronzului (204 ha).

Grădiște

27. Str. Voievod Moga (0,92 ha).

28. Șantierul de Drumuri și Poduri (2,18 ha).

29. Complexul de Sere. Între complex și stațiunea agricolă experimentală (53,63 ha).

30. Str. Lucreția nr. 1 (0,45 ha).

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

31. Str. Mierlei nr. 68 (0,59 ha).

32. Intersecția dintre drumurile E671 și 682 C (Arad-Sânleani) (13,97 ha).

Micalaca

33. Calea Lipovei nr. 228 (0,93 ha).

34. Punctul Deluț (5,34 ha).

35. „Cimitirul Vechi” sau „La Buțiu” (12,75 ha).

36. Intre Uzina Electrica și str. Moș Ajun (7,38 ha).

37. Lângă pâraul Firiteaz, aproape de Uzina de Apă (31,35 ha).

Aradul Nou

38. Cimitirul romano-catolic (11,6 ha).

39. Intersecția Calea Timișorii cu Ana Ipătescu (0,13 ha).

40. Stația de Pompare – malul înalt de la Trei Insule/Bufniț (124,17 ha).

41. Aradul Nou/B_03-04 (62,04 ha).

42. Aradul Nou/ Bariere /B_05 (47,17 ha).

43. Aradul Nou Sud – Sit 1 (0,81 ha).

Ceala

44. Pădurea Ceala – Calea Bodrogului (35,62 ha).

45. În dreptul celui de-al treilea canton pe linia ferată Arad – Ceala. (10,3 ha)

46. Cariera de nisip / Gai II (92,82 ha).

47. Cetatea Ceala (2,15 ha)

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI	
Municipiul Arad, Jud. Arad	1. Zona centrală/ P-ța Avram Iancu	-	
1. Date cu caracter teritorial-administrativ			
1.1. Județ	Arad		
1.2. Localitate	Arad		
1.3. Denumire sit	1. P-ța Avram Iancu		
1.4. Regim de proprietate	Public.		
1.5. Proprietar	Primăria Municipiului Arad.		
1.6. -	-		
2. Date generale			
2.1. Categorie sit	Așezare.		
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată.		
2.3. Dată	Epoca târzie a bronzului, perioada medievală timpurie.		
2.4. Forma de relief	Grind.		
2.5. Reper hidrografic	Pe malul drept al râului Mureș.		
2.6. Stratigrafie generală	Pe baza materialelor avute la dispoziție, se poate presupune existența acel puțin două niveluri stratigrafice. Având în vedere faptul că artefactele au fost strânse fără observații stratigrafice, nu pot fi precizate alte detalii.		
2.7. Stare de conservare	Medie.		
2.8. Suprafață (estimativ)			
2.9. Cercetare	Mircea Rusu; Eugen D. Pădurean.		
2.10. Bibliografie	M. Blăjan, E. Dörner, <i>Probleme de demografie istorică pe baza studiului căldărușelor de lut (sec. XI-XIII), descoperite pe teritoriul județului Arad, în Ziridava, X, 1978, 123-138.</i> E. D. Pădurean, <i>Contribuții la repertoriul arheologic de pe valea Mureșului inferior și a Crișului Alb. Crisia XV, (1985), 27-52.</i> E. D. Pădurean, <i>Noi descoperiri hallstattiene pe teritoriul județului Arad, Ziridava XVIII, 1993, 21-34.</i> M. Barbu, P. Hügél, G. P. Hurezan, E. D. Pădurean, <i>Repertoriul arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad, Timișoara, (1999).</i>		
3. Poziție geografică			
3.1. Adresa	Piața Avram Iancu.		
3.2. Parcela cadastrală	-		
3.3. Nr. topo	-		
3.4. Latitudine (WGS)	46°10'15.18"N		
3.5. Longitudine (WGS)	21°18'57.23"E		
3.6. Altitudine (nMN)			
4. Observații			
În piața Avram Iancu s-au găsit întâmplător topoare, scărițe, vârf de lance, etc., toate din fier, vase de lut și diferite obiecte din os, toate de la începutul epocii medievale; este semnalat și material ceramic datat în epoca târzie a bronzului.			
5. Coordonate topo – Stereo 70			
5.1. Coordonate contur (vertex)		5.2. Coordonate ZP (vertex)	
X(m)	Y(m)	X(m)	Y(m)

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

1	525533.1270	215713.3180	1	524438.1790	216189.1490
2	525552.8830	215785.6500	2	524428.3990	216418.8050
3	525691.3770	215761.2240	3	524558.7590	216663.9330
4	525686.7560	215694.7230	4	524920.1200	216562.0880
5	525533.1270	215713.3180	5	525411.6130	216268.2380
			6	526065.8090	216244.3440
			7	526610.7890	215059.4290
			8	525687.4500	214696.2690
			9	524517.6620	215015.7250
			10	524587.3400	215704.3660
			11	524438.1790	216189.1490

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI	
Municipiul Arad, Jud. Arad	2. Zona centrală/ Casa Hirschl (Teatrul Vechi) – str. Gh. Lazăr nr. 1-3	-	
1. Date cu caracter teritorial-administrativ			
1.1. Județ	Arad		
1.2. Localitate	Arad		
1.3. Denumire sit	2. Casa Hirschl (Teatrul Vechi) – str. Gh. Lazăr nr. 1-3		
1.4. Regim de proprietate	Privat.		
1.5. Proprietar	-		
1.6. -	-		
2. Date generale			
2.1. Categorie sit	Așezare.		
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată.		
2.3. Datare	Epoca târzie a bronzului, secolele III-IV d.Hr.		
2.4. Forma de relief	Grind.		
2.5. Reper hidrografic	Pe malul drept al râului Mureș.		
2.6. Stratigrafie generală	Două niveluri stratigrafice atribuite celor două etape cronologice identificate.		
2.7. Stare de conservare	Medie.		
2.8. Suprafață (estimativ)	0,11 ha		
2.9. Cercetare	Peter Hügel, George P. Hurezan		
2.10. Bibliografie	M. Barbu, P. Hügel, G. P. Hurezan, E. D. Pădurean, <i>Repertoriul arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad, Timișoara, (1999).</i>		
3. Poziție geografică			
3.1. Adresa	str. Gh. Lazăr nr. 1-3		
3.2. Parcela cadastrală	-		
3.3. Nr. topo	-		
3.4. Latitudine (WGS)	46°10'11.05"N		
3.5. Longitudine (WGS)	21°19'03.67"E		
3.6. Altitudine (nMN)			
4. Observații			
<p>În 1998, cu ocazia efectuării expertizei arheologice asupra Casei Hirschl (Teatrul Vechi), de pe str. Gh. Lazăr nr. 1 - 3, a fost identificat un nivel de locuire din perioada epocii târzii a bronzului (ceramică de tip Gava) la 2,80 m adâncime. Într-un strat puternic răvășit au apărut și fragmente ceramice cenușii, lucrate la roată databile în secolele III - IV d. Hr.</p> <p>Din curtea casei situate peste drum de Teatrul Vechi la demolarea unor anexe s-au recuperat câteva zeci de pipe de culoare cărămizie, care probabil provin dintr-un atelier sau inventarul unui negustor din perioada modernă a orașului Arad.</p>			
5. Coordonate topo – Stereo 70			
5.1. Coordonate contur (vertex)		5.2. Coordonate ZP (vertex)	
X(m)	Y(m)	X(m)	Y(m)
1	525469.8840	1	524438.1790
	215889.5440		216189.1490

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

2	525511.1610	215882.0510	2	524428.3990	216418.8050
3	525507.8790	215857.0410	3	524558.7590	216663.9330
4	525463.4430	215861.4820	4	524920.1200	216562.0880
5	525469.8840	215889.5440	5	525411.6130	216268.2380
			6	526065.8090	216244.3440
			7	526610.7890	215059.4290
			8	525687.4500	214696.2690
			9	524517.6620	215015.7250
			10	524587.3400	215704.3660
			11	524438.1790	216189.1490

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI
Municipiul Arad, Jud. Arad	3. Zona centrală/ Hotel Continental	-
1. Date cu caracter teritorial-administrativ		
1.1. Județ	Arad	
1.2. Localitate	Arad	
1.3. Denumire sit	3. Hotel Continental	
1.4. Regim de proprietate	Privat.	
1.5. Proprietar	-	
1.6. -	-	
2. Date generale		
2.1. Categorie sit	Așezare; depozit de bronzuri.	
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată.	
2.3. Dată	Epoca târzie a bronzului; sec. XVI-XVIII d.Hr.	
2.4. Forma de relief	Grind.	
2.5. Reper hidrografic	Malul drept al Mureșului.	
2.6. Stratigrafie generală	Lipsa unor observații stratigrafice efectuată în momentul descoperii, ne împiedică să precizăm cu exactitate detalii de acest tip. Cu toate acestea, analiza materialului arheologic ne indică existența a două niveluri stratigrafice.	
2.7. Stare de conservare	Precară.	
2.8. Suprafață (estimativ)	1,2 ha	
2.9. Cercetare	Egon Dörner	
2.10. Bibliografie	M. Rusu, E. Dörner, V. Pintea, T. Bader, <i>Inventaria Archaeologica. Corpus des ensembles Archéologiques</i> , București, 1977.	
3. Poziție geografică		
3.1. Adresa	B-dul Revoluției, nr. 79-81.	
3.2. Parcela cadastrală	-	
3.3. Nr. topo	-	
3.4. Latitudine (WGS)	46°10'26.07"N	
3.5. Longitudine (WGS)	21°19'06.26"E	
3.6. Altitudine (nMN)		
4. Observații		
<p>Din anul 1967 provine una dintre cele mai spectaculoase descoperiri de pe teritoriul actual al municipiului Arad. Odată cu excavarea fundației fostului hotel Astoria, redenumit Continental, a ieșit la iveală un depozit de bronzuri compus din 51 de piese. Întregul depozit ce cântărește aproape 9,5 kg se datează în faza Ha B1 a epocii târzii a bronzului. Tot atunci Egon Dörner consemna că în profilul unei secțiuni săpate de către muncitori a observat câteva gropi de aproximativ 1,35/1,50 m adâncime din care a scos fragmente ceramice, oase, chirpici și zgură. Cu un an înainte de descoperirea depozitului și a materialelor mai sus menționate au fost recoltate din aceeași locație un alt lot ceramic, artefactele se păstrează în colecția Complexului Muzeal. Pe lângă depozitul de bronzuri, ceramica identificată poate fi împărțită în două etape cronologice: epoca târzie a bronzului și perioada medieval târzie/modernă (sec. XVI-XVIII d.Hr.). Odată cu efectuarea, în 2005, a unor lucrări edilitare la imobilul cu numărul 79-81, de pe Bulevardul Revoluției, E. D. Pădurean a cules câteva fragmente ceramice, donate în 2008 Complexului Muzeal Arad.</p>		
5. Coordonate topo – Stereo 70		
5.1. Coordonate contur (vertex)	5.2. Coordonate ZP (vertex)	

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

X(m)		Y(m)	X(m)		Y(m)
1	526017.1080	215970.6010	1	524438.1790	216189.1490
2	525977.3660	215940.0340	2	524428.3990	216418.8050
3	526003.4160	215901.5510	3	524558.7590	216663.9330
4	525938.6900	215868.0320	4	524920.1200	216562.0880
5	525918.5070	215903.8080	5	525411.6130	216268.2380
6	525890.1420	215892.6190	6	526065.8090	216244.3440
7	525882.6630	215971.2890	7	526610.7890	215059.4290
8	525988.7680	216017.2280	8	525687.4500	214696.2690
9	526017.1080	215970.6010	9	524517.6620	215015.7250
			10	524587.3400	215704.3660
			11	524438.1790	216189.1490

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI			
Municipiul Arad, Jud. Arad	4a. Zona centrală/ B-dul Revoluției nr. 85	-			
1. Date cu caracter teritorial-administrativ					
1.1. Județ	Arad				
1.2. Localitate	Arad				
1.3. Denumire sit	4a. B-dul Revoluției nr. 85				
1.4. Regim de proprietate	Privat.				
1.5. Proprietar	-				
1.6. -	-				
2. Date generale					
2.1. Categorie sit	Așezare				
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată.				
2.3. Dată	Epoca târzie a bronzului.				
2.4. Forma de relief	Terasă.				
2.5. Reper hidrografic	La aprox. 150 m de cursul actual al Mureșului, pe malul drept al acestuia.				
2.6. Stratigrafie generală	Un singur nivel, care aparține epocii târzii a bronzului.				
2.7. Stare de conservare	Preară.				
2.8. Suprafață (estimativ)	0,18 Ha				
2.9. Cercetare					
2.10. Bibliografie	M. Barbu, P. Hügel, G. P. Hurezan, E. D. Pădurean, <i>Repertoriul arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad, Timișoara, (1999).</i>				
3. Poziție geografică					
3.1. Adresa	B-dul Revoluției, nr. 85				
3.2. Parcela cadastrală	-				
3.3. Nr. topo	-				
3.4. Latitudine (WGS)	46°10'22.22"N				
3.5. Longitudine (WGS)	21°19'01.20"E				
3.6. Altitudine (nMN)					
4. Observații					
<p>Cu ocazia excavării unui șanț (1995) au fost descoperite pe B-dul Revoluției, în dreptul imobilului cu nr. 85, la adâncimea de 2,7 m dărămăturile unei locuințe cu pereți de chirpic. Sub stratul de chirpic și cărbune se afla un schelet de copil precum și o tibie de adult. Din cadrul ceramicii recoltate reține atenția un vas-biberon de culoare neagră, ornamentat cu caneluri. Pe baza materialului arheologic complexul descoperit poate fi încadrat în Hallstatt B 1 (epoca târzie a bronzului) fiind contemporan cu depozitul de bronzuri descoperit la Hotelul "Astoria/Continental", situat la cca 100 m nord.</p>					
5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)		5.2. Coordonate ZP (vertex)			
X(m)	Y(m)	X(m)	Y(m)		
1	525849.6050	215817.6140	1	524438.1790	216189.1490
2	525820.7550	215806.5840	2	524428.3990	216418.8050

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

3	525800.2650	215867.3410	3	524558.7590	216663.9330
4	525827.5260	215876.5250	4	524920.1200	216562.0880
5	525849.6050	215817.6140	5	525411.6130	216268.2380
			6	526065.8090	216244.3440
			7	526610.7890	215059.4290
			8	525687.4500	214696.2690
			9	524517.6620	215015.7250
			10	524587.3400	215704.3660
			11	524438.1790	216189.1490

**STUDIUL DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI			
Municipiul Arad, Jud. Arad	4b. Zona centrală/ B-dul Revoluției între A.D. Xenopol și Târnavelor	-			
1. Date cu caracter teritorial-administrativ					
1.1. Județ	Arad				
1.2. Localitate	Arad				
1.3. Denumire sit	4b. B-dul Revoluției între A.D. Xenopol și Târnavelor				
1.4. Regim de proprietate	Publică				
1.5. Proprietar	Primăria Municipiului Arad.				
1.6. -	-				
2. Date generale					
2.1. Categorie sit	Așezare				
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată				
2.3. Dată	Epoca târzie a bronzului				
2.4. Forma de relief	Terasă.				
2.5. Reper hidrografic	Pe malul drept al râului Mureș.				
2.6. Stratigrafie generală	Nu poate fi precizată.				
2.7. Stare de conservare	Preară.				
2.8. Suprafață (estimativ)	0,22 Ha				
2.9. Cercetare	Gheorghe Miloi.				
2.10. Bibliografie	E. Dörner, Cercetări și săpături arheologice în județul Arad. <i>MCA IX</i> , (1970), 445-466.				
3. Poziție geografică					
3.1. Adresa	B-dul Revoluției.				
3.2. Parcela cadastrală	-				
3.3. Nr. topo	-				
3.4. Latitudine (WGS)	46°10'29.50"N				
3.5. Longitudine (WGS)	21°19'10.47"E				
3.6. Altitudine (nMN)					
4. Observații					
În 1964, pe bulevardul Revoluției între străzile Xenopol și Târnavelor s-a săpat un șanț adânc de 2,80 m în vederea introducerii firelor de telefonie. Pornind din stratul de cultură se putea observa o groapă din care au fost scoase la suprafață numeroase fragmente ceramice și resturi de chirpici. O bună parte din fragmentele ceramice au ajuns în colecția lui Gh. Miloi, restul au ajuns în colecția Complexului Muzeal Arad. Ceva mai târziu Miloi a mai primit de la muncitori și o valvă de tipar, confecționată din gresie, de la un celt.					
5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)		5.2. Coordonate ZP (vertex)			
X(m)	Y(m)	X(m)	Y(m)		
1	526086.7630	215955.7680	1	524438.1790	216189.1490
2	526046.1220	216038.3890	2	524428.3990	216418.8050

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

3	526022.1940	216040.4080	3	524558.7590	216663.9330
4	526002.0380	216079.1840	4	524920.1200	216562.0880
5	526025.7040	216089.7660	5	525411.6130	216268.2380
6	526096.9830	215961.5440	6	526065.8090	216244.3440
7	526086.7630	215955.7680	7	526610.7890	215059.4290
			8	525687.4500	214696.2690
			9	524517.6620	215015.7250
			10	524587.3400	215704.3660
			11	524438.1790	216189.1490

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI			
Municipiul Arad, Jud. Arad	4c. Zona centrală/ Capătul nordic al bulevardului Revoluției	-			
1. Date cu caracter teritorial-administrativ					
1.1. Județ	Arad				
1.2. Localitate	Arad				
1.3. Denumire sit	4c. capătul nordic al bulevardului Revoluției				
1.4. Regim de proprietate	Publică				
1.5. Proprietar	Primăria Municipiului Arad.				
1.6. -	-				
2. Date generale					
2.1. Categorie sit	Așezare				
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată				
2.3. Datare	Neolitic târziu.				
2.4. Forma de relief	Terasă.				
2.5. Reper hidrografic	Pe malul drept al Mureșului				
2.6. Stratigrafie generală	Nu poate fi precizată.				
2.7. Stare de conservare	Precară.				
2.8. Suprafață (estimativ)	0,24 Ha				
2.9. Cercetare	Eugen D. Pădurean				
2.10. Bibliografie	M. Barbu, P. Hügel, G. P. Hurezan, E. D. Pădurean, <i>Repertoriul arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad, Timișoara, (1999).</i>				
3. Poziție geografică					
3.1. Adresa	-				
3.2. Parcela cadastrală	-				
3.3. Nr. topo	-				
3.4. Latitudine (WGS)	46°10'56.88"N				
3.5. Longitudine (WGS)	21°19'23.71"E				
3.6. Altitudine (nMN)					
4. Observații					
La capătul nordic al B-dului Revoluției au fost scoase la suprafață cu ocazia excavării unui șanț fragmente ceramice aparținând culturii Tisa I.					
5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)		5.2. Coordonate ZP (vertex)			
X(m)	Y(m)	X(m)	Y(m)		
1	526898.8320	216361.5310	1	526814.3080	216366.9740
2	526863.6340	216333.8170	2	526855.7200	216429.3930
3	526832.3090	216368.8400	3	526820.9000	216560.8850

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

4	526858.8730	216406.5320	4	526861.2400	216546.0180
5	526898.8320	216361.5310	5	526874.0680	216553.7520
			6	526932.0730	216553.1280
			7	526914.3550	216363.2540
			8	526859.6730	216323.9700
			9	526814.3080	216366.9740

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare		Toponim		Cod RAN/LMI	
Municipiul Arad, Jud. Arad		5. Zona centrală/ Lângă Gara Electrică		-	
1. Date cu caracter teritorial-administrativ					
1.1. Județ	Arad				
1.2. Localitate	Arad				
1.3. Denumire sit	5. Lângă Gara Electrică				
1.4. Regim de proprietate	-				
1.5. Proprietar	-				
1.6. -	-				
2. Date generale					
2.1. Categorie sit	Nu poate fi precizat				
2.2. Tip sit	Nu poate fi precizat				
2.3. Dată	sec. III-IV d.Hr.				
2.4. Forma de relief					
2.5. Reper hidrografic					
2.6. Stratigrafie generală	Nu poate fi precizată				
2.7. Stare de conservare	Nu poate fi precizată				
2.8. Suprafață (estimativ)	0,45 Ha				
2.9. Cercetare	Egon Dörner				
2.10. Bibliografie	E. Dörner, Cercetări și săpături arheologice în județul Arad. <i>MCA IX</i> , (1970), 445-466.				
3. Poziție geografică					
3.1. Adresa	-				
3.2. Parcela cadastrală	-				
3.3. Nr. topo	-				
3.4. Latitudine (WGS)	46°10'57.04"N				
3.5. Longitudine (WGS)	21°19'29.90"E				
3.6. Altitudine (nMN)					
4. Observații					
Langă Gara Electrică cu ocazia unor lucrări edilitare s-a descoperit o cană mare de lut care datează din sec. III-IV d.Hr.					
5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)			5.2. Coordonate ZP (vertex)		
	X(m)	Y(m)		X(m)	Y(m)
1	526851.2280	216458.2620	1	526814.3080	216366.9740
2	526828.2030	216546.1130	2	526855.7200	216429.3930
3	526876.4200	216536.9170	3	526820.9000	216560.8850
4	526910.4590	216520.8270	4	526861.2400	216546.0180

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

5	526912.7290	216493.2050	5	526874.0680	216553.7520
6	526882.9150	216473.7350	6	526932.0730	216553.1280
7	526851.2280	216458.2620	7	526914.3550	216363.2540
			8	526859.6730	216323.9700
			9	526814.3080	216366.9740

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI	
Municipiul Arad, Jud. Arad	6. Zona centrală/ Curtea spitalului Unificat – str. Șt. Cicio Pop	-	
1. Date cu caracter teritorial-administrativ			
1.1. Județ	Arad		
1.2. Localitate	Arad		
1.3. Denumire sit	6. Curtea spitalului Unificat – str. Șt. Cicio Pop		
1.4. Regim de proprietate	Publică		
1.5. Proprietar	-		
1.6. -	-		
2. Date generale			
2.1. Categorie sit	Așezare		
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată		
2.3. Datare	Epoca târzie a bronzului		
2.4. Forma de relief	Grind		
2.5. Reper hidrografic	Aprox. 1 km vest de cursul actual al Mureșului, pe partea dreaptă a acestuia.		
2.6. Stratigrafie generală	Ca urmare a observațiilor stratigrafice efectuate de către Egon Dörner, se poate preciza existența unui strat de cultură asociat epocii târzii a bronzului, ce păstrează o grosime de aprox. 0,5 m.		
2.7. Stare de conservare	Medie		
2.8. Suprafață (estimativ)	0,35 Ha		
2.9. Cercetare	Egon Dörner		
2.10. Bibliografie	M. Barbu, P. Hügel, G. P. Hurezan, E. D. Pădurean, <i>Repertoriul arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad</i> , Timișoara, (1999). V. Sava, E. D. Pădurean, Descoperiri ale culturii Baden și din prima epocă a fierului de pe teritoriul actual al municipiului Arad. <i>Brukenthal Acta Musei</i> IV. 1, 2009, 31-55.		
3. Poziție geografică			
3.1. Adresa	Strada Cicio-Pop, nr. 13		
3.2. Parcela cadastrală	-		
3.3. Nr. topo	-		
3.4. Latitudine (WGS)	46°10'21.09"N		
3.5. Longitudine (WGS)	21°18'43.64"E		
3.6. Altitudine (nMN)			
4. Observații			
În 1957 au fost donate fragmente ceramice scoase dintr-o groapă excavată în curtea Spitalului Unificat (fosta str. 6 Martie, actuala St. Cicio-Pop). Mergând la fața locului Egon Dörner a întocmit un profil al peretelui sudic, totodată constatata faptul că descoperirile provin dintr-un strat de cultură gros de 0,50 m (situate între adâncimile de 2,10 – 2,60 m).			
5. Coordonate topo – Stereo 70			
5.1. Coordonate contur (vertex)		5.2. Coordonate ZP (vertex)	
X(m)	Y(m)	X(m)	Y(m)
1	525788.9510	1	524438.1790
	215493.3120		216189.1490

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

2	525829.5910	215498.8820	2	524428.3990	216418.8050
3	525845.8790	215425.3990	3	524558.7590	216663.9330
4	525789.0960	215422.7510	4	524920.1200	216562.0880
5	525788.9510	215493.3120	5	525411.6130	216268.2380
			6	526065.8090	216244.3440
			7	526610.7890	215059.4290
			8	525687.4500	214696.2690
			9	524517.6620	215015.7250
			10	524587.3400	215704.3660
			11	524438.1790	216189.1490

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI			
Municipiul Arad, Jud. Arad	7. Zona centrală/ Str. Vârful cu Dor – sediul poliției	-			
1. Date cu caracter teritorial-administrativ					
1.1. Județ	Arad				
1.2. Localitate	Arad				
1.3. Denumire sit	7. Str. Vârful cu Dor – sediul poliției				
1.4. Regim de proprietate	Publică				
1.5. Proprietar	-				
1.6. -	-				
2. Date generale					
2.1. Categorie sit	Spațiu funerar				
2.2. Tip sit	Mormânt izolat				
2.3. Dată	sec. III - IV d. Hr.				
2.4. Forma de relief	Grind.				
2.5. Reper hidrografic	Pe malul drept al Mureșului.				
2.6. Stratigrafie generală	Nu poate fi precizată.				
2.7. Stare de conservare	Preară.				
2.8. Suprafață (estimativ)	0,92 Ha				
2.9. Cercetare					
2.10. Bibliografie	M. Barbu, P. Hügel, G. P. Hurezan, E. D. Pădurean, <i>Repertoriul arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad, Timișoara, (1999).</i>				
3. Poziție geografică					
3.1. Adresa	-				
3.2. Parcela cadastrală	-				
3.3. Nr. topo	-				
3.4. Latitudine (WGS)	46°10'12.93"N				
3.5. Longitudine (WGS)	21°18'26.00"E				
3.6. Altitudine (nMN)					
4. Observații					
La excavarea fundațiilor pentru noul sediu al poliției (str. Varful cu Dor) a fost descoperită o urnă gri-cenușie, lucrată la roată (sec. III - IV d. Hr.).					
5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)		5.2. Coordonate ZP (vertex)			
X(m)	Y(m)	X(m)	Y(m)		
1	525620.5090	215064.9950	1	524438.1790	216189.1490
2	525573.5910	214976.9080	2	524428.3990	216418.8050
3	525519.3790	215001.4100	3	524558.7590	216663.9330
4	525523.6670	215016.0500	4	524920.1200	216562.0880

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

5	525494.4110	215032.6330	5	525411.6130	216268.2380
6	525531.8220	215109.0020	6	526065.8090	216244.3440
7	525620.5090	215064.9950	7	526610.7890	215059.4290
			8	525687.4500	214696.2690
			9	524517.6620	215015.7250
			10	524587.3400	215704.3660
			11	524438.1790	216189.1490

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI			
Municipiul Arad, Jud. Arad	8. Zona centrală/ Zona „Castelului cu apă”	-			
1. Date cu caracter teritorial-administrativ					
1.1. Județ	Arad				
1.2. Localitate	Arad				
1.3. Denumire sit	8. Zona „Castelului cu apă”				
1.4. Regim de proprietate	Privată				
1.5. Proprietar	-				
1.6. -	-				
2. Date generale					
2.1. Categorie sit	Nu poate fi precizat				
2.2. Tip sit	Nu poate fi precizat				
2.3. Datare	Sec. VI d.Hr.				
2.4. Forma de relief	Grind				
2.5. Reper hidrografic	Pe malul drept al Mureșului				
2.6. Stratigrafie generală	Nu poate fi precizată				
2.7. Stare de conservare	Nu poate fi precizată				
2.8. Suprafață (estimativ)	0,42 Ha				
2.9. Cercetare					
2.10. Bibliografie	M. Barbu, P. Hügel, G. P. Hurezan, E. D. Pădurean, <i>Repertoriul arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad, Timișoara, (1999).</i>				
3. Poziție geografică					
3.1. Adresa	Strada Piotr Ilici Ceaikovski, nr. 11.				
3.2. Parcela cadastrală	-				
3.3. Nr. topo	-				
3.4. Latitudine (WGS)	46°10'10.59"N				
3.5. Longitudine (WGS)	21°18'30.04"E				
3.6. Altitudine (nMN)					
4. Observații					
În apropierea Castelului de apă s-au descoperit trei monete de bronz de la Iustinian.					
5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)		5.2. Coordonate ZP (vertex)			
X(m)	Y(m)	X(m)	Y(m)		
1	525465.7290	215136.6680	1	524438.1790	216189.1490
2	525489.8150	215189.6050	2	524428.3990	216418.8050
3	525513.4000	215175.9250	3	524558.7590	216663.9330
4	525526.3910	215200.9000	4	524920.1200	216562.0880

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

5	525574.7550	215177.9900	5	525411.6130	216268.2380
6	525562.9830	215151.6320	6	526065.8090	216244.3440
7	525540.8140	215161.6900	7	526610.7890	215059.4290
8	525529.8390	215144.5580	8	525687.4500	214696.2690
9	525521.4450	215139.7280	9	524517.6620	215015.7250
10	525512.2570	215144.5760	10	524587.3400	215704.3660
11	525498.7840	215120.8270	11	524438.1790	216189.1490
12	525465.7290	215136.6680			

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI
Municipiul Arad, Jud. Arad	9. Zona centrală/ Zona Palatului Cultural	-
1. Date cu caracter teritorial-administrativ		
1.1. Județ	Arad	
1.2. Localitate	Arad	
1.3. Denumire sit	9. Zona Palatului Cultural	
1.4. Regim de proprietate	Public.	
1.5. Proprietar	-	
1.6. -	-	
2. Date generale		
2.1. Categorie sit	Așezare; cimitir.	
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată; cimitir	
2.3. Datăre	Epoca mijlocie a bronzului; epoca târzie a bronzului; epoca modernă.	
2.4. Forma de relief	Terasă	
2.5. Reper hidrografic	Pe malul drept al Mureșului, în imediata apropiere al acestuia.	
2.6. Stratigrafie generală	Ca urmare a numeroaselor descoperiri efectuate de-a lungul timpului, putem preciza existența a cel puțin trei niveluri depoziționale, fiecare corespunzând câte unei etape cronologice distincte: epoca mijlocie a bronzului; epoca târzie a bronzului; epoca modernă.	
2.7. Stare de conservare	Medie.	
2.8. Suprafață (estimativ)	1,24 Ha	
2.9. Cercetare	Egon Dörner, Nicolae Kiss, Eugen D. Pădurean, George P. Hurezan, Florin Mărginean, V. Sava.	
2.10. Bibliografie	E. D. Pădurean, Noi descoperiri hallstattiene pe teritoriul județului Arad, <i>Ziridava</i> XVIII, 1993, 21-34. M. Barbu, P. Hügel, G. P. Hurezan, E. D. Pădurean, <i>Repertoriul arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad</i> , Timișoara, (1999). V. Sava, E. D. Pădurean, Descoperiri ale culturii Baden și din prima epocă a fierului de pe teritoriul actual al municipiului Arad. <i>Brukenthal Acta Musei</i> IV. 1, 2009, 31-55.	
3. Poziție geografică		
3.1. Adresa	-	
3.2. Parcela cadastrală	-	
3.3. Nr. topo	-	
3.4. Latitudine (WGS)	46°10'25.27"N	
3.5. Longitudine (WGS)	21°19'15.27"E	
3.6. Altitudine (nMN)		
4. Observații		
<p>Primele materiale arheologice databile în acest orizont cronologic au apărut în urma unei săpături de salvare efectuate de către E. Dörner și N. Kiss în cursul anului 1955 în vederea instalării unei cisterne cu motorină, care avea să fie amplasată în apropierea bustului lui P. Pipoș situat lângă Palatul Cultural. Singurele informații ce privesc acest sondaj le-am găsit în registrul inventar al muzeului arădean. Odată cu reîndiguirea albiei râului Mureș, survenită în 1975, la aproximativ 100 m N-E de Complexul Muzeal Arad E. D. Pădurean a salvat câteva fragmente ceramice. Sunt menționate fragmente ceramice din prima Epocă a Fierului și pe locul actualului hotel Parc, artefactele au fiind descoperite odată cu săparea fundației imobilului, între anii 1974-1976. Ceramica se păstrează în colecția lui Complexului Muzeal Arad. Pe bulevardul Revoluției în fața fostei Cofetării a Tineretului, la săparea unui șanț E. Dörner a recuperat fragmente ceramice. În urma executării unor lucrări în vederea amenajării unui spațiu de joacă pentru copii</p>		

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

(Parcul Copiilor), în gropile excavate pentru montarea unor stâlpi au fost descoperite mai multe oase umane, precum și fragmente ceramice, bucăți de chirpic. Prin urmare, lucrările au fost oprite și s-au trasat trei sondaje, pe latura nordică și estică a spațiului afectat de acest proiect. Descoperirea doar parțială a osemintelor umane, de către lucrători, ne-a determinat să extindem gropile pentru stâlpi, pentru fiecare caz în parte, în vederea dezvelirii întregului mormânt. Astfel au rezultat trei suprafețe notate de noi S 01, S 02 și S 03, doar în S 01 și S 02 au fost descoperite materiale arheologice databile în prima epocă a fierului. Stratigrafia generală a sectorului a fost deranjată în partea superioară de lucrările de amenajare a digului, a parcului din jurul clădirii muzeului și de gropile de morminte moderne. Sub acest nivel de circa 0,60 m, constituit din nisip și pietriș, urmează până la – 1,20 m un nivel în care s-a descoperit material arheologic. Majoritatea fragmentelor ceramice aparțin categoriei semifine, degresantul utilizat fiind nisip, pietriș cu bob mărunț sau ceramică pisată, și provin de la recipiente folosite în îndeletniciri casnice: oale, străchini, castroane sau cești. Ca și observație generală remarcăm faptul că materialul ceramic este destul de fragmentar, la aceasta se adaugă și starea precară de păstrare a ceramicii, ea datorându-se arderii relativ slabe a recipientelor. Artefactele se păstrează în colecția Complexului Muzeal Arad.

5. Coordonate topo – Stereo 70

5.1. Coordonate contur (vertex)			5.2. Coordonate ZP (vertex)		
	X(m)	Y(m)		X(m)	Y(m)
1	525958.4510	216181.0440	1	524438.1790	216189.1490
2	526010.6000	216090.4590	2	524428.3990	216418.8050
3	525867.0240	216080.1120	3	524558.7590	216663.9330
4	525846.5520	216181.2820	4	524920.1200	216562.0880
5	525958.4510	216181.0440	5	525411.6130	216268.2380
			6	526065.8090	216244.3440
			7	526610.7890	215059.4290
			8	525687.4500	214696.2690
			9	524517.6620	215015.7250
			10	524587.3400	215704.3660
			11	524438.1790	216189.1490

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare		Toponim		Cod RAN/LMI	
Municipiul Arad, Jud. Arad		10. Zona centrală/ Incinta Colegiului Național „Moise Nicoară”		-	
1. Date cu caracter teritorial-administrativ					
1.1. Județ	Arad				
1.2. Localitate	Arad				
1.3. Denumire sit	10. Incinta Colegiului Național „Moise Nicoară”				
1.4. Regim de proprietate	Publică				
1.5. Proprietar	-				
1.6. -	-				
2. Date generale					
2.1. Categorie sit	Descoperire cu caracter fuenrar				
2.2. Tip sit	Mormânt izolat				
2.3. Datare	sec. IV d.Hr.				
2.4. Forma de relief	Terasă				
2.5. Reper hidrografic	Malul drept al Mureșului, în imediata apropiere a cursului actual al râului.				
2.6. Stratigrafie generală	Nu poate fi precizat				
2.7. Stare de conservare	Medie				
2.8. Suprafață (estimativ)	2,22 Ha				
2.9. Cercetare					
2.10. Bibliografie	M. Barbu, P. Hügel, G. P. Hurezan, E. D. Pădurean, <i>Repertoriul arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad, Timișoara, (1999).</i>				
3. Poziție geografică					
3.1. Adresa	B-dul General Dragalina				
3.2. Parcela cadastrală	-				
3.3. Nr. topo	-				
3.4. Latitudine (WGS)	46°10'15.09"N				
3.5. Longitudine (WGS)	21°19'11.59"E				
3.6. Altitudine (nMN)					
4. Observații					
Pe terenul de sport al Liceului "Moise Nicoară" (fost "I. Slavici") s-a descoperit întâmplător, în 1969, un mormant de incinerare cu urnă din sec. IV d.Hr. Urna este de culoare cenușie, lucrată cu roată și urmele unui obiect de fier, probabil un cuțit. În spatele aceluiași liceu s-au descoperit cu ocazia unor lucrări edilitare din anul 1968 fragmente ceramice din sec. IV. d.Hr.					
5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)			5.2. Coordonate ZP (vertex)		
	X(m)	Y(m)		X(m)	Y(m)
1	525651.7720	216174.4920	1	524438.1790	216189.1490
2	525653.7100	215953.9300	2	524428.3990	216418.8050

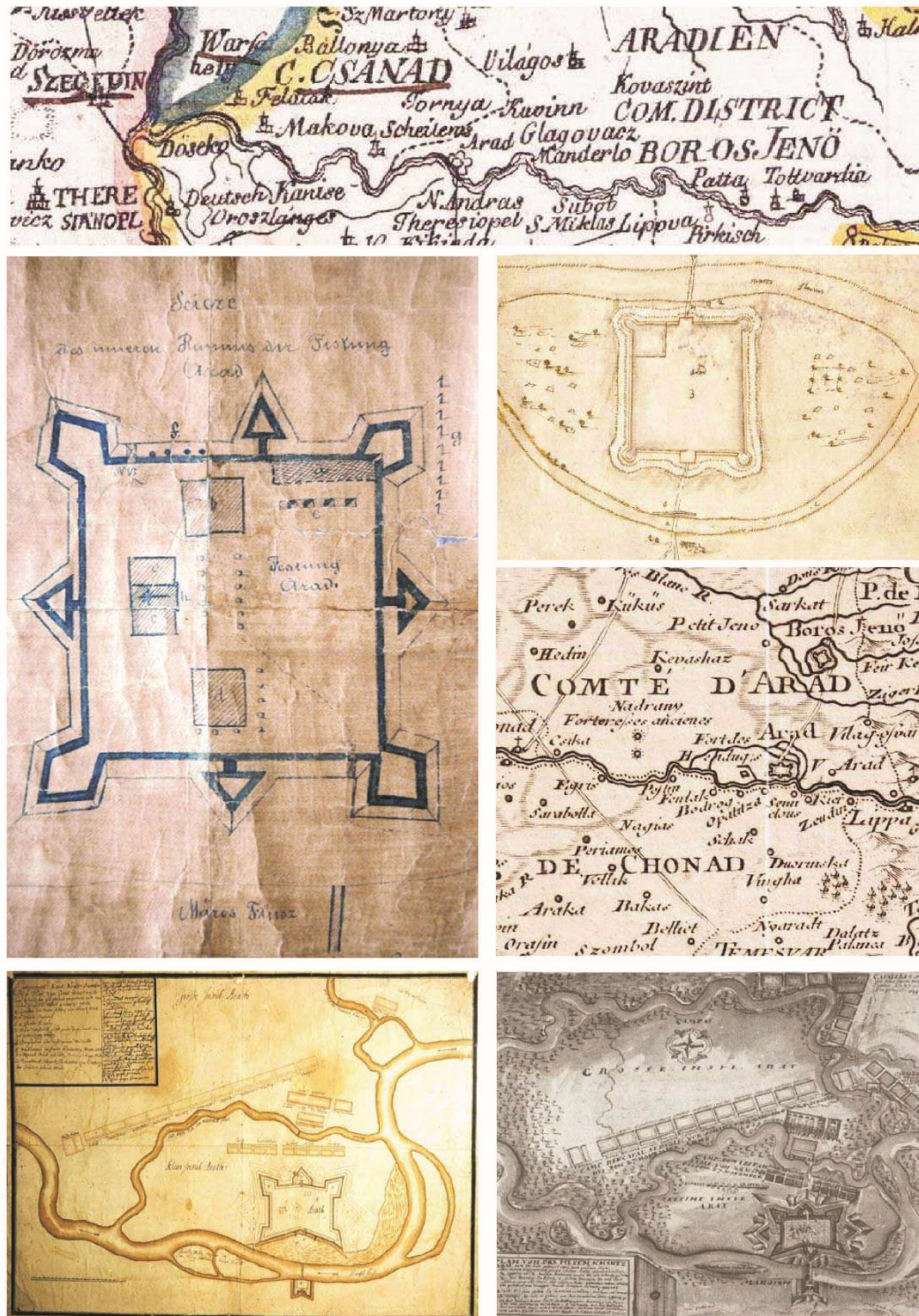
**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

3	525538.5160	215955.5920	3	524558.7590	216663.9330
4	525565.5310	216177.2530	4	524920.1200	216562.0880
5	525651.7720	216174.4920	5	525411.6130	216268.2380
			6	526065.8090	216244.3440
			7	526610.7890	215059.4290
			8	525687.4500	214696.2690
			9	524517.6620	215015.7250
			10	524587.3400	215704.3660
			11	524438.1790	216189.1490

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI
Municipiul Arad, Jud. Arad	11. Zona centrală/ Terenul fostei fabrici Teba	-
1. Date cu caracter teritorial-administrativ		
1.1. Județ	Arad	
1.2. Localitate	Arad	
1.3. Denumire sit	11. Terenul fostei fabrici Teba	
1.4. Regim de proprietate	Privat.	
1.5. Proprietar	-	
1.6. -	-	
2. Date generale		
2.1. Categorie sit	Așezare	
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată	
2.3. Datare	A doua epocă a fierului și sec. II-IV d. Hr.	
2.4. Forma de relief	Terasă	
2.5. Reper hidrografic	Malul drept al Mureșului, în imediata apropiere a cursului acestuia.	
2.6. Stratigrafie generală	Nu poate fi precizată.	
2.7. Stare de conservare	Preară	
2.8. Suprafață (estimativ)	22,75 Ha	
2.9. Cercetare		
2.10. Bibliografie	M. Barbu, P. Hügel, G. P. Hurezan, E. D. Pădurean, <i>Repertoriul arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad</i> , Timișoara, (1999). F. Mărginean, <i>Ottoman-Turkish Archaeological Research in Arad County. Turkish Strongholds in the Second Half of the 16th Century between Mureș and Crișul Alb (The Beginning of a thematic Approach)</i> . <i>Ziridava Studia Archaeologica</i> 30, 2016.	
3. Poziție geografică		
3.1. Adresa	Piața Olimp	
3.2. Parcela cadastrală	-	
3.3. Nr. topo	-	
3.4. Latitudine (WGS)	46°09'45.29"N	
3.5. Longitudine (WGS)	21°19'15.08"E	
3.6. Altitudine (nMN)		
4. Observații		
<p>Pe terenul fostei fabrici Teba, în 1955, s-a descoperit întâmplător o groapă care conținea vase din cea de-a doua epocă a fierului și din sec. II-IV d. Hr.</p> <p>Tot în această zonă a fost ridicată între 1553 și 1555, de către turci o cetate patrulateră cu bastioane la colțuri, pe malul drept al Mureșului, în apropierea actualului pod Traian.</p> <p>În lipsa dovezilor arheologice, sursele scrise și cartografice au permis localizarea fortificației/palânci în actualul cartier Drăgășani. Aici după ocuparea Aradului în 1552, turcii au demarat lucrările pentru construcția unei fortificații noi cu șanțuri, valuri de pământ și palisadă de formă dreptunghiulară, devenită centrul unui sandjak cu trei nahiyiele (Arad, Zarand și Békés).</p>		

STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD

Cetatea veche a Aradului pe hărți germane, franceze și austriece din deceniul nouă al sec. XVII.

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)			5.2. Coordonate ZP (vertex)		
	X(m)	Y(m)		X(m)	Y(m)
1	524592.1400	215891.9220	1	524438.1790	216189.1490
2	524505.9760	216373.2580	2	524428.3990	216418.8050
3	524661.5610	216517.2770	3	524558.7590	216663.9330
4	525035.8330	216441.8820	4	524920.1200	216562.0880
5	524942.5990	216222.5630	5	525411.6130	216268.2380
6	524945.2990	216082.1980	6	526065.8090	216244.3440
7	524956.4170	216016.8170	7	526610.7890	215059.4290
8	524901.1650	215978.0040	8	525687.4500	214696.2690
9	524592.1400	215891.9220	9	524517.6620	215015.7250
			10	524587.3400	215704.3660
			11	524438.1790	216189.1490

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI
Municipiul Arad, Jud. Arad	12. Cetatea Aradului	9271.14 AR-II-a-A-00475
1. Date cu caracter teritorial-administrativ		
1.1. Județ	Arad	
1.2. Localitate	Arad	
1.3. Denumire sit	12. Cetatea Aradului	
1.4. Regim de proprietate	Public	
1.5. Proprietar	MApN	
1.6. -	-	
2. Date generale		
2.1. Categorie sit	Sistem de fortificație	
2.2. Tip sit	Cetate vauban	
2.3. Datare	Sec. XVIII-XXI	
2.4. Forma de relief	Terasă	
2.5. Reper hidrografic	Pe malul stâng al Mureșului	
2.6. Stratigrafie generală	Nu poate fi precizată	
2.7. Stare de conservare	Bună	
2.8. Suprafață (estimativ)	118,61 Ha	
2.9. Cercetare	Nu	
2.10. Bibliografie	Alexandru Roz, Kovách Géza, <i>Dicționarul istoric al localităților din județul Arad</i> , Arad, Editura Universității "Vasile Goldiș", 1997, 22-51. A.A. Rsuu, G. P. Hurezan, <i>Cetăți medievale în județul Arad</i> . Arad 1999. Gh. Lanevschi, <i>Aradul vremurilor de mult apuse</i> , 1834-1914, Arad, Editura Polis, 2005, 220 p., ilustrație alb-negru.	
3.1. Adresa	-	
3.2. Parcela cadastrală	-	
3.3. Nr. topo	-	
3.4. Latitudine (WGS)	46°10'15.27"N	
3.5. Longitudine (WGS)	21°19'55.51"E	
3.6. Altitudine (nMN)		
4. Observații		
<p>Cetatea Aradului se află pe un fel de peninsulă făcută de râul Mureș în cursul său lin, într-un loc strategic de prim rang, așezat la întretăierea a două foarte importante drumuri comerciale, unul care duce din Câmpia de Vest spre Transilvania și altul, care vine de la nord, dinspre Oradea și Satu Mare, făcând legătura cu Timișoara și calea fluvială oferită de Dunăre.</p> <p>Locul a fost observat și de către generalii Împărătesei Maria Tereza care, luând în considerare necesitățile militare într-o regiune de curând cucerită și încă instabilă, i-au propus construirea unei fortărețe de tip Vauban.</p> <p>Din documentele vremii reiese că lucrările de construcție au început în anul 1762 și au durat până în 1783, desfășurându-se sub supravegherea și după planurile elaborate de arhitectul militar austriac Filip Ferdinand Harsch.</p> <p>Planul cetății în formă stelată cu șase bastioane, se înscrie printre construcțiile de tip Vauban din faza târzie, ce încheie totodată și evoluția sistemelor stelare din Transilvania. Zidurile, așezate pe trei rânduri, au fost construite din cărămidă și au fost umplute cu pământ, grosimea lor fiind în jur</p>		

STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD

de trei metri. La acea vreme, zidurile au fost înconjurate de un șanț umplut cu apă din Mureș, mărginit spre exterior de un mic val de pământ.

Pentru edificarea cetății, guvernul austriac imperial a cheltuit peste trei milioane de florini, o sumă foarte mare pentru acea vreme. Din datele vremii, reiese că la ridicarea cetății au participat peste 1500 de familii din împrejurimi, impunându-se totodată, pentru a face loc construcției, dărâmarea a 169 de case.

Această solidă fortificație, care a găzduit tot timpul o garnizoană militară, nu și-a împlinit atribuțiile de apărare a imperiului în fața unui inamic extern, ci a fost pusă în valoare doar în confruntarea cu ‘inamicul’ intern, armata revoluționară maghiară, în timpul revoluției de la 1848-1849, când cetatea a fost asediată timp de nouă luni, între octombrie 1848 — iunie 1849.

În schimb, a fost folosită ca închisoare militară, fiind internați acolo numeroși revoluționari, inclusiv cei 13 generali martiri, capi ai Revoluției de la 1848 — 1849, executați în data de 6 octombrie 1849, de autoritățile militare austriece, pe un teren situat în imediata apropiere a cetății. Tot în Cetatea Aradului a fost întemnițat, pentru o vreme, și revoluționarul român Eftimie Murgu. Primii militari care au fost internați în fortăreața Aradului au fost aduși în anul 1794; este vorba de 1200 soldați francezi din armatele revoluționare, care au făcut cunoștință cu viața de prizonierat pe pământ arădean. După mai mult de un veac, au ajuns aici soldații turci luați prizonieri în Bosnia, în anul 1881, aceștia cunoscând îndeaproape și ei, umezeala celulelor și rigorile regimului de detenție.

În timpul primului război mondial, în Cetatea Aradului a luat ființă un lagăr în care au fost internați mii de prizonieri sârbi. Din cauza tifosului și a relelor tratamente care le-au fost aplicate, au murit nu mai puțin de 4317 dintre aceștia, care au fost înmormântați în mai multe gropi comune din cimitirul Pomenirea. În memoria prizonierilor sârbi, lângă poarta de la intrarea în cetate, a fost pusă o placă comemorativă.

Cel mai celebru prizonier al închisorii din cetate a fost Gavriilo Princip, care l-a asasinat, la Sarajevo, în data de 28 iunie 1914, pe principele moștenitor al coroanei Austro-Ungare, Franz Ferdinand, în atentatul ce a constituit motivul imediat al izbucnirii primului război mondial.

În perioada interbelică, cetatea a fost folosită ca garnizoană a Aradului. Între alte unități a găzduit Regimentul 93 infanterie care, împreună cu celelalte unități din cadrul Diviziei 1 infanterie română a participat la campania din Uniunea Sovietică, fiind stabilit pe poziții în Stepă Kalmacă, din sudul Stalingradului.

În noiembrie 1942, Divizia 1 infanterie a suportat atacul principal dat de două armate sovietice, pierzându-și viața în acele lupte numeroși soldați și ofițeri ai Regimentului 93, încartiruit în Cetatea Aradului. După armistițiul încheiat de România în septembrie 1944 și ocuparea Aradului, în cetate a fost încartiruită o unitate de tancuri sovietică care a rămas pe poziții până în anul 1958, când trupele URSS au fost retrase din întreaga țară.

Plecarea rușilor nu a însemnat însă și trecerea Cetății Aradului în circuitul civil, pentru că locul sovieticilor a fost luat de un regiment românesc de tancuri, pe structura căruia, în cadrul procesului de restructurare și modernizare a armatei în anul 1995, a luat ființă Batalionul 191 infanterie ‘Colonel Radu Golescu’.

În octombrie 1997, Batalionul 191 infanterie, cu garnizoana în cetatea Aradului, a fost nominalizat pentru constituirea Batalionului Mixt Româno-Ungar de Menținere a Păcii, împreună cu Batalionul 62 infanterie mecanizată din Hodmezovasarhely, batalion care a devenit operațional începând cu anul 1999.

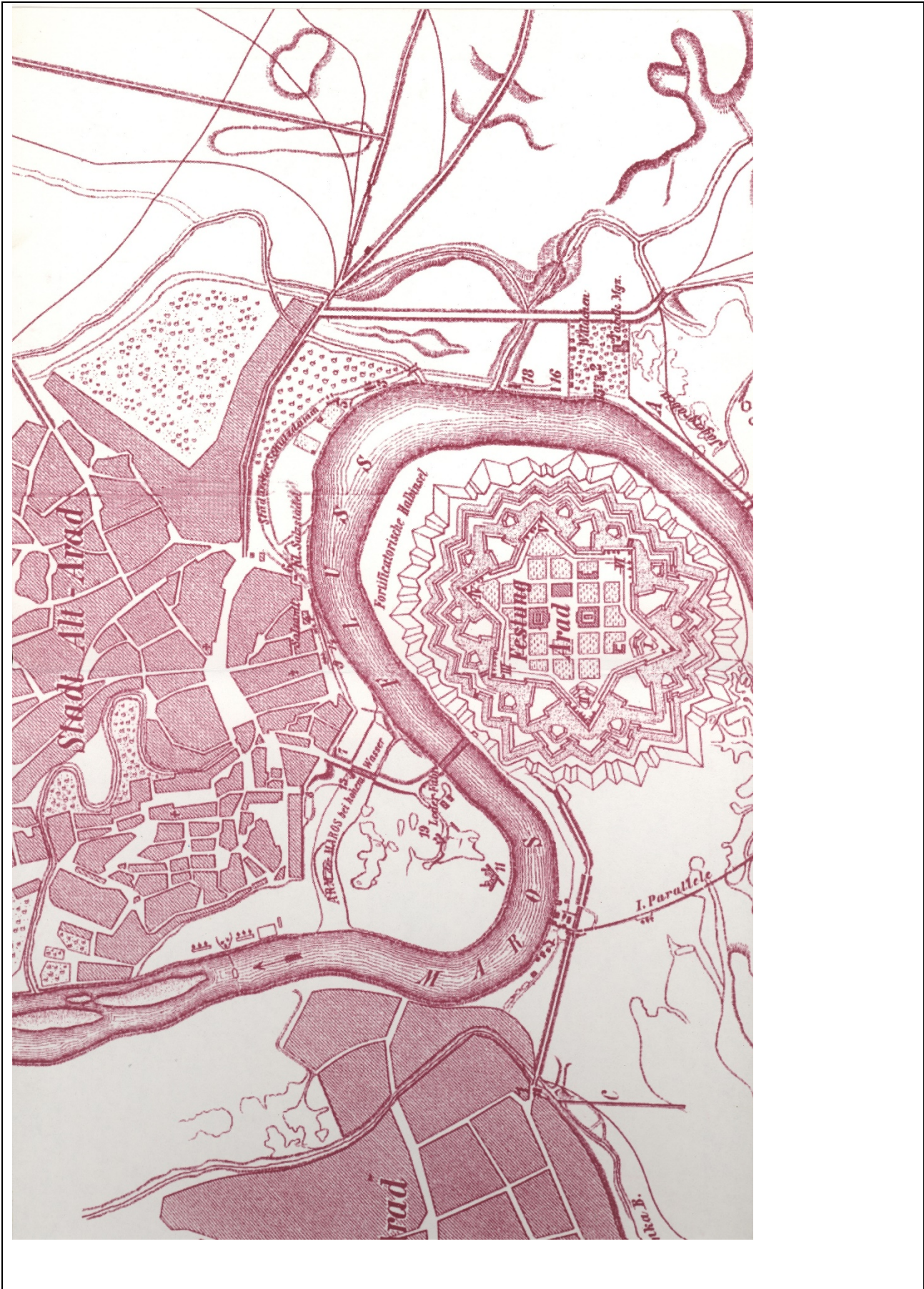
Construirea noii cetăți, amplasată pe malul stâng al Mureșului, a marcat profund istoria orașului. Fortificația a fost proiectată, în stil Vauban–Tenaille, de către o echipă de ingineri militari condusă de Ferdinand Philipp Harsch. La construcția ei, care a durat peste 20 de ani (1763–1783), au participat mii de țărani iobagi. Garnizoana permanentă a constituit-o regimentul 33 infanterie care a participat la toate marile acțiuni militare ale Imperiului. În complexul de clădiri care include și biserica, a funcționat lazaretul îngrijit de către călugării franciscani. Până la 1918,

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

cetatea s-a constituit, printre altele, în cea mai mare închisoare militară din Imperiul habsburgic. În timpul războiului civil de la 1848–1849, cetatea a jucat un rol relativ important. Flancată și apoi, din noiembrie 1848, asediată de tabăra militară ungară, garnizoana a bombardat, la rândul ei, orașul. În vara anului 1849, armata republicană maghiară a reușit să ocupe fortificația pentru 46 de zile, moment după care, fiind înconjurată de armatele țariste și habsburgice, a fost nevoită să capituleze. După ce trupele habsburgice s-au reinstalat în cetate, aceasta și-a reluat, totodată, funcția de închisoare pentru cei peste 500 de prizonieri din rândul ofițerilor armatei republicane ungare. Dintre cei 16 generali prizonieri decedați aici, 13 generali ai armatei republicane ungare au fost executați la 6 octombrie 1849, respectiv patru prin împușcare iar nouă, dezonorant, prin strangulare la stâlpi, lângă zidurile exterioare ale cazematei. În 1852, împăratul Franz Iosif I, vizitând personal fortificația, a inițiat grațierea și comutarea sentințelor. La începutul deceniului nouă al secolului al XIX-lea, cazematele exterioare au adăpostit numeroși prizonieri ai armatei otomane. Între anii 1914–1918, în cazematele interioare și exterioare a funcționat un lagăr de internare pentru militarii prizonieri de război și pentru civilii sârbi deportați. În noiembrie 1918, cetatea a fost ocupată de trupele franco-sârbe, iar în iulie 1919 a fost preluată de armata română. Odată cu începerea lucrărilor la cetate, alături de interdicția de a mai construi în oraș, arădenii au fost amenințați și cu mutarea urbei în pusta Zimand.

STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)			5.2. Coordonate ZP (vertex)		
	X(m)	Y(m)		X(m)	Y(m)
1	525003.1280	217163.1160	1	525239.1200	217521.6160
2	525055.2520	217421.6140	2	525414.6650	217608.4510
3	525290.1050	217518.7180	3	525857.6970	217754.0170
4	525590.0400	217648.7580	4	526151.9140	216922.9220
5	525788.6170	217699.4150	5	526274.5780	216578.2050
6	525985.7390	217638.3930	6	526261.2500	216343.0940
7	526140.4650	217509.4570	7	526069.3870	216365.0640
8	526188.9510	217245.2870	8	525488.7580	216668.1350
9	526240.2370	216909.7830	9	525024.5490	217488.0410
10	526113.1990	216723.5940	10	524975.6690	217521.6160
11	526021.0100	216583.3580	11	525239.1200	217521.6160
12	525757.6420	216434.5520			
13	525537.9980	216472.6100			
14	525088.6430	216679.7770			
15	525037.7140	216806.4990			
16	525003.1280	217163.1160			

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare		Toponim		Cod RAN/LMI	
Municipiul Arad, Jud. Arad		13. Pârneava/ Str. Andrei Șaguna		-	
1. Date cu caracter teritorial-administrativ					
1.1. Județ	Arad				
1.2. Localitate	Arad				
1.3. Denumire sit	13. Str. Andrei Șaguna				
1.4. Regim de proprietate	-				
1.5. Proprietar	-				
1.6. -	-				
2. Date generale					
2.1. Categorie sit	Locuire				
2.2. Tip sit	Locuire				
2.3. Dată	Paleoliticul superior				
2.4. Forma de relief	Terasă				
2.5. Reper hidrografic	Pe malul drept al Mureșului				
2.6. Stratigrafie generală	Nu poate fi precizată				
2.7. Stare de conservare	Medie				
2.8. Suprafață (estimativ)	1,68 Ha				
2.9. Cercetare	Eugen. D. Pădurean				
2.10. Bibliografie	M. Barbu, P. Hügel, G. P. Hurezan, E. D. Pădurean, <i>Repertoriul arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad, Timișoara, (1999).</i>				
3. Poziție geografică					
3.1. Adresa	-				
3.2. Parcela cadastrală	-				
3.3. Nr. topo	-				
3.4. Latitudine (WGS)	46°10'54.56"N				
3.5. Longitudine (WGS)	21°18'22.10"E				
3.6. Altitudine (nMN)					
4. Observații					
Pe strada A. Șaguna (fostă Gh. Dimitrov) au fost descoperite, cu ocazia unor lucrări edilitare, cca 70 de piese (unelte, nuclee, rebuturi) cioplite din rocă bazică, databile în paleoliticul superior.					
5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)			5.2. Coordonate ZP (vertex)		
X(m)		Y(m)	X(m)		Y(m)
1	526348.9230	214984.4580	1	524438.1790	216189.1490
2	526226.6870	214935.9230	2	524428.3990	216418.8050
3	526171.1150	215048.8960	3	524558.7590	216663.9330
4	526297.4650	215100.2830	4	524920.1200	216562.0880

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

5	526348.9230	214984.4580	5	525411.6130	216268.2380
			6	526065.8090	216244.3440
			7	526610.7890	215059.4290
			8	525687.4500	214696.2690
			9	524517.6620	215015.7250
			10	524587.3400	215704.3660
			11	524438.1790	216189.1490

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI			
Municipiul Arad, Jud. Arad	14. Pârneava/ Carierele de lângă fosta fabrică de cărămidă	-			
1. Date cu caracter teritorial-administrativ					
1.1. Județ	Arad				
1.2. Localitate	Arad				
1.3. Denumire sit	14. Carierele de lângă fosta fabrică de cărămidă				
1.4. Regim de proprietate	Privat				
1.5. Proprietar	-				
1.6. -	-				
2. Date generale					
2.1. Categorie sit	Despozit de bronzuri				
2.2. Tip sit	Despozit de bronzuri				
2.3. Dată	Epoca târzie a bronzului				
2.4. Forma de relief					
2.5. Reper hidrografic	Pe malul drept al Mureșului				
2.6. Stratigrafie generală	Nu poate fi precizată				
2.7. Stare de conservare	Precară/probabil situl a fost distrus de fosta carieră de pietriș				
2.8. Suprafață (estimativ)	42,93 Ha				
2.9. Cercetare					
2.10. Bibliografie	M. Barbu, P. Hügel, G. P. Hurezan, E. D. Pădurean, <i>Repertoriul arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad, Timișoara, (1999).</i>				
3. Poziție geografică					
3.1. Adresa	-				
3.2. Parcela cadastrală	-				
3.3. Nr. topo	-				
3.4. Latitudine (WGS)	46°09'41.95"N				
3.5. Longitudine (WGS)	21°17'06.36"E				
3.6. Altitudine (nMN)					
4. Observații					
Într-o carieră de pietriș de la marginea de vest a orașului (probabil gropile de lângă fabrica de cărămidă, actualmente cartierul Pârneava) s-au găsit, în 1896, 5 butoni de bronz, un pandantiv semilunar, o brățară cu capetele încălecate, fragmente de plăci ornamentale, fragmente de cuțite, un vas de lut negru și două crani de om, toate databile în epoca târzie a bronzului.					
5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)		5.2. Coordonate ZP (vertex)			
X(m)	Y(m)	X(m)	Y(m)		
1	525263.0790	213110.1680	1	525740.7190	212771.0780
2	525260.4450	212785.3030	2	525800.1980	212015.7200
3	524414.8930	212760.8150	3	525390.6020	211836.1960

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

4	524445.2060	213090.6810	4	524775.7350	212447.8800
5	524667.8840	213512.5600	5	524421.7780	212716.1720
6	524978.0070	213259.5180	6	524233.6420	212739.6770
7	525263.0790	213110.1680	7	524266.6590	212930.9180
			8	524572.3400	213596.3000
			9	525311.7850	213107.1790
			10	525352.8290	212778.7250

**STUDIUL DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI
Municipiul Arad, Jud. Arad	15. Pârneava/ Fosta fabrică de zahăr	-
1. Date cu caracter teritorial-administrativ		
1.1. Județ	Arad	
1.2. Localitate	Arad	
1.3. Denumire sit	15. Fosta fabrică de zahăr	
1.4. Regim de proprietate	Privat	
1.5. Proprietar	-	
1.6. -	-	
2. Date generale		
2.1. Categorie sit	Locuire	
2.2. Tip sit	Așezare	
2.3. Dată	Sec. XVII-XVIII	
2.4. Forma de relief	Terasă	
2.5. Reper hidrografic	Pe malul drept al Mureșului	
2.6. Stratigrafie generală	Nu poate fi precizată	
2.7. Stare de conservare	Preară	
2.8. Suprafață (estimativ)	5,89 Ha	
2.9. Cercetare	Egon Dörner?	
2.10. Bibliografie	F. Mărginean, <i>Ottoman-Turkish Archaeological Research in Arad County. Turkish Strongholds in the Second Half of the 16th Century between Mureș and Crișul Alb (The Beginning of a thematic Approach)</i> . Ziridava Studia Archaeologica 30, 2016.	
3. Poziție geografică		
3.1. Adresa	-	
3.2. Parcela cadastrală	-	
3.3. Nr. topo	-	
3.4. Latitudine (WGS)	46°09'43.32"N	
3.5. Longitudine (WGS)	21°18'45.71"E	
3.6. Altitudine (nMN)		
4. Observații		
Dintr-un raport dactilografiat de patru pagini păstrat în arhiva muzeului din Arad, semnat de directorul de atunci prof. Nicolae Roșuț, aflăm că s-au efectuat mai multe sondaje în zona Fabricii de zahăr și Școala specială nr. 6, cu scopul declarat de a surprinde și salva informații arheologice legate de vechea fortificație/palancă a Aradului. În urma sondajelor efectuate la Fabrica de zahăr, autorii săpături ⁹ nu au descoperit elemente care să permită amplasarea în acest loc a fortificației. Cultura materială descoperită, care a constat mai ales în fragmente ceramice smălțuite de culoare galbenă, verzuie, portocalie, brună și roșiatică, dar și fragmente ceramice nesmălțuite, de pipe sau sticlă a fost încadrată în secolele XVII-XVIII.		
5. Coordonate topo – Stereo 70		
5.1. Coordonate contur (vertex)	5.2. Coordonate ZP (vertex)	

⁹ La vremea respectivă în cadrul muzeului activau trei arheologi: Egon Dörner, Mircea Zdroba și Mircea Barbu.

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

X(m)		Y(m)	X(m)		Y(m)
1	524599.2070	215489.7860	1	524438.1790	216189.1490
2	524637.0720	215649.4380	2	524428.3990	216418.8050
3	524756.2480	215669.2560	3	524558.7590	216663.9330
4	524686.4010	215353.3750	4	524920.1200	216562.0880
5	524692.9930	215141.8790	5	525411.6130	216268.2380
6	524571.8480	215110.9240	6	526065.8090	216244.3440
7	524599.2070	215489.7860	7	526610.7890	215059.4290
			8	525687.4500	214696.2690
			9	524517.6620	215015.7250
			10	524587.3400	215704.3660
			11	524438.1790	216189.1490

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare		Toponim		Cod RAN/LMI	
Municipiul Arad, Jud. Arad		16. Pârneava/ Strada Remus		-	
1. Date cu caracter teritorial-administrativ					
1.1. Județ		Arad			
1.2. Localitate		Arad			
1.3. Denumire sit		16. Strada Remus			
1.4. Regim de proprietate		Privat			
1.5. Proprietar		-			
1.6. -		-			
2. Date generale					
2.1. Categorie sit		Așezare			
2.2. Tip sit		Așezare nefortificată			
2.3. Dată		Sec. II d.Hr.			
2.4. Forma de relief		Terasă			
2.5. Reper hidrografic		Malul drept al Mureșului			
2.6. Stratigrafie generală		Nu poate fi precizată			
2.7. Stare de conservare		Medie			
2.8. Suprafață (estimativ)		0,61 Ha			
2.9. Cercetare		-			
2.10. Bibliografie		-			
3. Poziție geografică					
3.1. Adresa		-			
3.2. Parcela cadastrală		-			
3.3. Nr. topo		-			
3.4. Latitudine (WGS)		46°09'50.11"N			
3.5. Longitudine (WGS)		21°18'39.46"E			
3.6. Altitudine (nMN)					
4. Observații					
În grădina unei case, a fost descoperit accidental un denar de la Traian.					
5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)			5.2. Coordonate ZP (vertex)		
X(m)		Y(m)	X(m)		Y(m)
1	524819.1250	215289.4740	1	524438.1790	216189.1490
2	524817.0960	215367.0910	2	524428.3990	216418.8050
3	524902.4680	215362.6750	3	524558.7590	216663.9330
4	524903.4390	215294.5020	4	524920.1200	216562.0880

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

5	524819.1250	215289.4740	5	525411.6130	216268.2380
			6	526065.8090	216244.3440
			7	526610.7890	215059.4290
			8	525687.4500	214696.2690
			9	524517.6620	215015.7250
			10	524587.3400	215704.3660
			11	524438.1790	216189.1490

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI
Municipiul Arad, Jud. Arad	17. Bujac/ Str. Împărat Tiberiu	-
1. Date cu caracter teritorial-administrativ		
1.1. Județ	Arad	
1.2. Localitate	Arad	
1.3. Denumire sit	17. Str. Împărat Tiberiu	
1.4. Regim de proprietate	Privat	
1.5. Proprietar	-	
1.6. -	-	
2. Date generale		
2.1. Categorie sit	Așezare	
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată	
2.3. Dată	Finalul epocii cuprului; epoca târzie a bronzului	
2.4. Forma de relief	Terasă	
2.5. Reper hidrografic	Malul drept al Mureșului.	
2.6. Stratigrafie generală	Din observațiile efectuate la fața locului, se poate preciza existența a două niveluri depoziționale, unul aparținând epocii cuprului, iar celălalt epocii bronzului.	
2.7. Stare de conservare	Medie	
2.8. Suprafață (estimativ)	0,83 Ha	
2.9. Cercetare	Eugen D. Pădurean	
2.10. Bibliografie	V. Sava, E. D. Pădurean, Descoperiri ale culturii Baden și din prima epocă a fierului de pe teritoriul actual al municipiului Arad. Brukenthal Acta Musei IV. 1, 2009, 31-55.	
3. Poziție geografică		
3.1. Adresa	Str. Împărat Tiberiu, nr. 5	
3.2. Parcela cadastrală	-	
3.3. Nr. topo	-	
3.4. Latitudine (WGS)	46°11'30.55"N	
3.5. Longitudine (WGS)	21°17'16.46"E	
3.6. Altitudine (nMN)		
4. Observații		
<p>În 1991 odată cu săparea unei fose septice în grădina casei de la numărul 5, strada Tiberiu, a ieșit la suprafață materialul arheologic prezentat aici. Cartierul Bujac, unde este situată strada Tiberiu, se plasează în zona de vest a municipiului, pe dreapta drumului spre localitatea Pecica. Ceramica în cauză a fost donată Complexului Muzeal Arad în două etape, primul lot, în 1992 de către profesoara Ecaterina Nan proprietara casei de pe strada Tiberiu, numărul 5, iar în cursul anului 2007 E. D. Pădurean donează și el lotul strâns de la fața locului. Cu privire la descoperirile propriu-zise, ele provin de pe suprafața unui carou de aproximativ 3x2 m și adânc de 1,90/2 m. Despre stratigrafie nu se poate preciza mai nimic, cert este faptul că sunt prezente două orizonturi cronologice, implicit minim două niveluri stratigrafice. Tot în legătură cu stratigrafia E. D. Pădurean consemna existența unui nivel de arsură. Materialul ceramic analizat reprezintă un lot restrâns din punct de vedere numeric, 219 fragmente ceramice, dintre care 162 (74%) aparțin culturii Baden și 57 (26%) primei Epoci a Fierului.</p>		
5. Coordonate topo – Stereo 70		

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

5.1. Coordonate contur (vertex)			5.2. Coordonate ZP (vertex)		
	X(m)	Y(m)		X(m)	Y(m)
1	527971.1230	213683.9990	1	527937.5740	213652.7610
2	528053.2870	213779.4110	2	528057.0420	213800.3970
3	528098.7000	213695.8750	3	528110.5730	213702.0230
4	528068.1960	213650.0400	4	528080.1370	213644.7650
5	527971.1230	213683.9990	5	527937.5740	213652.7610

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI
Municipiul Arad, Jud. Arad	18. Bujac-Gai/ Zona gropilor de nisip.	-
1. Date cu caracter teritorial-administrativ		
1.1. Județ	Arad	
1.2. Localitate	Arad	
1.3. Denumire sit	18. Zona gropilor de nisip	
1.4. Regim de proprietate		
1.5. Proprietar	-	
1.6. -	-	
2. Date generale		
2.1. Categorie sit	Spațiu funerar; așezare.	
2.2. Tip sit	Cimitir de incineratie; așezare	
2.3. Datare	Epoca mijlocie a bronzului; epoca târzie a bronzului; epoca fierului	
2.4. Forma de relief	Grind	
2.5. Reper hidrografic	Malul drept al Mureșului	
2.6. Stratigrafie generală	În lipsa unor observații stratigrafice clare, singurele indicii privitoare acestui subiect pot fi extrase din cronologia artefactelor descoperite; presupunem existența a cel puțin patru niveluri depoziționale.	
2.7. Stare de conservare	Precară	
2.8. Suprafață (estimativ)	1,55 Ha	
2.9. Cercetare	J. Ferenc, J. Zaray, E. Dörner, Gh. Miloi, F. Baranyai, N. Kiss	
2.10. Bibliografie	V. Sava, E. D. Pădurean, Descoperiri ale culturii Baden și din prima epocă a fierului de pe teritoriul actual al municipiului Arad. Brukenthal Acta Musei IV. 1, 2009, 31-55.	
3. Poziție geografică		
3.1. Adresa	-	
3.2. Parcela cadastrală	-	
3.3. Nr. topo	-	
3.4. Latitudine (WGS)	46°12'01.56"N	
3.5. Longitudine (WGS)	21°16'29.82"E	
3.6. Alitudine (nMN)		
4. Observații		
<p>La limita dintre cartierele Bujac și Gai, arheologi sau diverși entuziaști au localizat o serie de obiective din epoca discutată aici. M. Rusu amintește morminte plane de incineratie fără a preciza nici o localizare exactă, dar este probabil vorba de zona nisipăriei. Obiectivul acesta a fost cercetat prin săpături sau cercetări de teren de mai mulți arheologi începând cu 1899. Atunci L. Dömötör întreprinde o săpătură asupra căreia nu dispunem de date concrete. Tot aici câțiva ani mai târziu, 1909, numismatul J. Ferenc în calitate de delegat al muzeului din Arad a întreprins săpături, din nefericire și acestea rămânând inedite. În 1911 J. Zaray sondează același sit rezultatele rămânând și de această dată necunoscute. În 1954 arheologul E. Dörner, colecționarul Gh. Miloi și F. Baranyai întreprind un sondaj la „Gropile de nisip”, piesele sunt păstrate în colecția Complexului Muzeal Arad. N. Kiss recuperează în decursul anilor 1960 și 1961 din cariera de nisip numeroase fragmente ceramice. Tot Dörner și Kiss, dar de această dată împreună cu elevii Școlii Medii nr. 3 întreprind „cercetări” în același loc un an mai târziu 1962, rezultatele rămânând inedite, singurele informații se păstrează în registrul inventar, se pare că aceștia au</p>		

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

dezvelit un mormânt din prima epocă a fierului și unul celtic. În urma atâtor cercetări la care a fost supus situl nostru Complexul Muzeal Arad beneficiază de un număr însemnat de artefacte. Pe baza fragmentelor ceramice situl de la Arad „Gai I/Gropile de nisip/Nisipărie” aparține orizontului cronologic Ha A1/A2.

5. Coordonate topo – Stereo 70

5.1. Coordonate contur (vertex)			5.2. Coordonate ZP (vertex)		
	X(m)	Y(m)		X(m)	Y(m)
1	529144.1940	212298.3870	1	529170.4730	212264.8760
2	528999.7110	212347.0540	2	528905.3370	212368.9420
3	528918.0680	212388.6490	3	528877.7310	212779.2420
4	528892.4890	212756.8140	4	528902.7040	212787.8000
5	528917.8910	212773.4580	5	528853.4890	213070.3000
6	528870.4970	213050.7470	6	529119.0260	213112.2350
7	529096.8090	213084.8710	7	529170.4730	212264.8760
8	529107.7120	212725.7440			
9	529144.1940	212298.3870			

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI	
Municipiul Arad, Jud. Arad	19. Bujac/ Punctul „Silvaș”.	-	
1. Date cu caracter teritorial-administrativ			
1.1. Județ	Arad		
1.2. Localitate	Arad		
1.3. Denumire sit	19. Silvaș		
1.4. Regim de proprietate	Privat		
1.5. Proprietar	-		
1.6. -	-		
2. Date generale			
2.1. Categorie sit	Așezare		
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată		
2.3. Dată	Prima epocă a fierului; perioada dacică.		
2.4. Forma de relief	Grind		
2.5. Reper hidrografic	Malul drept al Mureșului.		
2.6. Stratigrafie generală	Pe baza materialului arheologic se pot preciza cel puțin două niveluri depoziționale.		
2.7. Stare de conservare	Medie		
2.8. Suprafață (estimativ)	0,46 Ha		
2.9. Cercetare	-		
2.10. Bibliografie	M. Barbu, P. Hügel, G. P. Hurezan, E. D. Pădurean, <i>Repertoriul arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad</i> , Timișoara, (1999). V. Sava, E. D. Pădurean, <i>Descoperiri ale culturii Baden și din prima epocă a fierului de pe teritoriul actual al municipiului Arad. Brukenthal Acta Musei IV</i> . 1, 2009, 31-55.		
3. Poziție geografică			
3.1. Adresa	-		
3.2. Parcela cadastrală	-		
3.3. Nr. topo	-		
3.4. Latitudine (WGS)	46°11'30.08"N		
3.5. Longitudine (WGS)	21°16'20.70"E		
3.6. Altitudine (nMN)			
4. Observații			
Tot în cartierul Bujac este localizat un alt sit de unde au fost recuperate artefacte ce aparțin acestui orizont cronologic, este vorba de fragmente ceramice, greutăți conice din lut și un fragment de figurină zoomorfă, toate acestea provin în urma unor cercetări de teren efectuate în zona numită „Silvaș”. Majoritatea acestor artefacte aparțin primei epoci a fierului, iar altele perioadei dacice.			
5. Coordonate topo – Stereo 70			
5.1. Coordonate contur (vertex)		5.2. Coordonate ZP (vertex)	
X(m)	Y(m)	X(m)	Y(m)
1	528122.6340	1	528048.5960
	212461.3190		212445.5080

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

2	528058.7890	212459.4380	2	528033.2780	212542.9240
3	528046.0570	212529.0960	3	528129.4530	212551.4610
4	528113.3960	212533.5580	4	528138.0030	212451.3990
5	528122.6340	212461.3190	5	528048.5960	212445.5080

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare		Toponim		Cod RAN/LMI	
Municipiul Arad, Jud. Arad		20. Bujac/Str. Caisului.		-	
1. Date cu caracter teritorial-administrativ					
1.1. Județ	Arad				
1.2. Localitate	Arad				
1.3. Denumire sit	20. Str. Caisului				
1.4. Regim de proprietate	Privat				
1.5. Proprietar	-				
1.6. -	-				
2. Date generale					
2.1. Categorie sit	Așezare				
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată				
2.3. Datare	secolele III - IV d. Hr.				
2.4. Forma de relief	Grind				
2.5. Reper hidrografic	Malul drept al Mureșului.				
2.6. Stratigrafie generală					
2.7. Stare de conservare	Medie				
2.8. Suprafață (estimativ)	0,97 Ha				
2.9. Cercetare	M. Zdroba				
2.10. Bibliografie	M. Zdroba, Săpăturile de salvare de la Arad (Bujac), Ziridava XIV, 1982, 75-87.				
3. Poziție geografică					
3.1. Adresa	str. Caisului, nr. 54				
3.2. Parcela cadastrală	-				
3.3. Nr. topo	-				
3.4. Latitudine (WGS)	46°11'45.73"N				
3.5. Longitudine (WGS)	21°16'53.49"E				
3.6. Altitudine (nMN)					
4. Observații					
Un sondaj arheologic întreprins în 1982 a scos la iveală o cantitate însemnată de ceramică cenușie, lucrată la roată precum și ceramică zgrunțuroasă lucrată cu mâna. Material datat în secolele III - IV d. Hr.					
5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)			5.2. Coordonate ZP (vertex)		
	X(m)	Y(m)		X(m)	Y(m)
1	528491.1290	213155.8840	1	528593.2810	213147.0570
2	528483.6410	213261.7710	2	528480.3600	213141.8170
3	528573.1860	213269.4000	3	528472.7480	213273.5030

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

4	528583.1890	213161.3730	4	528581.0180	213286.2810
5	528491.1290	213155.8840	5	528593.2810	213147.0570

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI			
Municipiul Arad, Jud. Arad	21. Aurel Vlaicu/ În fața stadionului UTA	-			
1. Date cu caracter teritorial-administrativ					
1.1. Județ	Arad				
1.2. Localitate	Arad				
1.3. Denumire sit	21. În fața stadionului UTA				
1.4. Regim de proprietate	Public				
1.5. Proprietar	-				
1.6. -	-				
2. Date generale					
2.1. Categorie sit	Așezare				
2.2. Tip sit	Așezare deschisă				
2.3. Datare	secolele XII - XIII d. Hr.				
2.4. Forma de relief	Grind				
2.5. Reper hidrografic	Malul drept al râului Mureș				
2.6. Stratigrafie generală	Pe baza artefactelor descoperite se poate presupune existența unui singur nivel depozițional				
2.7. Stare de conservare	Medie				
2.8. Suprafață (estimativ)	0,52 Ha				
2.9. Cercetare	Eugen D. Pădurean				
2.10. Bibliografie	E. D. Pădurean, Contribuții la repertoriul arheologic de pe valea Mureșului inferior și a Crișului Alb. <i>Crisia XV</i> , (1985), 27-52.				
3. Poziție geografică					
3.1. Adresa	-				
3.2. Parcela cadastrală	-				
3.3. Nr. topo	-				
3.4. Latitudine (WGS)	46°11'30.04"N				
3.5. Longitudine (WGS)	21°18'39.52"E				
3.6. Altitudine (nMN)					
4. Observații					
Materiale arheologice databile in secolele XII - XIII d. Hr. au apărut cu ocazia unor lucrări edilitare in fața Stadionului UTA.					
5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)		5.2. Coordonate ZP (vertex)			
X(m)	Y(m)	X(m)	Y(m)		
1	527965.9860	215451.2430	1	527897.2510	215509.6160
2	527931.8390	215400.3060	2	527927.2610	215521.5310
3	527902.8210	215506.1160	3	528035.5010	215459.9230

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

4	527927.4600	215513.8440	4	527969.4300	215445.9960
5	528017.3640	215461.9330	5	527929.9660	215391.6600
6	527965.9860	215451.2430	6	527897.2510	215509.6160

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare		Toponim		Cod RAN/LMI	
Municipiul Arad, Jud. Arad		22. Gai/ Între linia ferată Arad – Pecica și șoseaua națională		9271.10 AR-I-s-B-00424. 01. 02. 03	
1. Date cu caracter teritorial-administrativ					
1.1. Județ		Arad			
1.2. Localitate		Arad			
1.3. Denumire sit		22. Între linia ferată Arad – Pecica și șoseaua națională			
1.4. Regim de proprietate		Privat			
1.5. Proprietar		-			
1.6. -		-			
2. Date generale					
2.1. Categorie sit		Așezare; spațiu funerar			
2.2. Tip sit		Așezare deschisă; cimitir			
2.3. Datare		Eneolitic; Epoca bronzului; a doua epocă a fierului; epoca medievală timpurie			
2.4. Forma de relief		Grind			
2.5. Reper hidrografic		Malul drept al Mureșului			
2.6. Stratigrafie generală		Nu poate fi precizată			
2.7. Stare de conservare		Medie			
2.8. Suprafață (estimativ)		2,11 Ha			
2.9. Cercetare					
2.10. Bibliografie		M. Barbu, P. Hügel, G. P. Hurezan, E. D. Pădurean, <i>Repertoriul arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad, Timișoara, (1999).</i>			
3. Poziție geografică					
3.1. Adresa		-			
3.2. Parcela cadastrală		-			
3.3. Nr. topo		-			
3.4. Latitudine (WGS)		46°11'59.61"N			
3.5. Longitudine (WGS)		21°16'53.79"E			
3.6. Altitudine (nMN)					
4. Observații					
Între linia ferată Arad - Pecica și șoseaua națională, pe o movilă proeminentă, cu ocazia exploatării pietrișului, începând cu anul 1952, s-a identificat o bogată așezare cu mai multe niveluri de locuire, începând cu epoca bronzului și până în epoca migrațiilor; pe același loc s-a descoperit o necropolă din care în colecția Gh. Miloi din Arad se păstrează o parte a inventarelor provenind de la cca 8 morminte. Această zonă arheologică este cunoscută în literatura de specialitate mai nouă sub denumirea de Gai I.					
5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)			5.2. Coordonate ZP (vertex)		
X(m)		Y(m)	X(m)		Y(m)
1	529027.1900	213214.5110	1	529018.6850	213372.5180
2	529021.8220	213165.6710	2	529049.5330	213162.3640

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

3	528949.5260	213133.0540	3	528927.3780	213110.7840
4	528914.4920	213198.9700	4	528875.2560	213324.1610
5	528890.9870	213322.8260	5	529018.6850	213372.5180
6	529009.2460	213351.7090			
7	529027.1900	213214.5110			

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI			
Municipiul Arad, Jud. Arad	23. Gai/ Capătul str. Poetului, în dreapta drumului spre Variaș	-			
1. Date cu caracter teritorial-administrativ					
1.1. Județ	Arad				
1.2. Localitate	Arad				
1.3. Denumire sit	23. Capătul str. Poetului, în dreapta drumului spre Variaș				
1.4. Regim de proprietate	Privat				
1.5. Proprietar	-				
1.6. -	-				
2. Date generale					
2.1. Categorie sit	Descoperire cu caracter funerar				
2.2. Tip sit	Cimitir				
2.3. Datare	sec. II-IV d.Hr.				
2.4. Forma de relief	Grind				
2.5. Reper hidrografic	Malul drept al Mureșului				
2.6. Stratigrafie generală	-				
2.7. Stare de conservare	Preară				
2.8. Suprafață (estimativ)	1,65 Ha				
2.9. Cercetare	E. Dörner				
2.10. Bibliografie	E. Dörner, Cercetări și săpături arheologice în județul Arad. <i>MCA IX</i> , (1970), 445-466.				
3. Poziție geografică					
3.1. Adresa	-				
3.2. Parcela cadastrală	-				
3.3. Nr. topo	-				
3.4. Latitudine (WGS)	46°12'49.16"N				
3.5. Longitudine (WGS)	21°17'23.67"E				
3.6. Altitudine (nMN)					
4. Observații					
La capătul străzii Poetului, în dreapta drumului care duce la Variaș, în 1965, într-o groapă de unde se extrăgea prundiș, s-au găsit două vase romane, cenușii, lucrate cu roata, care provin probabil din morminte din perioada sec. II-IV d.Hr. distruse.					
5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)		5.2. Coordonate ZP (vertex)			
X(m)	Y(m)	X(m)	Y(m)		
1	530391.4060	213963.3350	1	530495.6210	213867.5430
2	530399.6510	213997.3060	2	530368.4440	213942.7930
3	530474.4440	214041.2370	3	530398.8230	214007.9380

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

4	530562.3640	213968.1510	4	530480.4640	214052.2450
5	530487.5880	213879.5280	5	530571.8980	213970.8760
6	530376.5020	213943.7970	6	530495.6210	213867.5430
7	530391.4060	213963.3350			

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare		Toponim		Cod RAN/LMI	
Municipiul Arad, Jud. Arad		24. Gai/ Capătul vestic al cartierului – carieră		-	
1. Date cu caracter teritorial-administrativ					
1.1. Județ	Arad				
1.2. Localitate	Arad				
1.3. Denumire sit	24. Capătul vestic al cartierului – carieră				
1.4. Regim de proprietate	-				
1.5. Proprietar	-				
1.6. -	-				
2. Date generale					
2.1. Categorie sit	Descoperire cu caracter funerar				
2.2. Tip sit	Cimitir				
2.3. Datare	sec. II-IV d.Hr.				
2.4. Forma de relief	Grind				
2.5. Reper hidrografic	Malul drept al Mureșului				
2.6. Stratigrafie generală	-				
2.7. Stare de conservare	Precară				
2.8. Suprafață (estimativ)	14,64 Ha				
2.9. Cercetare					
2.10. Bibliografie	M. Barbu, P. Hügel, G. P. Hurezan, E. D. Pădurean, <i>Repertoriul arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad, Timișoara, (1999).</i>				
3. Poziție geografică					
3.1. Adresa	-				
3.2. Parcela cadastrală	-				
3.3. Nr. topo	-				
3.4. Latitudine (WGS)	46°12'27.85"N				
3.5. Longitudine (WGS)	21°15'44.77"E				
3.6. Altitudine (nMN)					
4. Observații					
La capătul de vest al cartierului, într-o carieră de pietriș, s-au găsit, în 1897, oase umane, vase, 12 mărgelile de sticlă și carneol, probabil din perioada sec. II-IV d.Hr.					
5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)			5.2. Coordonate ZP (vertex)		
	X(m)	Y(m)		X(m)	Y(m)
1	529867.6170	212022.7070	1	529767.7630	211724.6020
2	530488.0310	211797.2980	2	529852.4030	212042.4620
3	530397.4590	211689.8020	3	530506.1930	211798.2700
4	530348.0940	211572.7900	4	530356.8520	211544.7640

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

5	530163.2340	211699.8980	5	529767.7630	211544.7640
6	529998.8540	211764.1570			
7	529971.3790	211698.1560			
8	529787.4590	211738.7940			
9	529867.6170	212022.7070			

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI			
Municipiul Arad, Jud. Arad	25. Gai/Arad-Sit 15/traseu drum express Arad-Oradea	-			
1. Date cu caracter teritorial-administrativ					
1.1. Județ	Arad				
1.2. Localitate	Arad				
1.3. Denumire sit	25. Sit 15/traseu drum express Arad-Oradea				
1.4. Regim de proprietate	Privat				
1.5. Proprietar	-				
1.6. -	-				
2. Date generale					
2.1. Categorie sit	Așezare				
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată				
2.3. Datare	Sec. III-V d.Hr.				
2.4. Forma de relief	Terasă				
2.5. Reper hidrografic	Pe malul drept al Mureșului				
2.6. Stratigrafie generală	Nu poate fi precizată				
2.7. Stare de conservare	Medie				
2.8. Suprafață (estimativ)	44,57 Ha				
2.9. Cercetare					
2.10. Bibliografie	-				
3. Poziție geografică					
3.1. Adresa	-				
3.2. Parcela cadastrală	-				
3.3. Nr. topo	-				
3.4. Latitudine (WGS)	46°14'18.10"N				
3.5. Longitudine (WGS)	21°14'47.71"E				
3.6. Altitudine (nMN)					
4. Observații					
<p>Ca urmare a unor cercetări de suprafață efectuate în vedere evaluării potențialului arheologic al viitorului tronson de drum express ce leagă orașele Arad-Oradea, a fost descoperită o întinsă așezare. La suprafața acesteia pot fi identificate numeroase fragmente ceramice de culoare cenușie, lucrate la roată, care pot fi datate între secolele II-IV d.Hr.</p>					
5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)		5.2. Coordonate ZP (vertex)			
X(m)	Y(m)	X(m)	Y(m)		
1	533711.9560	210677.0680	1	532825.3960	210648.3490
2	533315.1640	210488.8030	2	533321.4630	211495.7190
3	533136.1090	210511.2640	3	533843.8550	211595.4510

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

4	532991.5090	210609.0310	4	533917.0000	210645.6910
5	533072.4460	210750.4420	5	533326.4130	210397.2440
6	533180.8370	210826.1050	6	533065.2220	210395.0980
7	533252.7340	211059.3530	7	532825.3960	210648.3490
8	533476.2340	211360.7690			
9	533721.7350	211449.4430			
10	533784.7740	211319.4710			
11	533797.8200	211124.0710			
12	533743.6170	210886.4300			
13	533711.9560	210677.0680			

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare		Toponim		Cod RAN/LMI			
Municipiul Arad, Jud. Arad		26. Gai/Incintă epoca bronzului		-			
1. Date cu caracter teritorial-administrativ							
1.1. Județ		Arad					
1.2. Localitate		Arad					
1.3. Denumire sit		26. Incintă epoca bronzului					
1.4. Regim de proprietate		Privat					
1.5. Proprietar		-					
1.6. -		-					
2. Date generale							
2.1. Categorie sit		Așezare; descoperiri cu caracter funerar					
2.2. Tip sit		Așezare fortificată; așezare nefortificată; tumuli					
2.3. Datare		Epoca târzie a bronzului; sec. III-V d.Hr.					
2.4. Forma de relief		Terasă					
2.5. Reper hidrografic		Pe malul drept al Mureșului, la aprox. 10 km nord de albia actuală					
2.6. Stratigrafie generală		Pe baza materialului arheologic ce poate fi identificat pot					
2.7. Stare de conservare		Medie					
2.8. Suprafață (estimativ)		204 Ha					
2.9. Cercetare							
2.10. Bibliografie		-					
3. Poziție geografică							
3.1. Adresa		-					
3.2. Parcela cadastrală		-					
3.3. Nr. topo		-					
3.4. Latitudine (WGS)		46°15'13.28"N					
3.5. Longitudine (WGS)		21°12'19.29"E					
3.6. Altitudine (nMN)							
4. Observații							
<p>Incinta dataată în epoca târzie a bronzului a fost identificată recent în urma numeroaselor cercetări de fotografie aeriană și satelitară. Pe lângă aceste cercetări, au fost efectuate unele cercetări de teren în zona acestui obiectiv arheologic. S-a putut observa faptul că situl este format din cel puțin trei incinte, prima cu diametrul de 1008 x 670 m (675360 m², 67,536 ha), cea de-a doua cu diametrul de 850 x 580 m (493000 m², 49,3 ha), iar a treia, cea mai mică cu diametrul de 290 x 270 m (78300 m², 7,83 ha). Pe lângă aceste trei incinte complexul de epoca bronzului este format și din doi impresionanți tumuli (tumul 1: ø: 90 x 60 m, H: 13 m; tumul 2: ø: 90 x 80 m, H: 13 m) situați la 1 km sud vest de propusele silozuri agricole. La suprafața acestui sit au fost identificate fragmente ceramice din perioada târzie a apociei bronzului și din sec. III-V d.Hr.</p>							
5. Coordonate topo – Stereo 70							
5.1. Coordonate contur (vertex)			5.2. Coordonate ZP (vertex)				
X(m)		Y(m)		X(m)		Y(m)	
1	536201.8830	207539.1950	1	534975.0270	206344.5910		

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

2	535674.6490	207060.6430	2	534249.7120	207266.3100
3	535001.6760	206739.4910	3	534305.5190	207910.2620
4	534521.3750	207251.5120	4	535080.6760	208800.4060
5	534544.8660	207971.3270	5	536088.4740	208861.9070
6	535165.1540	208439.8720	6	536365.3520	207266.9780
7	535876.5690	208485.8330	7	534975.0270	206344.5910
8	536201.8830	207539.1950			

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI	
Municipiul Arad, Jud. Arad	27. Grădiște/ Str. Voievod Moga	-	
1. Date cu caracter teritorial-administrativ			
1.1. Județ	Arad		
1.2. Localitate	Arad		
1.3. Denumire sit	27. Str. Voievod Moga		
1.4. Regim de proprietate	Privat		
1.5. Proprietar	-		
1.6. -	-		
2. Date generale			
2.1. Categorie sit	Așezare		
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată		
2.3. Datare	Neolitic timpuriu; sec. II-IV d.Hr.		
2.4. Forma de relief	Grind		
2.5. Reper hidrografic	Malul drept al Mureșului.		
2.6. Stratigrafie generală	Două niveluri depoziționale, asociate câte unui orizont cronologic		
2.7. Stare de conservare	Medie		
2.8. Suprafață (estimativ)	0,92 Ha		
2.9. Cercetare	Eugen D. Pădurean		
2.10. Bibliografie	G.Lazarovici, E.D.Padureanu, <i>Așezarea neolitică de la Arad – str. Voievod Moga</i> . Ziridava XIII, 49–73. V. Sava, Neolithic and Eneolithic in the Lower Mureș Basin, Cluj-Napoca, 2015.		
3. Poziție geografică			
3.1. Adresa	-		
3.2. Parcela cadastrală	-		
3.3. Nr. topo	-		
3.4. Latitudine (WGS)	46°11'10.37"N		
3.5. Longitudine (WGS)	21°20'20.28"E		
3.6. Altitudine (nMN)			
4. Observații			
<p>În 1978 E. D. Pădurean salvează numeroase artefacte neolitice timpurii și din secolele II-IV d. Hr. Aceste artefacte au fost salvate ca urmare a unor lucrări edilitare. În profilul șanțului, Pădureanu a identificat aproximativ 20 de “gropi și bordeie” din perioada neolitică și 8 “bordeie și gropi” din secolele II-IV d. Hr. Conform lui E. D. Pădureanu așezarea se întinde din dreptul străzii Voievod Moga colț cu strada Războieni și până în dreptul străzii Mierlei. În Pădureanu 1985, 28, pct. I.1.C se precizează că pe str. Ardealului nr. 38 au fost descoperite fragmente ceramice Starčevo-Criș. Această stradă se află la mică distanță de strada Voievod Moga și de aceea mai mult ca probabil reprezintă aceeași așezare și cele doua descoperiri trebuie tratate împreună.</p>			
5. Coordonate topo – Stereo 70			
5.1. Coordonate contur (vertex)		5.2. Coordonate ZP (vertex)	
X(m)	Y(m)	X(m)	Y(m)

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

1	527232.2140	217663.1860	1	527242.2970	527324.7960
2	527309.7860	217603.0330	2	527158.1240	527324.7960
3	527240.0190	217529.0180	3	527226.5980	527324.7960
4	527173.7900	217582.0310	4	527324.7960	527324.7960
5	527232.2140	217663.1860	5	527324.7960	217515.8620

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare		Toponim		Cod RAN/LMI	
Municipiul Arad, Jud. Arad		28. Grădiște/ Grădiște 2/ Șantierul de Drumuri și Poduri		-	
1. Date cu caracter teritorial-administrativ					
1.1. Județ	Arad				
1.2. Localitate	Arad				
1.3. Denumire sit	28. Grădiște 2/ Șantierul de Drumuri și Poduri				
1.4. Regim de proprietate	Privat				
1.5. Proprietar	-				
1.6. -	-				
2. Date generale					
2.1. Categorie sit	Așezare				
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată				
2.3. Datare					
2.4. Forma de relief					
2.5. Reper hidrografic					
2.6. Stratigrafie generală	Din punct de vedere stratigrafic a fost observat un singur strat gros de aproximativ 0,30 m.				
2.7. Stare de conservare	Medie				
2.8. Suprafață (estimativ)	2,18 Ha				
2.9. Cercetare	Eugen D. Pădurean				
2.10. Bibliografie	G.Lazarovici, E.D.Padureanu, <i>Așezarea neolitică de la Arad-Grădiște 2</i> . Ziridava XIV, 1982,15–33.				
3. Poziție geografică					
3.1. Adresa	-				
3.2. Parcela cadastrală	-				
3.3. Nr. topo	-				
3.4. Latitudine (WGS)	46°11'04.38"N				
3.5. Longitudine (WGS)	21°20'23.91"E				
3.6. Altitudine (nMN)					
4. Observații					
În curtea Șantierului de Drumuri și Poduri, au fost identificate straturi de locuire din diverse epoci (Starčevo-Criș, Bucovăț-Szakalhat, Tisa III, Latene dacic, tarziu, și din secolele XI - XII).					
5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)			5.2. Coordonate ZP (vertex)		
	X(m)	Y(m)		X(m)	Y(m)
1	527015.6120	217561.3970	1	527143.2880	217777.9870
2	526975.7840	217764.0120	2	527143.2880	217777.9870
3	527116.6770	217768.1770	3	527041.9880	217540.6250

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

4	527119.7210	217716.3220	4	527004.4190	217554.0830
5	527109.8700	217657.9320	5	527004.4190	217771.2810
6	527078.6200	217592.0080	6	527143.2880	217777.9870
7	527038.7510	217550.1480			
8	527015.6120	217561.3970			

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI
Municipiul Arad, Jud. Arad	29. Grădiște/ Fostul complex de sere. Între fostul complex și fosta stațiunea agricolă experimentală	9271.03 9271.06 9271.05 AR-I-s-B-00425
1. Date cu caracter teritorial-administrativ		
1.1. Județ	Arad	
1.2. Localitate	Arad	
1.3. Denumire sit	29. Fostul complex de sere	
1.4. Regim de proprietate	Privat	
1.5. Proprietar	-	
1.6. -	-	
2. Date generale		
2.1. Categorie sit	Așezare	
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată	
2.3. Datare	Epoca neolitică târzie; epoca mijlocie a bronzului; secolele IV - V d. Hr.; secolele XI-XIII d.Hr.	
2.4. Forma de relief	Grind	
2.5. Reper hidrografic	Pe malul drept al Mureșului	
2.6. Stratigrafie generală	Așezarea comportă mai multe niveluri depoziționale, care pot fi identificate doar pe baza artefactelor.	
2.7. Stare de conservare	Medie.	
2.8. Suprafață (estimativ)	53,63 Ha	
2.9. Cercetare		
2.10. Bibliografie	M. Barbu, P. Hügel, G. P. Hurezan, E. D. Pădurean, <i>Repertoriul arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad</i> , Timișoara, (1999).	
3. Poziție geografică		
3.1. Adresa	-	
3.2. Parcela cadastrală	-	
3.3. Nr. topo	-	
3.4. Latitudine (WGS)	46°12'04.53"N	
3.5. Longitudine (WGS)	21°20'57.53"E	
3.6. Altitudine (nMN)		
4. Observații		
În dreapta șoselei Arad - Oradea, pe terenul Complexului de Sere, au fost recoltate fragmente ceramice neolitice (cultura Tisa) și din epoca bronzului (grupul Cornești- Crvenka). Tot aici a fost descoperit accidental, în 1969, un denar de la Faustina Iunior. Tot pe terenul Complexului de Sere, cu ocazia unor excavații, au fost descoperite 5 gropi, dintre care una în formă de clopot, din care provin oase calcinate, ceramică de culoare gri-cenușie, lucrată la roată, ceramică zgrunțuroasă lucrată cu mâna și un pieptene de os cu maner semicircular prins cu două nituri de fier și ornamentat cu șiruri de puncta incizate. Materialul datează din secolele IV - V d. Hr. și prezintă influențe germanice. Între Complexul de Sere și stațiunea agricolă experimentală s-a descoperit, în 1963, un căzanel fragmentar din sec. XI-XIII d.Hr.		
5. Coordonate topo – Stereo 70		
5.1. Coordonate contur (vertex)		5.2. Coordonate ZP (vertex)

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

X(m)		Y(m)	X(m)		Y(m)
1	528870.7210	217910.4290	1	528854.3560	217805.6170
2	528579.8700	218243.4710	2	528275.9840	218448.7910
3	528458.0910	218382.5790	3	528945.8500	219066.2930
4	528392.4190	218461.1180	4	529488.1020	218360.9750
5	528962.2400	218943.9100	5	528854.3560	217805.6170
6	529420.3990	218362.4990			
7	528870.7210	217910.4290			

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI			
Municipiul Arad, Jud. Arad	30. Grădiște/ Str. Lucreția nr. 1	-			
1. Date cu caracter teritorial-administrativ					
1.1. Județ	Arad				
1.2. Localitate	Arad				
1.3. Denumire sit	30. Str. Lucreția nr. 1				
1.4. Regim de proprietate					
1.5. Proprietar	-				
1.6. -	-				
2. Date generale					
2.1. Categorie sit	Așezare; descoperire cu caracter funerar				
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată; mormânt izolat de incinerare				
2.3. Datare	sec. III-IV d.Hr.				
2.4. Forma de relief	Grind				
2.5. Reper hidrografic	Malul drept al Mureșului				
2.6. Stratigrafie generală	Pe baza materialului arheologic identificat se poate preciza un singur nivel depozițional, care aparține sec. III-IV d.Hr.				
2.7. Stare de conservare	Medie				
2.8. Suprafață (estimativ)	0,45 Ha				
2.9. Cercetare	Dumitru Farca				
2.10. Bibliografie	F. Dudaș, Un mormint autohton din secolul III-IV e.n. descoperit la Arad-Grădiște, Ziridava V, 1975, 13-19.				
3. Poziție geografică					
3.1. Adresa	Str. Lucreției, nr. 1				
3.2. Parcela cadastrală	-				
3.3. Nr. topo	-				
3.4. Latitudine (WGS)	46°11'45.16"N				
3.5. Longitudine (WGS)	21°19'37.20"E				
3.6. Altitudine (nMN)					
4. Observații					
Pe str. Lucreției nr.1 s-a descoperit întâmplător un mormant de incinerare de sec. III-IV d.Hr. Urna, un ulcior cenușiu lucrat cu roata, a conținut pe lângă cenușă și oase calcinate și piese din metal: un cuțitaș de fier, o cataramă și o fibulă de fier cu piciorul întors pe dedesubt, toate cu urme de ardere secundară. Alături de inventarul acestui mormânt au fost descoperite și numeroase fragmente ceramice ce aparțin aceluiași orizont cronologic.					
5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)		5.2. Coordonate ZP (vertex)			
X(m)	Y(m)	X(m)	Y(m)		
1	528328.7420	216682.7190	1	528324.7520	216674.9480
2	528308.5320	216748.6780	2	528299.6770	216752.1710

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

3	528369.0430	216769.1680	3	528377.5070	216781.6440
4	528390.8600	216700.3650	4	528408.8570	216700.7710
5	528328.7420	216682.7190	5	528324.7520	216674.9480

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare		Toponim		Cod RAN/LMI	
Municipiul Arad, Jud. Arad		31. Grădiște/ Str. Mierlei nr. 68		-	
1. Date cu caracter teritorial-administrativ					
1.1. Județ	Arad				
1.2. Localitate	Arad				
1.3. Denumire sit	31. Str. Mierlei nr. 68				
1.4. Regim de proprietate					
1.5. Proprietar	-				
1.6. -	-				
2. Date generale					
2.1. Categorie sit	Așezare				
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată				
2.3. Datare	Sec. III - IV d. Hr.				
2.4. Forma de relief	Grind				
2.5. Reper hidrografic	Pe malul drept al Mureșului				
2.6. Stratigrafie generală	Pe baza materialului arheologic identificat se poate preciza un singur nivel depozițional, care aparține sec. III-IV d.Hr.				
2.7. Stare de conservare	Medie				
2.8. Suprafață (estimativ)	0,59 Ha				
2.9. Cercetare	Eugen D. Pădurean				
2.10. Bibliografie	M. Barbu, P. Hügel, G. P. Hurezan, E. D. Pădurean, <i>Repertoriul arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad, Timișoara, (1999).</i>				
3. Poziție geografică					
3.1. Adresa	Str. Mierlei, nr. 68				
3.2. Parcela cadastrală	-				
3.3. Nr. topo	-				
3.4. Latitudine (WGS)	46°11'36.22"N				
3.5. Longitudine (WGS)	21°20'28.38"E				
3.6. Altitudine (nMN)					
4. Observații					
Pe str. Mierlei în grădina imobilului de la nr. 68 au fost scoase la iveală, cu ocazia unor lucrări gospodărești, fragmente ceramice care pot fi încadrate în secolele III - IV d. Hr.					
5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)			5.2. Coordonate ZP (vertex)		
	X(m)	Y(m)		X(m)	Y(m)
1	528038.6530	217770.9220	1	527964.6010	217817.3010
2	527975.2740	217823.0960	2	528017.2450	217904.0840
3	528019.7490	217889.8970	3	528017.2450	217825.2860

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

4	528076.2810	217819.6860	4	528039.7970	217757.9500
5	528038.6530	217770.9220	5	527964.6010	217817.3010

**STUDIUL DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI
Municipiul Arad, Jud. Arad	32. Grădiște/ Intersecția dintre drumurile E671 și 682 C (Arad- Sânleani)	-
1. Date cu caracter teritorial-administrativ		
1.1. Județ	Arad	
1.2. Localitate	Arad	
1.3. Denumire sit	32. Intersecția dintre drumurile E671 și 682 C (Arad-Sânleani)	
1.4. Regim de proprietate	Privat	
1.5. Proprietar	-	
1.6. -	-	
2. Date generale		
2.1. Categorie sit	Descoperire cu caracter izolat	
2.2. Tip sit	Descoperire izolată a unui topor de cupru	
2.3. Datare	Epoca timpurie/mijlocie a cuprului	
2.4. Forma de relief	Grind	
2.5. Reper hidrografic	La nord de râul Mureș	
2.6. Stratigrafie generală	Nu poate fi precizată	
2.7. Stare de conservare	Nu poate fi precizată	
2.8. Suprafață (estimativ)	13,97 Ha	
2.9. Cercetare	S. Nicolae	
2.10. Bibliografie	V. Sava, Topoare de cupru din colecția Complexului Muzeal Arad. Sargetia Serie Nouă, II, 2011, 17-52.	
3. Poziție geografică		
3.1. Adresa	-	
3.2. Parcela cadastrală	-	
3.3. Nr. topo	-	
3.4. Latitudine (WGS)	46°13'07.37"N	
3.5. Longitudine (WGS)	21°21'23.35"E	
3.6. Alitudine (nMN)		
4. Observații		
<p>În 1971 S. Nicolae a descoperit cu ocazia lucrărilor agricole, în stânga șoselei Arad-Oradea, vis à vis de localitatea Sânleani, un topor de cupru. Toporul de cupru cu brațele dispuse în cruce aparține tipului Jászladány, varianta. Profilul longitudinal este foarte puțin arcuit. În dreptul gurii de înmănușare piesa are formă romboidal-rotunjită. Taișul vertical este semicircular, iar cel orizontal aproape drept. Gura de înmănușare este dispusă la mijlocul piesei. Manșonul este pronunțat pe ambele părți, dar inelul se observă mai bine în partea inferioară. Pe toată suprafața piesei sunt prezente urme de turnare. Taișul vertical prezintă urme de folosire. Pe o bună parte a piesei apar câteva urme de lovire datorate prelucrării mecanice la rece. Toporul are culoare <i>dusky red</i> (10R-3/4). Pe alocuri se observă pete <i>dark olive green</i> (10Y-3/4). Lungimea totală: 26,4 cm; lungimea brațului vertical: 11,68 cm; lungimea brațului orizontal: 11,32 cm; diametrul gurii de înmănușare: 3,3 x 3,3 cm; grosimea în dreptul gurii de înmănușare: 3,5 cm; lățimea în dreptul gurii de înmănușare: 6,12 cm; lățimea taișului vertical: 4,6 cm; lățimea taișului orizontal: 5,6 cm; greutate: 1468,8 gr.</p>		
5. Coordonate topo – Stereo 70		

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

5.1. Coordonate contur (vertex)			5.2. Coordonate ZP (vertex)		
	X(m)	Y(m)		X(m)	Y(m)
1	530691.1750	218943.1170	1	530936.6550	219529.4130
2	530602.9520	218933.3360	2	531209.8610	219203.7390
3	530525.6690	218987.5380	3	530794.0450	218864.1440
4	530528.8370	219081.4350	4	530581.8090	218854.0050
5	530579.5410	219120.3980	5	530350.6970	219038.4360
6	530612.3000	219166.2800	6	530936.6550	219529.4130
7	530697.7080	219231.7910			
8	530853.0760	219338.1800			
9	530964.5190	219348.0080			
10	531051.5490	219320.5460			
11	531080.0130	219260.4280			
12	531079.0340	219200.6350			
13	530772.1380	218932.2890			
14	530691.1750	218943.1170			

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare		Toponim		Cod RAN/LMI	
Municipiul Arad, Jud. Arad		33. Micălaca/ Calea Lipovei nr. 228		-	
1. Date cu caracter teritorial-administrativ					
1.1. Județ	Arad				
1.2. Localitate	Arad				
1.3. Denumire sit	33. Calea Lipovei nr. 228				
1.4. Regim de proprietate	Privat				
1.5. Proprietar	-				
1.6. -	-				
2. Date generale					
2.1. Categorie sit	Nu poate fi precizat				
2.2. Tip sit	Nu poate fi precizat				
2.3. Datare	Neolitic/eneolitic				
2.4. Forma de relief	Terasă				
2.5. Reper hidrografic	Malul drept al Mureșului				
2.6. Stratigrafie generală	Nu poate fi precizată				
2.7. Stare de conservare	Nu poate fi precizat				
2.8. Suprafață (estimativ)	0,93 Ha				
2.9. Cercetare					
2.10. Bibliografie	M. Barbu, P. Hügel, G. P. Hurezan, E. D. Pădurean, <i>Repertoriul arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad, Timișoara, (1999).</i>				
3. Poziție geografică					
3.1. Adresa	Calea Lipovei, nr. 228				
3.2. Parcela cadastrală	-				
3.3. Nr. topo	-				
3.4. Latitudine (WGS)	46°10'43.18"N				
3.5. Longitudine (WGS)	21°21'17.28"E				
3.6. Altitudine (nMN)					
4. Observații					
Pe calea Lipovei (I. Maniu, fosta Aramata Roșie) nr. 228 s-a descoperit întâmplător o daltă de piatră neolitică.					
5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)			5.2. Coordonate ZP (vertex)		
	X(m)	Y(m)		X(m)	Y(m)
1	526396.1840	218846.1380	1	524178.9270	219076.9240
2	526414.1350	218817.7470	2	525192.8410	219602.4880
3	526404.2620	218766.1130	3	525543.2150	220008.3800

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

4	526323.5020	218723.3370	4	526004.8940	219812.1900
5	526276.2730	218790.5680	5	526239.1830	220005.0750
6	526396.1840	218846.1380	6	526537.5310	219476.4510
			7	526661.1030	218757.6250
			8	526306.8010	218637.3840
			9	526207.1900	218753.2850
			10	526097.7670	218712.6230
			11	526123.4690	218499.3690
			12	525987.2430	218454.6290
			13	525902.4870	218678.0830
			14	525709.8960	218627.1440
			15	525514.7940	218792.3410
			16	525321.5850	218756.8250
			17	525383.6570	218536.9940
			18	525123.5680	218381.3080
			19	524866.5470	218291.3110
			20	524178.9270	219076.9240

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI			
Municipiul Arad, Jud. Arad	34. Micălaca/ Punctul Deluț	-			
1. Date cu caracter teritorial-administrativ					
1.1. Județ	Arad				
1.2. Localitate	Arad				
1.3. Denumire sit	34. Punctul Deluț				
1.4. Regim de proprietate	Privat				
1.5. Proprietar	-				
1.6. -	-				
2. Date generale					
2.1. Categorie sit	Așezare				
2.2. Tip sit	Așezare multistratigrafică				
2.3. Datare	Eneolitic timpuriu; epoca mijlocie a bronzului; epoca târzie a bronzului; secolele III – IV d.Hr. și XVI – XVIII d.Hr.				
2.4. Forma de relief	Grind				
2.5. Reper hidrografic	Malul drept al Mureșului				
2.6. Stratigrafie generală	Pe baza materialului arheologic existen se poate opina existența a cinci niveluri depoziționale				
2.7. Stare de conservare	Medie				
2.8. Suprafață (estimativ)	5,34 Ha				
2.9. Cercetare	E. Dörner, E. D. Pădurean				
2.10. Bibliografie	M. Barbu, P. Hügel, G. P. Hurezan, E. D. Pădurean, <i>Repertoriul arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad, Timișoara, (1999).</i>				
3. Poziție geografică					
3.1. Adresa	-				
3.2. Parcela cadastrală	-				
3.3. Nr. topo	-				
3.4. Latitudine (WGS)	46°10'23.86"N				
3.5. Longitudine (WGS)	21°22'04.91"E				
3.6. Altitudine (nMN)					
4. Observații					
Spre capătul de sud-est al cartierului Micălaca, pe platoul numit „Deluț”, pe fostul teritoriu al G.A.C.-ului au fost culese, în 1965 și 1976, de către E. Dörner, mai multe fragmente ceramice specifice culturii Gáva. Materialul se păstrează în colecția Complexului Muzeal Arad. Lângă noua uzină de apă a aceluiaș cartier, se află un tell, după suprafața acestuia E. D. Pădurean a cules, în 1987, o serie de fragmente ceramice ale culturii Tiszapolgár, grupului Cornești-Crvenka, secolele III – IV d.Hr. și XVI – XVIII d.Hr.					
5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)		5.2. Coordonate ZP (vertex)			
X(m)	Y(m)	X(m)	Y(m)		
1	525811.6000	219823.2230	1	524178.9270	219076.9240
2	525807.6630	219675.2490	2	525192.8410	219602.4880

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

3	525633.8920	219589.0250	3	525543.2150	220008.3800
4	525579.6360	219881.9980	4	526004.8940	219812.1900
5	525713.1420	219920.5960	5	526239.1830	220005.0750
6	525811.6000	219823.2230	6	526537.5310	219476.4510
			7	526661.1030	218757.6250
			8	526306.8010	218637.3840
			9	526207.1900	218753.2850
			10	526097.7670	218712.6230
			11	526123.4690	218499.3690
			12	525987.2430	218454.6290
			13	525902.4870	218678.0830
			14	525709.8960	218627.1440
			15	525514.7940	218792.3410
			16	525321.5850	218756.8250
			17	525383.6570	218536.9940
			18	525123.5680	218381.3080
			19	524866.5470	218291.3110
			20	524178.9270	219076.9240

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI			
Municipiul Arad, Jud. Arad	35. Micălaca/ „Cimitirul Vechi” sau „La Buțiu”	-			
1. Date cu caracter teritorial-administrativ					
1.1. Județ	Arad				
1.2. Localitate	Arad				
1.3. Denumire sit	35. „Cimitirul Vechi” sau „La Buțiu”				
1.4. Regim de proprietate	Privată				
1.5. Proprietar	-				
1.6. -	-				
2. Date generale					
2.1. Categorie sit	Așezare				
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată				
2.3. Datăre	sec. III. i.d.Hr. - I d.Hr.				
2.4. Forma de relief	Grind				
2.5. Reper hidrografic	Malul drept al Mureșului				
2.6. Stratigrafie generală	Se constată un singur nivel depozițional				
2.7. Stare de conservare	Medie				
2.8. Suprafață (estimativ)	12,75 Ha				
2.9. Cercetare	Augustin Mureșan				
2.10. Bibliografie	M. Barbu, A. Mureșan. Noi descoperiri dacice de la Arad-Micălaca. Xiridava XV-XVI, 1987, 43-54.				
3. Poziție geografică					
3.1. Adresa	-				
3.2. Parcela cadastrală	-				
3.3. Nr. topo	-				
3.4. Latitudine (WGS)	46°09'59.54"N				
3.5. Longitudine (WGS)	21°21'10.96"E				
3.6. Altitudine (nMN)					
4. Observații					
În punctul "Cimitirul Vechi" sau "La Buțiu" cu ocazia unor lucrări de construcție și a unui sondaj de salvare au ieșit la iveală urme de locuire - chirpic, material ceramic, unelte de fier, zgură de fier, datate în sec. III. i.d.Hr. - I d.Hr. Acestea pot fi puse în legătură cu așezarea de la "Deluț" unde au ieșit materiale similare circumscriind astfel o așezare de mari dimensiuni.					
5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)		5.2. Coordonate ZP (vertex)			
X(m)	Y(m)	X(m)	Y(m)		
1	525224.8920	218505.4160	1	524178.9270	219076.9240
2	525018.0770	218425.7960	2	525192.8410	219602.4880
3	524923.8930	218457.4250	3	525543.2150	220008.3800

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

4	524855.1660	218495.7100	4	526004.8940	219812.1900
5	524744.9710	218727.5990	5	526239.1830	220005.0750
6	525103.1700	218852.4540	6	526537.5310	219476.4510
7	525224.8920	218505.4160	7	526661.1030	218757.6250
			8	526306.8010	218637.3840
			9	526207.1900	218753.2850
			10	526097.7670	218712.6230
			11	526123.4690	218499.3690
			12	525987.2430	218454.6290
			13	525902.4870	218678.0830
			14	525709.8960	218627.1440
			15	525514.7940	218792.3410
			16	525321.5850	218756.8250
			17	525383.6570	218536.9940
			18	525123.5680	218381.3080
			19	524866.5470	218291.3110
			20	524178.9270	219076.9240

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI			
Municipiul Arad, Jud. Arad	36. Micălaca/ Între Uzina Electrică și str. Moș Ajun	-			
1. Date cu caracter teritorial-administrativ					
1.1. Județ	Arad				
1.2. Localitate	Arad				
1.3. Denumire sit	36. Între Uzina Electrică și str. Moș Ajun				
1.4. Regim de proprietate	Public				
1.5. Proprietar	-				
1.6. -	-				
2. Date generale					
2.1. Categorie sit	Așezare; descoperire cu caracter funerar				
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată; mormânt de incinerare izolat				
2.3. Datare	Perioada dacică; sec. II-IV d.Hr.				
2.4. Forma de relief	Grind				
2.5. Reper hidrografic	Malul drept al Mureșului				
2.6. Stratigrafie generală	Nu poate fi precizată				
2.7. Stare de conservare	Nu poate fi precizată				
2.8. Suprafață (estimativ)	7,38 Ha				
2.9. Cercetare	-				
2.10. Bibliografie	E. Dörner, Cercetări și săpături arheologice în județul Arad. <i>MCA IX</i> , (1970), 445-466. M. Barbu, P. Hügel, G. P. Hurezan, E. D. Pădurean, <i>Repertoriul arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad, Timișoara</i> , (1999).				
3. Poziție geografică					
3.1. Adresa	-				
3.2. Parcela cadastrală	-				
3.3. Nr. topo	-				
3.4. Latitudine (WGS)	46°10'55.49"N				
3.5. Longitudine (WGS)	21°19'57.79"E				
3.6. Alitudine (nMN)					
4. Observații					
Între uzina electrică și str. Moș Ajun a fost descoperit întâmplător un vas dacic. În aceeași zonă s-a descoperit un mormant de inhumare din care provine o căniță cenușie, lucrată cu roata (colecția Gh. Miloi). Mormantul datează din sec. II-IV d.Hr.					
5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)		5.2. Coordonate ZP (vertex)			
X(m)	Y(m)	X(m)	Y(m)		
1	526732.1820	217353.3040	1	526663.3060	217223.6700
2	526892.9480	217109.8680	2	526663.3350	217327.7640

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

3	527000.1920	216958.8570	3	526735.5750	217369.1000
4	526971.5230	216948.6690	4	527012.0210	216955.1950
5	526769.6660	216877.3200	5	526764.2100	216862.6550
6	526677.3960	217221.9120	6	526663.3060	217223.6700
7	526671.5980	217314.2770			
8	526732.1820	217353.3040			

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare		Toponim		Cod RAN/LMI			
Municipiul Arad, Jud. Arad		37. Micălaca/ Lângă pâraul Firiteaz, aproape de Uzina de Apă		9271.09			
1. Date cu caracter teritorial-administrativ							
1.1. Județ		Arad					
1.2. Localitate		Arad					
1.3. Denumire sit		37. Lângă pâraul Firiteaz, aproape de Uzina de Apă					
1.4. Regim de proprietate		Privată					
1.5. Proprietar		-					
1.6. -		-					
2. Date generale							
2.1. Categorie sit		Așezare					
2.2. Tip sit		Așezare nefortificată multistratigrafică					
2.3. Datare		Eneolitic timpuriu; bronz mijlociu; bronz târziu; secolele III - IV și XVI - XVIII.					
2.4. Forma de relief		Grind					
2.5. Reper hidrografic		Pe malul drept al Mureșului					
2.6. Stratigrafie generală		Pe baza materialului descoperit se constată existența a mai multor niveluri depoziționale					
2.7. Stare de conservare		Medie					
2.8. Suprafață (estimativ)		31,35 Ha					
2.9. Cercetare		Egon Dorner; Eugen D. Pădurean					
2.10. Bibliografie		E.D. Pădureanu, Contribuții la repertoriul arheologic de pe valea Mureșului inferior și a Crișului Alb. Crisia XV, 1985, 27-52. E. D. Pădurean, Noi așezări din epoca bronzului în județul Arad. Acta Musei Napocansis XXIV-XXV, 1987-1988 [1988], 507-528.					
3. Poziție geografică							
3.1. Adresa		-					
3.2. Parcela cadastrală		-					
3.3. Nr. topo		-					
3.4. Latitudine (WGS)		46°11'22.01"N					
3.5. Longitudine (WGS)		21°23'01.64"E					
3.6. Altitudine (nMN)							
4. Observații							
La cca 1,5 km nord-est de cartierul Micălaca, în apropierea Uzinei de Apă, pe lângă pâraul Firiteaz, se află o așezare din preajma căruia au fost culese fragmente ceramice aparținând următoarelor epoci: eneolitic (cultura Tiszapolgar), epoca bronzului (grupul Cornești-Crvenka), epoca târzie a bronzului, secolele III - IV și XVI - XVIII.							
5. Coordonate topo – Stereo 70							
5.1. Coordonate contur (vertex)			5.2. Coordonate ZP (vertex)				
X(m)		Y(m)		X(m)		Y(m)	
1	527291.3480	221366.0370	1	528073.8840	220820.9100		

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

2	527702.1070	221271.7390	2	528073.8840	220604.8070
3	527994.3370	220920.0560	3	527556.3280	220966.7950
4	527618.9980	220757.8240	4	527556.3280	221489.5170
5	527305.6500	220878.3260	5	526900.2660	221385.3080
6	527138.7190	221139.9290	6	527236.6960	221168.6690
7	527291.3480	221366.0370	7	527823.7110	220820.9100
			8	528104.8710	220820.9100
			9	528073.8840	220604.8070

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI			
Municipiul Arad, Jud. Arad	38. Aradul Nou/ Cimitirul romano-catolic	-			
1. Date cu caracter teritorial-administrativ					
1.1. Județ	Arad				
1.2. Localitate	Arad				
1.3. Denumire sit	38. Cimitirul romano-catolic				
1.4. Regim de proprietate	Public				
1.5. Proprietar	-				
1.6. -	-				
2. Date generale					
2.1. Categorie sit	Așezare				
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată				
2.3. Datare	prima epocă a fierului și secolele III - IV d. Hr.				
2.4. Forma de relief	Grind				
2.5. Reper hidrografic	Malul stâng al Mureșului				
2.6. Stratigrafie generală	Pot fi presupuse, pe baza materialului arheologic existent, două niveluri depoziționale				
2.7. Stare de conservare	Medie				
2.8. Suprafață (estimativ)	11,6 Ha				
2.9. Cercetare					
2.10. Bibliografie	M. Barbu, P. Hügel, G. P. Hurezan, E. D. Pădurean, <i>Repertoriul arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad</i> , Timișoara, (1999). V. Sava, D. Matei, Prehistoric and Second-fourth-century Discoveries on the Present-day Territory of Aradu Nou District, in the City of Arad. <i>Ziridava. Studia Archaeologica</i> 27, 2013, 89-122.				
3. Poziție geografică					
3.1. Adresa	-				
3.2. Parcela cadastrală	-				
3.3. Nr. topo	-				
3.4. Latitudine (WGS)	46°08'43.44"N				
3.5. Longitudine (WGS)	21°18'46.88"E				
3.6. Alitudine (nMN)					
4. Observații					
În cimitirul romano-catolic, situat aproape de ieșirea din oraș spre Timișoara, pe partea dreaptă a șoselei, a fost descoperită, în 1962, o cărămidă cu ștampila legiunii a IV-a Flavia Felix. Sondajele efectuate ulterior la marginea de vest a cimitirului au scos la iveală ceramică din prima epocă a fierului și secolele III - IV d. Hr.					
5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)		5.2. Coordonate ZP (vertex)			
X(m)	Y(m)	X(m)	Y(m)		
1	522766.9050	215516.4790	1	523377.3350	215218.6520
2	523029.0680	215552.4880	2	522802.0020	215100.4770

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

3	523176.7360	215398.9080	3	522759.5140	215525.6650
4	523266.8970	215300.2770	4	523041.0200	215582.0100
5	523096.9460	215242.3470	5	523377.3350	215218.6520
6	522817.0560	215202.4890			
7	522786.1750	215360.1610			
8	522766.9050	215516.4790			

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI			
Municipiul Arad, Jud. Arad	39. Aradul Nou/ Intersecția Calea Timișorii cu Ana Ipătescu	-			
1. Date cu caracter teritorial-administrativ					
1.1. Județ	Arad				
1.2. Localitate	Arad				
1.3. Denumire sit	39. Intersecția Calea Timișorii cu Ana Ipătescu				
1.4. Regim de proprietate	Public				
1.5. Proprietar	-				
1.6. -	-				
2. Date generale					
2.1. Categorie sit	Așezare				
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată				
2.3. Datare	prima epocă a fierului; sec. IV d.Hr. și sec. XI - XIII				
2.4. Forma de relief	Terasă				
2.5. Reper hidrografic	Malul stâng al Mureșului				
2.6. Stratigrafie generală	Pot fi presupuse, pe baza materialului arheologic existent, trei niveluri depoziționale				
2.7. Stare de conservare	Medie				
2.8. Suprafață (estimativ)	0,13 Ha				
2.9. Cercetare	Egon Dorner, Eugen D. Pădurean				
2.10. Bibliografie	E.D. Pădureanu, Contribuții la repertoriul arheologic de pe valea Mureșului inferior și a Crișului Alb. Crisia XV, 1985, 27-52.				
3. Poziție geografică					
3.1. Adresa	-				
3.2. Parcela cadastrală	-				
3.3. Nr. topo	-				
3.4. Latitudine (WGS)	46°09'23.22"N				
3.5. Longitudine (WGS)	21°19'18.45"E				
3.6. Altitudine (nMN)					
4. Observații					
La intersecția străzilor Calea Timișorii (fostă K. Marx) și A. Ipătescu s-au descoperit întâmplător, în anul 1970, fragmente ceramice din prima epocă a fierului, altele din sec. IV d.Hr. și sec. XI - XIII.					
5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)		5.2. Coordonate ZP (vertex)			
	X(m)	Y(m)		X(m)	Y(m)
1	524000.1660	216137.6980	1	524011.7850	216103.1780
2	524003.2700	216105.0670	2	523962.5870	216101.9240
3	523968.7710	216104.0900	3	523955.3650	216172.7870
4	523964.5910	216135.1550	4	524003.4500	216172.2170

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

5	523976.0530	216139.0650	5	524011.7850	216103.1780
6	523974.7840	216168.6570			
7	523981.9890	216169.0240			
8	523983.8020	216135.6840			
9	524000.1660	216137.6980			

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI	
Municipiul Arad, Jud. Arad	40. Aradul Nou/ Stația de Pompare – malul înalt de la Trei Insule/Bufniț	9271.07	
1. Date cu caracter teritorial-administrativ			
1.1. Județ	Arad		
1.2. Localitate	Arad		
1.3. Denumire sit	40. Stația de Pompare – malul înalt de la Trei Insule/Bufniț		
1.4. Regim de proprietate	Privat		
1.5. Proprietar	-		
1.6. -	-		
2. Date generale			
2.1. Categorie sit	Așezare		
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată		
2.3. Datare	Neolitic timpuriu; eneolitic timpuriu și târziu; epoca mijlocie și târzie a bronzului; secolele II - IV d. Hr. și X – XI.		
2.4. Forma de relief	Terasă		
2.5. Reper hidrografic	Așezarea se află de-o parte și de alta a cursului actual al râului Mureș		
2.6. Stratigrafie generală	În lipsa unor săpături arheologice, stratigrafia poate fi dedusă doar plecând de la artefactele descoperite; astfel se poate presupune existența a unui număr de șapte niveluri depoziționale corespunzătoare câte unui orizont cronologic.		
2.7. Stare de conservare	Medie		
2.8. Suprafață (estimativ)	124,17 Ha		
2.9. Cercetare	Eugen D.Padurean; George P. Hurezan, Peter Hügel; Florin Mărginean; Victor Sava; Florin Gogâltan		
2.10. Bibliografie	M. Barbu, P. Hügel, G. P. Hurezan, E. D. Pădurean, <i>Repertoriul arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad, Timișoara, (1999).</i>		
3. Poziție geografică			
3.1. Adresa	-		
3.2. Parcela cadastrală	-		
3.3. Nr. topo	-		
3.4. Latitudine (WGS)	46°08'42.66"N		
3.5. Longitudine (WGS)	21°14'41.66"E		
3.6. Altitudine (nMN)			
4. Observații			
De la stația de pompare situată la limita vestică a cartierului și până în dreptul malului înalt de la Trei Insule (hotarul "Bufniț") au fost culese numeroase fragmente ceramice aparținând următoarelor epoci: neolitic (cultura Starčevo-Criș), eneolitic (cultura Tiszapolgar), eneolitic târziu (cultura Baden), epoca mijlocie și tarzie a bronzului (grupul Cornești-Crvenka resp. grupul Păuliș), secolele II - IV d. Hr. și X - XI.			
5. Coordonate topo – Stereo 70			
5.1. Coordonate contur (vertex)		5.2. Coordonate ZP (vertex)	
X(m)		Y(m)	
Y(m)		X(m)	
1	522832.1390	1	523472.7110
	210392.0350		210337.4580

**STUDIUL DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

2	523004.2310	210321.8540	2	523631.1210	209955.5380
3	523265.4360	210296.9830	3	523452.3810	209457.5640
4	523357.4910	210241.2690	4	522888.9790	209494.3200
5	523479.6450	210128.2140	5	522265.3730	210273.9030
6	523529.1160	210031.5090	6	522438.9660	212074.7990
7	523502.2210	209869.4610	7	522693.4000	212576.6760
8	523432.2710	209775.8530	8	522965.0680	212562.3980
9	523402.2450	209574.0530	9	523073.0720	211151.6010
10	523268.2460	209517.5060	10	522794.7460	210632.4750
11	523085.6560	209555.3870	11	522926.8100	210456.1290
12	522875.2010	209755.8040	12	523472.7110	210337.4580
13	522507.3400	210108.0150			
14	522370.0840	210735.9850			
15	522552.7470	211735.4240			
16	522843.7240	212356.7300			
17	522940.6780	211670.8800			
18	522854.9740	210992.0400			
19	522683.2280	210576.6760			
20	522832.1390	210392.0350			

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI
Municipiul Arad, Jud. Arad	41. Aradul Nou /B_03-04	9271.17
1. Date cu caracter teritorial-administrativ		
1.1. Județ	Arad	
1.2. Localitate	Arad	
1.3. Denumire sit	41. B 03-04	
1.4. Regim de proprietate	Privat	
1.5. Proprietar	-	
1.6. -	-	
2. Date generale		
2.1. Categorie sit	Așezare; descoperiri cu caracter funerar	
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată; grup de morminte de incinerare; grup de morminte de înhumare	
2.3. Datare	Neolitic timpuriu; epoca timpurie a bronzului; epoca târzie a bronzului; sec. IV î.Hr.; sec. XI-XIII d.Hr.	
2.4. Forma de relief	Terasă	
2.5. Reper hidrografic	Pe malul stâng al Mureșului	
2.6. Stratigrafie generală	Stratigrafia a fost puternic deranjată de lucrările agricole	
2.7. Stare de conservare	Medie	
2.8. Suprafață (estimativ)	62,04 Ha	
2.9. Cercetare	P. Hugel, F. Mărginean; S. Cociș, A. Ursuțiu	
2.10. Bibliografie	S. Cociș, V. Bărcă, C. G. Onofrei, A. Ursuțiu, R. E. Stăncescu, M. V. Ardeleanu, C. D. Țuțuianu, Alpar Dobos, Szabolcs Ferencz, Arad, jud. Arad, Grădinile CAP - Centura ocolitoare Arad, km 8+050 - 8+250; 8+540 - 8+840. In: Cronica Cercetărilor Arheologice. Campania 2010. București, 2011, 161.	
3. Poziție geografică		
3.1. Adresa	Gradina fostului C.A.P. (Centura ocolitoare Arad km 8+050 - 8+250)	
3.2. Parcela cadastrală	-	
3.3. Nr. topo	-	
3.4. Latitudine (WGS)	46°01'17.68"N	
3.5. Longitudine (WGS)	21°17'24.64"E	
3.6. Altitudine (nMN)		
4. Observații		
<p>Ca urmare a evaluării de teren efectuate în primăvara anului 2007 au fost identificate urme de locuire preistorice și ale epocii migrațiilor pe kilometrii 8+050 - 8+250, respectiv 8+540 - 8+840 ai tronsonului centurii ocolitoare a municipiului Arad, codificate drept sit B0_3 și B0_4 conform proiectului de cercetare arheologică preventivă. Tot aici a fost specificat ca situl B0_4, pe baza materialului recoltat în periegează pare o extensie a locuirii sarmatice din situl B0_3, practic o arie periferică a sitului principal ce părea să constituie nucleul locuirii. Cercetări arheologice au fost efectuate în intervalul august-septembrie 2010. Situl B0_3 este localizat pe o terasă relativ plată, mărginită pe latura de N de zone joase cu stufăriș iar spre S de o pantă lină (aria cercetată 10.116 m²). Axa lungă este orientată E - V paralel cu Mureșul, situat la cca. 100 m N, perpendicular pe axul autostrăzii. Punctul se află pe malul stâng al Mureșului, la limita cartierului Aradul Nou, la circa 500 m V de capătul străzii Dogarilor, în dreptul accesului spre Rezervația Ceala situată pe malul opus. Limita nordică a următorului punct cercetat (sit B0_4) se află la cca. 300 m S, fiind de asemenea vorba de o terasă, paralelă cu prima, dar mai întinsă ca suprafață (aria cercetată 15.693 m²). Pentru efectuarea cercetărilor s-a efectuat o decapare mecanică, pe întreaga suprafață supusă cercetării. Decopertarea a avut ca scop îndepărtarea stratului de teren arabil, grosimea acestuia variind de</p>		

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

la 0,10 pe culmea teraselor la -0,80 m în zonele mai joase, de limită. Ca o constatare generală am putut observa că siturile practic nu dispun de un nivel arheologic, complexe care au scăpat de plug fiind exclusiv cele adâncite. În punctul B0_3 au fost cercetate 109 complexe arheologice (Cx001-Cx129, 20 de complexe contemporane datorate activităților CAP-ului, în special șanțuri de irigații, au fost desființate, scoase din numerotare), din care 16 locuințe, 65 gropi menajere, 5 vetre exterioare, un cuptor, 2 puțuri, o locuință de suprafață cu podeaua bine conservată, (complexele de locuire aparțin bronzului timpuriu și târziu, precum și unor secvențe diferite ale epocii migrațiilor și evului mediu). La acestea se adaugă 11 morminte de înhumăție (fără elemente de datare și cu orientări extrem de variate) și 5 de incinerăție în urne aparținând unei secvențe târzii a grupului Cruceni-Belegis. Stratigrafic, pe suprafața cercetată de noi am identificat un nivel de vegetal, arabil, cu o grosime variabilă, între 0,10-0,80 m, cu sporadice materiale arheologice amestecate, un nivel de lut negru situat la N și S de coama terasei, nivel datorat apelor stătătoare ce marcau terasa (fapt dovedit de depunerile succesive de scoici și melci de apă). În partea superioară a acestui ultim nivel, au fost identificate, în urma răzuirii mecanice, complexe arheologice menționate. În situl învecinat B0_4 au fost identificate și cercetate 82 complexe arheologice în principal locuințe adâncite și gropi menajere aferente acestora aparținând epocilor: neolitic, bronzului timpuriu, final, celei de-a doua vârste a fierului, evului mediu timpuriu sec. XI - XII. Și în cazul acestui sit, dispunem ca repere în încadrarea complexelor, de ceramică și artefacte specifice tuturor orizonturilor menționate. Intensitatea habitatului în acest punct este mult mai scăzută în raport cu situl anterior B0_3. De asemenea în cadrul cercetărilor preventive au fost descoperite și 12 morminte de înhumăție și 4 de incinerăție aparținând unei necropole celtice birituale ce poate fi încadrată undeva la jumătatea sec. IV a.Chr. Zona „Grădinilor CAP” din Aradul Nou a intrat în literatura de specialitate în deceniul șapte al secolului trecut prin publicarea unor materiale celtice provenind dintr-o necropolă nelocalizată pe teren până acum, necropolă căreia credem că îi aparțin și descoperirile noastre.

5. Coordonate topo – Stereo 70

5.1. Coordonate contur (vertex)			5.2. Coordonate ZP (vertex)		
	X(m)	Y(m)		X(m)	Y(m)
1	524344.3270	214216.1690	1	524366.1440	214422.0010
2	524302.9920	213644.9430	2	524422.7130	213749.1740
3	524241.9360	213402.5570	3	524320.0790	213286.9740
4	524096.1910	213257.3440	4	524006.5050	213045.3360
5	523778.0660	213239.7360	5	523466.2960	213051.2910
6	523630.2430	213405.5730	6	523293.8330	213852.4870
7	523577.2960	213831.1150	7	523286.3750	214260.8310
8	523634.7030	214102.9430	8	523885.7180	214348.3140
9	524041.4170	214224.6040	9	524366.1440	214422.0010
10	524344.3270	214216.1690			

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI
Municipiul Arad, Jud. Arad	42. Aradul Nou/ Barieră /B_05	9271.18
1. Date cu caracter teritorial-administrativ		
1.1. Județ	Arad	
1.2. Localitate	Arad	
1.3. Denumire sit	42. Barieră /B_05	
1.4. Regim de proprietate	Privat	
1.5. Proprietar	-	
1.6. -	-	
2. Date generale		
2.1. Categorie sit	Așezare; descoperiri cu caracter funerar	
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată; morminte de înhumăție izolate	
2.3. Dată	sec. II - IIV d.Hr.	
2.4. Forma de relief	Grind	
2.5. Reper hidrografic	Malul stâng al Mureșului	
2.6. Stratigrafie generală	A fost identificat un singur nivel depozițional	
2.7. Stare de conservare	Medie	
2.8. Suprafață (estimativ)	47,17 Ha	
2.9. Cercetare	P. Hugel, F. Mărginean; V. Bârca, A. Ursuțiu	
2.10. Bibliografie	L. Grumeza, A. Ursuțiu, G. Copos, Arad-Barieră. Cercetări arheologice preventive într-un sit de epocă sarmatică. Cluj-Napoca, 2013.	
3. Poziție geografică		
3.1. Adresa	-	
3.2. Parcela cadastrală	-	
3.3. Nr. topo	-	
3.4. Latitudine (WGS)	46°07'26.46"N	
3.5. Longitudine (WGS)	21°18'48.45"E	
3.6. Altitudine (nMN)		
4. Observații		
<p>Pe parcursul anului 2007 au fost efectuate cercetări de suprafață sistematice pe tronsoanele viitoarei autostrăzi Arad-Timișoara. Cu această ocazie au fost descoperite la suprafața sitului fragmente ceramice din perioada secolelor II-IV d.Hr. În 2010 a fost efectuată aici o săpătură arheologică preventivă. Lățimea suprafeței decapate a fost de circa 40–44 metri în funcție de ductul proiectului, iar spre limitele de nord-vest, respectiv sud-est au mai fost decapați încă 30 de metri în lungime de la ultimele complexe, pentru a documenta cu siguranță marginile sitului pe aceste direcții. Astfel a rezultat o suprafață de circa 300x40 metri orientată aproximativ nord-vest-sud-est, traversată în diagonală pe circa 25 metri în treimea nordică, de drumul european (zonă necercetată evident). Decaparea stratului arabil, negru cenușos, afânat, cu o grosime de 0,40–0,60 m (uneori și 0,80 m) s-a efectuat mecanic, după care identificarea și delimitarea complexelor s-a efectuat prin rașchetarea suprafeței. Sub stratul vegetal apare solul steril constând dintr-un lut gălbui nisipos, strat în care s-au conturat extrem de bine complexele arheologice. Nu a fost identificat vreun nivel antropic, aferent locuirii, dacă cumva a existat, a fost distrus de arăturile adânci practicate, situație ce ar explica și suprafața relativ mare de pe care au fost identificate materiale ceramice, suprafață ce evident nu reflectă decât aproximativ fosta așezare. Suprafața totală investigată a fost de 12.236 m². Stratigrafic, pe suprafața cercetată de noi am identificat un nivel de vegetal, arabil, negru afânat, cu o grosime variabilă, între 0,60-0,80 m, steril din punct de vedere arheologic. Stratul inferior este reprezentat de un nivel de lut gălbui, compact, steril din punct de vedere arheologic. În partea superioară a acestui ultim nivel, au fost</p>		

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

identificate, în urma răzuirii mecanice, complexe arheologice menționate. Ca urmare a cercetărilor efectuate, au fost identificate 75 de complexe arheologice: 4 morminte de înmormântare, 6 locuințe rectangulare, 4 complexe cu rosturi incerte, iar restul de 61 au fost gropi menajere de diferite dimensiuni. Nu a fost identificat un nivel arheologic aferent acestei locuiri situație datorată credem noi pe de-o parte caracterului superficial, temporar și de mică amploare al acesteia, fie faptului ca aria cercetată preventiv se află practic pe limita de SV a sitului. Ca repere în încadrarea complexelor din situl B 0_5 dispunem de un bogat material ceramic specific, gri cenușiu, de tradiție romană, decorat cu ornamente lustruite precum și de inventarele relativ sărace ale mormintelor din limita extrem sud-estică a sitului. Toate acestea plasează cronologic situl în sec. II - IIV d.Hr. fiind documentată astfel o așezare specifică populațiilor sarmatice și parte din necropola aferentă precum și câteva elemente de „arhitectură” inedite, amenajări ale căror destinații specifice sunt greu de definit deocamdată.

5. Coordonate topo – Stereo 70

5.1. Coordonate contur (vertex)			5.2. Coordonate ZP (vertex)		
	X(m)	Y(m)		X(m)	Y(m)
1	520512.3800	215595.4050	1	519575.3590	215141.7090
2	520875.7020	215345.8930	2	520509.1870	215660.3770
3	520301.5530	214834.0830	3	520995.3060	215319.1320
4	519813.2440	214869.5460	4	520321.0550	214751.8670
5	519714.4690	215133.3640	5	519735.0930	214701.1220
6	520002.9380	215273.9950	6	519575.3590	215141.7090
7	520512.3800	215595.4050			

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI	
Municipiul Arad, Jud. Arad	43. Aradul Nou Sud/ Sit 1	-	
1. Date cu caracter teritorial-administrativ			
1.1. Județ	Arad		
1.2. Localitate	Arad		
1.3. Denumire sit	43. Aradul Nou Sud/ Sit 1		
1.4. Regim de proprietate	Privat		
1.5. Proprietar	-		
1.6. -	-		
2. Date generale			
2.1. Categorie sit	Așezare		
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată		
2.3. Datare	sec. III-V d. Hr.		
2.4. Forma de relief	Terasă		
2.5. Reper hidrografic	Malul stâng al Mureșului		
2.6. Stratigrafie generală	Situația stratigrafică întâlnită indică existența unui singur nivel depozițional		
2.7. Stare de conservare	Medie		
2.8. Suprafață (estimativ)	0,8 ha		
2.9. Cercetare	F. Mărginean; V. Sava		
2.10. Bibliografie	-		
3. Poziție geografică			
3.1. Adresa	-		
3.2. Parcela cadastrală	-		
3.3. Nr. topo	-		
3.4. Latitudine (WGS)	46°07'09.83"N		
3.5. Longitudine (WGS)	21°19'10.59"E		
3.6. Altitudine (nMN)			
4. Observații			
<p>Ca urmare a unui diagnostic arheologic intruziv a fost identificată o așzare de mici dimensiuni. Astfel, pe latura estică a sondajului S15 a fost delimitată în lutul galben o groapă de formă aproximativ circulară, cu fund alveolat și pereți oblici înspre exterior, denumită Cx 01. Groapa nu a fost dezvelită integral, deoarece latura estică intra în profilul secțiunii. Umplutura a fost formată din pământ de culoare neagră, iar pe alocuri au fost identificate lentile de lut galben. În umplutură au fost descoperite câteva fragmente ceramice, piese litice și o tibie umană ce provine de la un individ adult. Diametrul gropii este de 1,30 m, iar adâncimea internă este de 1,06 m. Din punctul de vedere al cronologiei, fragmentele ceramice identificate în umplutura gropii aparțin intervalului cronologic al secolelor III-V d.Chr. Trebuie precizat că în jurul sondajului S15 deși au fost trasate ale secțiunii, nu au fost identificate alte complexe arheologice. Totodată, nu a fost identificat nici un nivel arheologic. Având în vedere cele precizate, presupunem existența unei mici așezări din secolele III-V d.Chr. care se poate presupune că a ocupat o suprafață aproximativă de maxim 0,8 ha.</p>			
5. Coordonate topo – Stereo 70			
5.1. Coordonate contur (vertex)		5.2. Coordonate ZP (vertex)	
X(m)	Y(m)	X(m)	Y(m)

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

1	519942.7590	215771.6140	1	519870.2380	215616.6220
2	519935.4030	215726.0270	2	519753.9160	215844.8800
3	519878.7700	215693.6170	3	519901.2500	215897.0050
4	519839.3540	215799.2890	4	520082.4290	215744.1850
5	519895.2990	215823.4790	5	519870.2380	215616.6220
6	519942.7590	215771.6140			

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI
Municipiul Arad, Jud. Arad	44. Ceala/ Pădurea Ceala – Calea Bodrogului	9271.01 AR-I-s-B-00423
1. Date cu caracter teritorial-administrativ		
1.1. Județ	Arad	
1.2. Localitate	Arad	
1.3. Denumire sit	44. Pădurea Ceala – Calea Bodrogului	
1.4. Regim de proprietate	Public	
1.5. Proprietar	-	
1.6. -	-	
2. Date generale		
2.1. Categorie sit	Așezare	
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată	
2.3. Dată	secolele III – V d.Hr.	
2.4. Forma de relief	Terasă	
2.5. Reper hidrografic	Malul drept al Mureșului	
2.6. Stratigrafie generală	Ca urmare a săpăturilor efectuate s-a constatat existența unui singur nivel depozițional.	
2.7. Stare de conservare	Medie	
2.8. Suprafață (estimativ)	35,62 Ha	
2.9. Cercetare	I. H. Crișan și E. Dorner	
2.10. Bibliografie	M. Barbu, P. Hügel, G. P. Hurezan, E. D. Pădurean, <i>Repertoriul arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad, Timișoara, (1999).</i>	
3. Poziție geografică		
3.1. Adresa	-	
3.2. Parcela cadastrală	-	
3.3. Nr. topo	-	
3.4. Latitudine (WGS)	46°10'04.35"N	
3.5. Longitudine (WGS)	21°16'17.95"E	
3.6. Altitudine (nMN)		
4. Observații		
<p>În pădurea Ceala, cu ocazia construirii unui dig, s-au descoperit mai multe fragmente ceramice dacice, două cuptoare de olar și un denar republican roman din anul 49 i.d.Hr. În aceeași zonă, menționată ca "Cetatea Ceala", s-a descoperit întâmplător un opaiț de lut (roman?) și două monete romane de argint din vremea împăratului Aurelian. Pentru verificarea acestor descoperiri întâmplătoare în anul 1962 I. H. Crișan și E. Dorner au executat un sondaj arheologic la liziera pădurii Ceala, în apropiere de drumul spre Bodrogul Vechi. Au fost dezvelite mai multe gropi de provizii, într-una aflându-se un vas mare de provizii (tip <i>Krausengefass</i>), și un cuptor de olar. În zonă se puteau observa, la suprafață, urmele mai multor cuptoare. Cel cercetat aparține tipului cu dublu focar (resp. cu pinten median) și prezintă urmele unei refaceri radicale. Ceramica descoperită poate fi clasificată în trei categorii: a. gri-cenușie, din pastă fină, lucrată la roată; b. brună, grosieră, lucrată cu mana sau la roată, de factură dacică; c. roșie, fină, lucrată la roată, bine arsă, de factură romană. Peste 90 % din ceramica descoperită aparține primei categorii. Formele caracteristice sunt cămile mari și mijlocii, cu o singură toartă și vasele de provizii. Ornamentele specifice constau din linii incizate în val respectiv motive în zig-zag lustruite și se află pe umărul, gatul sau buza vasului. Pe baza materialului ceramic și a celor două monete (Caracalla și Valens) descoperite în săpătura situl se datează în secolele III – V d.Hr.</p>		
5. Coordonate topo – Stereo 70		

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

5.1. Coordonate contur (vertex)			5.2. Coordonate ZP (vertex)		
	X(m)	Y(m)		X(m)	Y(m)
1	525561.2930	211970.7730	1	525740.7190	212771.0780
2	525351.7520	211953.6830	2	525800.1980	212015.7200
3	525141.4120	212131.0910	3	525390.6020	211836.1960
4	525102.3280	212319.5740	4	524775.7350	212447.8800
5	525210.7100	212490.3600	5	524421.7780	212716.1720
6	525306.7900	212630.4060	6	524233.6420	212739.6770
7	525369.9860	212727.6610	7	524266.6590	212930.9180
8	525514.7650	212682.5250	8	524572.3400	213596.3000
9	525685.3730	212613.4860	9	525311.7850	213107.1790
10	525690.7690	212449.0600	10	525352.8290	212778.7250
11	525764.7290	212323.2510	11	525740.7190	212771.0780
12	525673.6390	212054.5520			
13	525561.2930	211970.7730			

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI			
Municipiul Arad, Jud. Arad	45. Ceala/ În dreptul celui de-al treilea canton pe linia ferată Arad – Ceala	-			
1. Date cu caracter teritorial-administrativ					
1.1. Județ	Arad				
1.2. Localitate	Arad				
1.3. Denumire sit	45. În dreptul celui de-al treilea canton pe linia ferată Arad – Ceala				
1.4. Regim de proprietate	Public				
1.5. Proprietar	-				
1.6. -	-				
2. Date generale					
2.1. Categorie sit	Nu poate fi precizat				
2.2. Tip sit	Nu poate fi precizat				
2.3. Datare	A doua epocă a fierului				
2.4. Forma de relief	terasă				
2.5. Reper hidrografic	Malul drept al Mureșului				
2.6. Stratigrafie generală	Nu poate fi precizată				
2.7. Stare de conservare	Medie				
2.8. Suprafață (estimativ)	10,3 Ha				
2.9. Cercetare	Nu poate fi precizat				
2.10. Bibliografie	M. Barbu, P. Hügel, G. P. Hurezan, E. D. Pădurean, <i>Repertoriul arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad, Timișoara, (1999).</i>				
3. Poziție geografică					
3.1. Adresa	-				
3.2. Parcela cadastrală	-				
3.3. Nr. topo	-				
3.4. Latitudine (WGS)	46°11'06.83"N				
3.5. Longitudine (WGS)	21°10'51.94"E				
3.6. Altitudine (nMN)					
4. Observații					
Pe linia ferată Arad-Ceala, în dreptul celui de-al treilea canton, s-au descoperit întâmplător patru vase de lut dacice, din epoca La Tène.					
5. Coordonate topo – Stereo 70					
5.1. Coordonate contur (vertex)		5.2. Coordonate ZP (vertex)			
X(m)	Y(m)	X(m)	Y(m)		
1	527825.8000	205380.0340	1	527532.6200	205224.8640
2	527784.8550	205195.4710	2	527640.1820	205736.5480
3	527569.4010	205234.0190	3	527911.9940	205689.3090

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

4	527665.4730	205701.3210	4	527817.8620	205168.3510
5	527775.3650	205679.3500	5	527532.6200	205224.8640
6	527880.5930	205595.0120			
7	527825.8000	205380.0340			

**STUDIUL DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

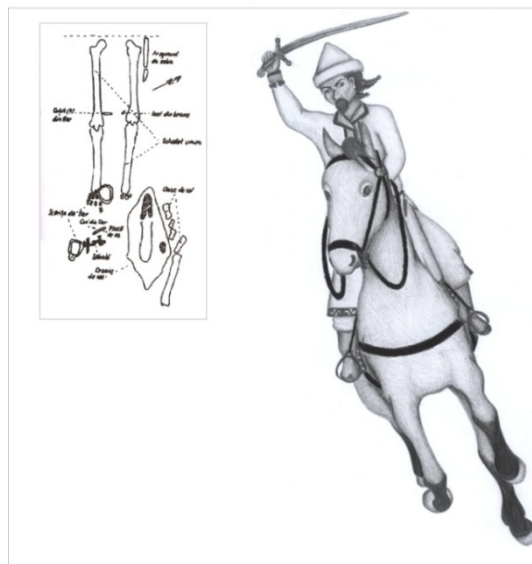
Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI
Municipiul Arad, Jud. Arad	46. Ceala/ Cariera de nisip/Gai II	-
1. Date cu caracter teritorial-administrativ		
1.1. Județ	Arad	
1.2. Localitate	Arad	
1.3. Denumire sit	46. Cariera de nisip/Gai II	
1.4. Regim de proprietate	Privat	
1.5. Proprietar	-	
1.6. -	-	
2. Date generale		
2.1. Categorie sit	Așezare; descoperire cu caracter funerar	
2.2. Tip sit	Așezare nefortificată; mormânt de înhumăție izolat	
2.3. Dată	A doua epocă a fierului; sec. X	
2.4. Forma de relief	Terasă	
2.5. Reper hidrografic	Pe malul drept al Mureșului	
2.6. Stratigrafie generală	Nu poate fi precizată	
2.7. Stare de conservare	Preară	
2.8. Suprafață (estimativ)	92,82 Ha	
2.9. Cercetare	E. Dörner	
2.10. Bibliografie	E. Dörner, <i>Cercetări și săpături arheologice în județul Arad</i> , în MCA 9, 1970, 445-463; C. Cosma, <i>Vestul și nord-vestul României în secolele VIII – X d.H.</i> , Cluj-Napoca 2002; I. M. Țiplic, <i>Transylvania in the Early Middle Ages</i> , Alba-Iulia, 2006; S. Oța, <i>Orizonturi funerare din Banatul istoric</i> , Sibiu 2008; E. Gáll, <i>Az Erdélyi-Medence, a Partium és a Bánság 10-11. századi temetői, szórvány-és kincsletei</i> , Szeged 2013; Florin Mărginean, <i>Arheologie funerară la Mureșul de jos (Secolele X-XI)</i> . Cluj-Napoca 2015; Florin Mărginean: <i>O imagine de ansamblu asupra statutului social din jurul anului 1000 d.Hr., reflectată prin inventarul funerar al unor morminte descoperite pe valea Mureșului inferior</i> . In: Ioan M. Țiplic (Ed.), <i>Oameni și comunități în jurul Carpaților</i> . Editura Academia Română, Centrul de Studii Transilvane. Cluj-Napoca 2015, 139-154.	
3. Poziție geografică		
3.1. Adresa	-	
3.2. Parcela cadastrală	-	
3.3. Nr. topo	-	
3.4. Latitudine (WGS)	46°13'09.35"N	
3.5. Longitudine (WGS)	21°13'54.79"E	
3.6. Alitudine (nMN)		
4. Observații		
La cca. 8 km vest de centrul orașului și 1,5 km nord de drumul spre Pecica, într-o carieră de nisip au fost descoperite: vase de factură celtică provenind, probabil, din morminte distruse; 4 monete imperiale romane de argint de la Titus, Antoninus Pius, Faustina senior și iunior; mormant orientat est-sud-est/vest-nord-vest, conținând un craniu de cal, o zăbală, o cataramă, părți dintr-o sabie și un inel de bronz, mormant datat în sec. X. În vara anului 1964 muncitori de la G.A.S. Ceala au găsit pe o terasă a Mureșului, la		

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

scoaterea de nisip și prundiș mai multe obiecte de metal lângă un schelet uman, distrus de la bazin în sus în timpul lucrărilor. Într-o casetă, la – 1,41 m s-au descoperit membrele inferioare ale unui schelet uman orientat VNV-ESE. În prelungirea piciorului stâng la – 1,20 m se afla craniul unui cal cu câteva oase alături. Inventarul recuperat constă din: două scărițe, o zăbală, o cataramă, un cui? Și un cuțit toate de fier, un întăritor de arc din os, un inel cu șaton de bronz și o lamă de spadă din fier. Din același loc au fost recuperate prin achiziție o sabie cu gardă masivă de bronz decorată, cu mânerul îndoit spre partea opusă lamei. Capetele gârzii se termină circular, decorul constând dintr-o rețea de linii verticale despărțite de o linie orizontală, trasată de la un capăt la altul. În partea centrală a gârzii se află un buton în formă de stea cu patru colțuri. Alte două piese provin probabil de la aceeași sabie, o tijă concavă cu extremitățile îndoite în sus și decor floral, precum și capătul-manșon al mânerului sabiei, tot cu decor floral. Lotul a fost întregit cu două brățări, una întreagă, constând dintr-o bandă cu capetele lățite și una păstrată fragmentar, și două verigi de bronz, probabil de la tolba de săgeți.

Date fiind informațiile prelevate, se pare că este vorba de o necropolă sau cel puțin un grup de morminte și nu doar un mormânt izolat. Din păcate condițiile în care s-au făcut descoperirile și mai ales suprafața investigată, nu permit o estimare exactă în privința numărului de morminte s-au măcar a suprafeței folosite ca spațiu de înhumare.

Descoperirile au fost incluse de E. Dorner în zona arheologică Ceala pe baza faptului că terenul aparține la data respectivă (1964) de G.A.S. Ceala, în realitate punctul aparține zonei arheologice Gai II.

5. Coordonate topo – Stereo 70

5.1. Coordonate contur (vertex)			5.2. Coordonate ZP (vertex)		
	X(m)	Y(m)		X(m)	Y(m)
1	530829.6300	209030.7390	1	530260.0760	208977.9620
2	530474.1490	209207.2420	2	530676.5840	210323.5040
3	530547.8430	209468.6560	3	532036.8410	209749.2300
4	530634.4880	209776.6090	4	531551.2570	208556.1480
5	531029.0240	209972.4180	5	530260.0760	208977.9620
6	531363.7120	209851.6970			
7	531579.0140	209776.7410			
8	531880.3600	209524.9040			
9	531386.2310	208984.3300			
10	530829.6300	209030.7390			

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI
Municipiul Arad, Jud. Arad	47. Cetatea-Ceala	-
1. Date cu caracter teritorial-administrativ		
1.1. Județ	Arad	
1.2. Localitate	Arad	
1.3. Denumire sit	47. Cetatea Ceala	
1.4. Regim de proprietate	Public	
1.5. Proprietar	Parcul natural Lunca Mureșului	
1.6. -	-	
2. Date generale		
2.1. Categorie sit	Sistem de fortificație	
2.2. Tip sit	<i>Castellum</i> nobiliar (reședință domeniu nobiliar)	
2.3. Datare	Sec. XV-XVII	
2.4. Forma de relief	Terasă	
2.5. Reper hidrografic	Pe malul drept al Mureșului	
2.6. Stratigrafie generală	Nu poate fi precizată	
2.7. Stare de conservare	Preară	
2.8. Suprafață (estimativ)	2,15 Ha	
2.9. Cercetare	Nu	
2.10. Bibliografie	A. A. Rșuu, G. P. Hurezan, <i>Cetăți medievale în județul Arad</i> . Arad 1999.	
3. Poziție geografică		
3.1. Adresa	-	
3.2. Parcela cadastrală	-	
3.3. Nr. topo	-	
3.4. Latitudine (WGS)	46°09'29.81"N	
3.5. Longitudine (WGS)	21°14'33.07"E	
3.6. Altitudine (nMN)		
4. Observații		
<p><i>CEALA</i> (municipiul Arad). Ca cetate a fost amintită prima dată în a doua jumătate a secolului al XV-lea (1486), în stăpânirea familiei Ország. Părți din ea aparțineau însă și lui Francisc Haraszthy, comitele de Arad. Termenul folosit pentru desemnare este destul de rar: <i>palacio</i>. În acest caz el trebuie asimilat unui <i>castellum</i>. În anul 1499 este menționat un castelan care închide doi iobagi ai capitlului din Arad în temnițele cetății. După dezastrul de la Mohács (1526), a intrat în stăpânirea lui Petru Petrovics. La 1550 au cucerit-o partizanii Habsburgilor. A fost folosită continuu până la sfârșitul secolului al XVII-lea.</p> <p>Informația istoriografică o situează la vest de orașul Arad, pe malul drept al Mureșului. Avea dimensiuni mici (2500 m²), cu o formă pătrată, cu o poartă de acces la nord. Avea șanț și val, iar la interior se aflau, de asemenea construcții. Ruinele s-au văzut deasupra solului până la mijlocul secolului al XIX-lea, după care au fost spoliaste de locuitorii Aradului. Pivnițele erau aproape intacte la sfârșitul secolului al XIX-lea. Tot atunci, Márki a remarcat o mulțime de pietre frumos profilate, provenite de la ancadramente, care zăceau împrăștiaste în același loc. Singurele date pe care le cunoaștem despre ea sunt cele istoriografice.</p>		

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

S-ar părea că avem de-a face cu un *castellum* nobiliar tipic, dintre acelea care au fost frecvent ridicate în secolul al XV-lea, de către nobilimea locală ori cea care avea interese în zonă. Totuși, dacă la mijlocul secolului al XVI-lea, au stat în ea 200 de soldați, iar în timp de pace, jumătate, se poate aprecia că s-au produs modificări constructive care să îngăduie o astfel de amplsare.

5. Coordonate topo – Stereo 70

5.1. Coordonate contur (vertex)			5.2. Coordonate ZP (vertex)		
	X(m)	Y(m)		X(m)	Y(m)
1	524397.6830	209972.4440	1	524753.3990	209219.8610
2	524446.1420	210109.2670	2	523838.3690	209220.3130
3	524579.9830	210046.3760	3	524105.3390	209407.3200
4	524529.4680	209906.6160	4	524228.5610	209595.6010
5	524397.6830	209972.4440	5	524278.1410	209820.6870
			6	524304.5730	210100.6560
			7	524244.2890	210282.4480
			8	524065.9050	210505.8680

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

			9	524976.1350	210523.5390
			10	525014.8850	209448.6280
			11	524753.3990	209219.8610

**STUDIUL DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Lista siturilor care nu au putut fi identificate cu exactitate în teren

1. Aradul Nou/ Incinta fostului CAP, în marginea de vest a cartierului.
2. Ceala/ Valul de pământ de la vest de oraș.
3. Gai/Mănăstirea Geled.

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI
Municipiul Arad, Jud. Arad	Aradul Nou/ Incinta fostului CAP, în marginea de vest a cartierului	-
1. Date cu caracter teritorial-administrativ		
1.1. Județ	Arad	
1.2. Localitate	Arad	
1.3. Denumire sit	Incinta fostului CAP, în marginea de vest a cartierului	
1.4. Regim de proprietate	Privat	
1.5. Proprietar	-	
1.6. -	-	
2. Date generale		
2.1. Categorie sit	Descoperire cu caracter funerar; așezare	
2.2. Tip sit	Cimitir; așezare nefortificată	
2.3. Datare	Eneolitic târziu; sec. IV i.d.Hr.	
2.4. Forma de relief	Terasă	
2.5. Reper hidrografic	Malul stâng al Mureșului	
2.6. Stratigrafie generală	-	
2.7. Stare de conservare	Medie	
2.8. Suprafață (estimativ)		
2.9. Cercetare	E. Dorner	
2.10. Bibliografie	E. Dörner, <i>Urme ale culturii materiale dacice pe teritoriul arădan</i> . Arad 1968. M. Barbu, P. Hügel, G. P. Hurezan, E. D. Pădurean, <i>Repertoriul arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad</i> , Timișoara, (1999). V. Sava, <i>Neolithic and Eneolithic of the Lower Mureș Basin</i> , Cluj-Napoca, 2015.	
3. Poziție geografică		
3.1. Adresa	-	
3.2. Parcela cadastrală	-	
3.3. Nr. topo	-	
3.4. Latitudine (WGS)	-	
3.5. Longitudine (WGS)	-	
3.6. Altitudine (nMN)	-	
4. Observații		
În 1967, cu ocazia săpării unui canal de irigație în grădina de zarzavaturi a fostului CAP, situată la marginea de vest a cartierului, au fost distruse mai multe morminte celtice. Săpăturile de salvare întreprinse de E. Dorner au dezvelit 2 morminte: unul de incinerare și al doilea de inhumare. Inventarul salvat din mormintele distruse și din cele cercetate arheologic cuprinde: 2		

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

spade (din care una indoită ritual), 3 cuțite, 2 varfuri de lance (unul indoit ritual), o buterolă și un fragment de teacă, o foarfecă - toate din fier; 3 brățări, o fibulă de tip *dux* timpuriu și un vas mic - toate din bronz; vase de culoare neagră, lucrate la roată. Pe baza inventarului necropola birituală a fost datată în a doua jumătate a secolului IV î.d.Hr. Alături de aceste descoperiri pot fi amintite și câteva fragmente ceramice Baden, de la finalul epocii cuprului/eneolitic târziu.

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI
Municipiul Arad, Jud. Arad	Ceala/ Valul de pământ de la vest de oraș	-
1. Date cu caracter teritorial-administrativ		
1.1. Județ	Arad	
1.2. Localitate	Arad	
1.3. Denumire sit	Valul de pământ de la vest de oraș	
1.4. Regim de proprietate	Privat	
1.5. Proprietar	-	
1.6. -	-	
2. Date generale		
2.1. Categorie sit	Sistem de fortificație	
2.2. Tip sit	Fortificație liniară	
2.3. Datare	Nu poate fi precizată	
2.4. Forma de relief	Terasă	
2.5. Reper hidrografic	Pe malul drept al Mureșului	
2.6. Stratigrafie generală	Nu poate fi precizată	
2.7. Stare de conservare	Medie	
2.8. Suprafață (estimativ)		
2.9. Cercetare		
2.10. Bibliografie	M. Barbu, P. Hügel, G. P. Hurezan, E. D. Pădurean, <i>Repertoriul arheologic al Mureșului Inferior. Județul Arad, Timișoara, (1999).</i>	
3. Poziție geografică		
3.1. Adresa	-	
3.2. Parcela cadastrală	-	
3.3. Nr. topo	-	
3.4. Latitudine (WGS)	-	
3.5. Longitudine (WGS)	-	
3.6. Altitudine (nMN)	-	
4. Observații		
La vest de oraș este semnalat un val de pământ care vine din Banat și trece spre nord.		

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Localizare	Toponim	Cod RAN/LMI
Municipiul Arad, Jud. Arad	Gai/Mănăstirea Geled	-
1. Date cu caracter teritorial-administrativ		
1.1. Județ	Arad	
1.2. Localitate	Arad	
1.3. Denumire sit	Gai/Mănăstirea Geled	
1.4. Regim de proprietate	-	
1.5. Proprietar	-	
1.6. -	-	
2. Date generale		
2.1. Categorie sit	Descoperire cu caracter cultic	
2.2. Tip sit	Mănăstire	
2.3. Datare	Sec. XI-XIII d.Hr.	
2.4. Forma de relief	terasă	
2.5. Reper hidrografic	Malul drept al Mureșului	
2.6. Stratigrafie generală	Nu poate fi precizată	
2.7. Stare de conservare	Nu poate fi precizată	
2.8. Suprafață (estimativ)	Nu poate fi precizată	
2.9. Cercetare	-	
2.10. Bibliografie	G. Györffy, Magyarország történeti földrajza ..., harta zonei arădene [volum aflat la Biblioteca județeană Arad], 177. Alexandru Roz, Kovách Géza, <i>Dicționarul istoric al localităților din județul Arad</i> , Arad, Editura Universității "Vasile Goldiș", 1997, 50; A. A. Rusu, George Pascu Hurezan, <i>Biserici medievale din județul Arad</i> , Arad, 2000, 176.	
3. Poziție geografică		
3.1. Adresa	-	
3.2. Parcela cadastrală	-	
3.3. Nr. topo	-	
3.4. Latitudine (WGS)		
3.5. Longitudine (WGS)		
3.6. Altitudine (nMN)		
4. Observații		
<p>La vest de centrala de termoficare (C. E. T.) ar putea fi ipotetic localizată mănăstirea <i>Geled</i>, unde și astăzi locul este cunoscut de localnici cu numele <i>Ghilin</i>, <i>Ghelid</i>. Din alte surse ea apare ca fiind dispărută în apropierea cartierului Gai de astăzi, cartier aflat la vest de termocentrala C. E. T. Pe o hartă din secolul al XVIII-lea apare menționat în dreptul ei <i>Monaster</i>, iar pe o altă hartă <i>Monostor Gajavilla</i>.</p>		

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Atestată în anul 1177, mănăstirea a fost înzestrată de regele Andrei al II-lea, la 1233, cu 500 de bulgări de sare. Sfârșitul ei a fost pus pe seama invaziei tătare din 1241.

V. CONCLUZII ȘI PROPUNERI

Cea mai veche descoperire care atestă prezența umană pe teritoriul municipiului Arad provine de pe strada A. Șaguna (Fig. 1), unde cu ocazia unor lucrări edilitare au fost descoperite accidental numeroase unelte cioplite din rocă bazaltică. Pe baza tipo-cronologiei existente se poate estima faptul că aceste artefacte aparțin paleoliticului superior.

Următoarea etapă cronologică în care sunt atestate urme umane este neoliticul timpuriu (ca. 6000-5500 î.Hr.). Această perioadă coincide cu apariția în zona analizată a primelor așezări umane stabile, practicarea agriculturii, șlefuirea pietrei, dar și obiceiul îngropării defuncțiilor. Pe teritoriul municipiului Arad au fost identificate trei așezări ce aparțin acestui orizont cronologic (Fig. 2). Dintre acestea, așezarea cea mai încheată pare cea identificată pe str. Voievod Moga, acolo unde au fost semnalate urme ale unor locuințe. În general așezările neolitice timpurii sunt de mici dimensiuni, fiind locuite o perioadă relativ scurtă de timp. Spre finalul acestei perioade (ca. 5500 î.Hr.) așezările identificate se caracterizează prin dimensiuni mai mari, iar structura socială din cadrul comunităților fiind mai complexă. Pe parcursul neoliticului mijlociu (ca. 5500-5000 î.Hr.) se pare că micile așezări se coagulează în așezări mai durabile; în acest sens se poate aminti așezarea de la Grădiște 2/ Șantierul de Drumuri și Poduri (Fig. 3). Următoarea etapă cronologică aparține neoliticului târziu (ca. 5000-4500 î.Hr.). Acum practicarea agriculturii, existența unor așezări stabile, uneori locuite sute de ani (numite așezări de tip tell) și coagularea primelor cimitire devin realitate. Mărturiile acestei perioade de pe teritoriul analizat sunt sporadice, fiind identificate doar două zone (Fig. 4).

După aprox. 4500 î.Hr., când ultimele tell-uri sunt părăsite se consideră debutul epocii timpurii a cuprului sau a eneoliticului timpuriu. Acum numărul așezărilor crește, dar amploarea acestora este mult mai redusă decât în etapa cronologică precedent. Pe parcursul eneoliticului timpuriu și mijlociu (ca. 4500-3700 î.Hr.), cele mai spectaculoase descoperiri provin din cadrul unor cimitire întinse și foarte bogate. În această etapă cronologică apar primele podoabe confecționate din aur și se răspândesc numeroase artefacte de cupru (brățări, mărgelile, topoare, pumnale etc.). Pe teritoriul municipiului Arad sunt cunoscute urmele a trei așezări din această perioadă, dar și o descoperire izolată a unui topor confecționat din cupru (Fig. 5).

Eneoliticul târziu (ca. 3700-2800 î.Hr.) și epoca timpurie a bronzului (ca. 2800-2200 î.Hr.) sunt caracterizate printr-o rețea de așezări de mici dimensiuni. Cele câteva urme de așezări din această perioadă descoperite în zona analizată vin să completeze această imagine (Fig. 6-7).

STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD

Coagularea unor așezări mai ample și stabile survine odată cu finalul Epocii Timpurii a Bronzului, atunci când în zona Aradului este fondată pe la ca. 2200 BC așezarea de la Semlac-Livada lui Onea. În epoca mijlocie a bronzului (ca. 2200-1550 î.Hr.) întreaga zonă de câmpie a Bazinului Carpatic este împânzită de o rețea de tell-uri și așezări nefortificate. Prin suprafața restrânsă pe care o ocupă, împrejmuită de un șanț, locuirea dinamică și continuă a tell-ului duce la acumulări stratigrafice pe verticală, ce depășesc 1 m. Cei peste 500 de ani în care societatea MBA se dezvoltă pot fi caracterizați printr-o relativă prosperitate și perpetuare a tradițiilor locale. Sistemul social al tell-urilor MBA nu poate fi pe deplin înțeles fără existența unei autorități de ordin local, suficient de coercitivă încât să asigure buna atât funcționare a vieții de zi cu zi, cât și relațiile cu alte comunități. Existența unor autorități locale puternice se reflectată și prin intensa fragmentare a culturii materiale. Acest sistem social stabil al MBA a dus la formarea unor tradiții și identități locale, ori/și micro-regionale puternice, conectate la nivel regional și intr-regional printr-o rețea comercială, ori de altă natură. Este cât se poate de evident că societatea MBA din Bazinul Mureșului Inferior a conținut germeii apariției unui sistem puternic ierarhizat precum cel al LBA caracterizat prin apariția unor imense fortificații și acumulări extraordinare de avere.

După mai bine de 100 de ani de la abandonarea tell-urilor, în Bazinul Mureșului Inferior încep să fie construite între 1500-1400 BC sisteme complexe de fortificare, ce împrejmuesc sute, chiar mii de hectare ce se dezvoltă pe întreaga perioadă epocii târzii a bronzului II (ca. 1450 – 1250 î.Hr.), numite mega-forturi. Dintre cele mai reprezentative mega-forturi sunt Cornești-Iarcuri, ale cărui sisteme de fortificare împrejmuesc o imensă suprafață de 1765 de ha și Sântana-Cetatea Veche, care deși acoperă o suprafață fortificată de doar 130 ha iese se evidențiază prin bogăția descoperirilor. Caracteristica generală a mega-forturilor constă în multiplele sisteme de apărare aproximativ concentrice compuse din valuri impresionante din pământ (până la 26 m lățime și 2.5 m înălțime), palisade, ori chiar ziduri ridicate pe coama valului, iar în față fiind dispuse unul sau două șanțuri de apărare cu deschiderea de până la 10 m și adâncimea de aproape 3 m. Deși mult mai puține la număr decât tell-urile specifice epocii mijlocii a bronzului, mega-forturile sunt construite în același habitat de câmpie, de multe ori în apropierea fostelor tell-uri. Construirea mega-forturilor, acumularea unor bogății fără precedent, dezvoltarea relațiilor de schimburi la distanțe îndepărtate, omniprezența pieselor din bronz, apariția războinicilor profesioniști indică faptul că pe parcursul epocii târzii a bronzului II se dezvoltă cea mai complexă societate preistorică din întreg arealul intra-carpatic. Aceste evoluții nu ar fi fost posibile fără existența unor autorități centrale pe deplin consolidate capabile să organizeze un mecanism social complex constituit în jurul mega-forturilor.

STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD

Arealul mai larg în care este astăzi intergrat teritoriul municipiului Arad păstrează numeroase și bogate descoperiri specifice epocii mijlocii a bronzului și epocii târzii a bronzului II. Cu toate că în UAT Arad au fost descoperite numeroase dovezi ale existenței unor așezări prospere (Fig. 8-9), lipsa unor cercetări arheologice în aceste puncte ne împiedică să conturăm o caracteristică clară a acestora. Menționăm faptul că aproape toate descoperirile din aceste două perioade au fost efectuate accidental, ori ca rezultat al unor cercetări de suprafață.

Odată cu distrugerea mega-forturilor, evenimente petrecute pe parcursul secolului 13 BC, societatea epocii târzii a bronzului din Bazinul Mureșului Inferior suferă un regres, reflectat cu precădere în diminuarea numărului de așezări, a bunurilor de prestigiu și a descoperirilor de metal. În aceeași perioadă, se răspândește pe un spațiu vast ceramica denumită Gáva (ca. 1250-900 î.Hr.). Cu toate acestea, pe teritoriul municipiului Arad au fost identificate o serie de descoperiri ce indică existența unui centru important pentru acea vreme (Fig. 10); ne referim cu precădere la așezarea din centrul Aradului. În raza acestei așezări a fost descoperit și depozitul de bronzuri de la Arad-Astoria/Continental, o spadă și un tipar din gresie pentru turnat celturi (topoare), semn al unei intense activități metalurgice.

Pe parcursul primei epoci a fierului (ca. 900-500 î.Hr.) urmele lăsate de comunitățile umane din această zonă se mărginesc la o singură așezare descoperită pe teritoriul cimitirului greco-catolic din Aradul Nou (Fig. 11).

Ulterior pe parcursul secolelor IV î.Hr. – I d.Hr. pe teritoriul municipiului Arad au fost identificate cu precădere o serie de morminte de înhumăție cu inventare bogate, ca de pildă cele identificate cu ocazia săpăturilor preventive de la Aradul Nou/B_03-04, ori cele descoperite în incinta fostului CAP din Aradul Nou (Fig. 12).

Cea mai intensă locuire de pe raza municipiului Arad s-a desfășurat între secolele II-V d.Hr. Cu prilejul a numeroase lucrări edilitare, descoperiri accidentale, ori cercetări arheologice preventive au fost descoperite urme ale unor așezări întinse, morminte izolate de înhumăție sau incinerăție, ori descoperiri ale unor monede din perioada menționată (Fig. 13). Toate aceste descoperiri ne oferă imaginea unor comunități prospere. În acest sens se remarcă zona Ceala, unde au fost cercetate cuptoare de ars ceramica, semn al unei intense activități atât de ordin tehnologic, cât și comercial. Pe parcursul celei de-a doua părți a mileniului I d.Hr. se remarcă o singură descoperire, o monedă din perioada iustiniană (Fig. 14).

Până în jurul anul 1000 nu sunt de semnalat vestigii care să sugereze existența unei locuiri de orice fel, cele mai multe descoperiri aferente secolelor VII-IX fiind localizate la vest de actualul municipiu Arad spre Pecica la nord sau Felnac la sud.

STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD

Sfârșitul mileniului întâi pentru spațiul Europei de sud-est a fost marcat de ciocnirea sferelor de interese între trei mari puteri ale vremii, Imperiul Carolingian, Țaratul Bulgar și Imperiul Bizantin. Favorizată de căderea celui de-al doilea kaganat avar, în urma conflictelor cu Imperiul Carolingian, bulgarii au ocupat spații întregi de la nordul Dunării ajungând până la Tisa, unde controlau se pare transportul de sare pe Mureș spre centrul Europei. Acest fapt este confirmat de o serie de izvoare bizantine din secolele IX-X, care menționează un teritoriu „Bulgaria de dincolo de Dunăre”. Arheologic în spațiul delimitat la nord de Mureș până la Tisa și apoi spre Dunăre s-a putut constata un amestec de populații, pe baza pieselor de inventar funerar descoperite în morminte, care își găsesc analogii în spațiul sud-dunărean, și care ar putea fi pus pe seama acestei prezențe. Istoriografia maghiară și românească acceptă prezența unor elemente bulgaro-slave în acest spațiu la venirea ungarilor în spațiul pannonic. Apariția ungarilor în Bazinul Carpatic spre finele secolului al IX-lea, în conjunctura favorabilă oferită de starea de conflict dintre bulgari și bizantini, dar și a decăderii Imperiului Carolingian, au creat un vid în acest spațiu ceea ce a permis noilor veniți să ocupe spații întinse ale Bazinului Carpatic. Sub impactul produs de acțiunile violente ale acestei populații nomade, regatul Moraviei, a fost practic distrus către sfârșitul secolului X. Rolul pe care îl vor avea noii veniți din stepile nord-pontice s-a tradus ulterior prin influența politică, religioasă și economică jucată în centrul și sud-estul Europei, plasându-se multă vreme între interesele celor două moștenitoare ale Imperiului Roman: Sfântul Imperiu German și Imperiul Bizantin.

Între descoperirile arheologice ale acestui orizont se remarcă descoperirile de la Arad ”Cariera de nisip / Gai II” sau G.A.S. Ceala cum apar în literatura de specialitate. În vara anului 1964 muncitori de la G.A.S. Ceala au găsit pe un grind lângă un vechi braț al Mureșului, la scoaterea de nisip și prundiș mai multe obiecte de metal lângă un schelet uman, distrus de la bazin în sus în timpul lucrărilor. Punctul se află situat la 1,5 km nord de șoseaua Arad-Pecica, și circa 8 km vest de centrul orașului Arad. Locul a fost folosit mult timp ca balastieră de nisip.

După descrierile făcute în raportul de cercetare publicat, se pare că defunctul sau defuncții au fost așezați direct pe nisip sau prundiș. Nu avem nici un fel de descrieri ale stratigrafiei, care probabil era foarte simplă, datorită apropierii de cursul Mureșului, cu depuneri aluvionare consistente. În sondajul efectuat, la – 1,41 m s-au descoperit membrele inferioare ale unui schelet uman orientat VNV-ESE. În prelungirea piciorului stâng la – 1,20 m se afla craniul unui cal cu câteva oase alături. Inventarul recuperat constă din: două scărițe de șa, o zăbală, o cataramă, un cui? și un cuțit? toate de fier, un întăritor de arc din os, un inel cu șaton de bronz și o lamă de sabie din fier. Din același loc au fost recuperate prin achiziționare o sabie cu gardă masivă de bronz decorată, cu mânerul îndoit spre partea opusă lamei. Capetele gărzii se termină circular, decorul constând

STUDIUL DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD

dintr-o rețea de linii verticale despărțite de o linie orizontală, trasată de la un capăt la altul. În partea centrală a gărzii se află un buton în formă de stea cu patru colțuri. Alte două piese provin probabil de la aceeași sabie, o tijă concavă cu extremitățile îndoite în sus și decor floral, precum și capătul-manșon al mânerului sabiei, tot cu decor floral. Lotul a fost întregit cu două brățări, una întreagă, constând dintr-o bandă cu capetele lățite și una păstrată fragmentar, și două verigi de bronz, probabil de la tolba de săgeți.

Date fiind informațiile și piesele prelevate se pare că este vorba cel puțin de un grup de morminte și nu un mormânt izolat. Din păcate, dacă ținem cont de condițiile în care s-au făcut descoperirile, nu putem să facem aprecieri în privința numărului total de morminte sau a suprafeței folosite ca spațiu de înhumare. Așa cum o să vedem mai jos acest tip de cercetare, sondajul arheologic, face practic imposibilă orice încercare de analiză asupra planimetriei și evoluției în timp pentru fiecare necropolă în parte. Pe baza pieselor de inventar recuperate se poate spune că avem de-a face cu o descoperire ce poate fi atribuită unui lider militar de rang nu foarte înalt, care și-a găsit sfârșitul în acest spațiu, undeva către mijlocul secolului al X-lea. Analogiile pentru astfel de descoperiri sunt oferite de piese similare descoperite în necropole atribuite maghiarilor din câmpia Pannonică, încadrate pe parcursul secolului X.

Schimbările politice survenite după sfârșitul secolului al X-lea, dar mai ales adoptarea creștinismului au dus la dispariția probabil treptată a inventarelor bogate din morminte și o dată cu aceasta la lipsa unor repere în departajarea din punct de vedere social a defuncțiilor. Cu toate acestea obiceiurile păgâne au supraviețuit mai ales în așezările izolate aflate la distanță de centre ecleziastice (episcopii, mănăstiri sau biserici).

Între anii 1080 – 1090, este datat pentru prima dată toponimul *Orod*. Din vechiul centru ecleziastic și comitatens s-au mai păstrat până astăzi doar ruinele bazilicii prepoziturii catolice, localizate la Vladimirescu (Glogovăț), indicând locul unde se afla *veterum Orod* (vechiul Arad) aproximativ la 5 km de marginea estică a municipiului actual. Începând cu secolul XIV, Aradul apare în documente ca *civitas* sau *oppidum*. Castrul [regal] era menționat în 1214/1244. Unii istorici sunt de părere că între acest Arad, localizat în vatra actualului municipiu, și vechiul *Orod*, situat la Vladimirescu (Glogovăț), nu ar exista nici o legătură, căci ar fi vorba de două așezări complet diferite. Alții presupun că, în cursul secolului XVI, vechiul *Orod* a fost mutat în perimetrul actualului municipiu respectiv în cartierul sud-estic Drăgășani (numit așa între anii 1950-1970), cartier care fusese numit „Sarkad” (Unghieț) în cursul secolului al XIX-lea și prima jumătate a secolului al XX-lea. Clarificarea acestei dileme rămâne în sarcina cercetărilor viitoare. Rămâne doar

STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD

să menționăm faptul că nucleele sătești aparținătoare de Capitlul și Prepozitura de la Orod împreună cu pădurea aferentă a luncii râului Mureș, toate situate pe malul drept al cursului de odinioară al Mureșului – și aflate pe teritoriul intravilan și extravilan al municipiului – erau următoarele: Micălaca (azi cartierul estic al municipiului), Șega (azi cartier), Bătănița (toponim între Micălaca și Vladimirescu), Ciala (azi pădurea Ceala), „Chemperlaka”(pe locul cartierului Bujac), „Deszk” (între Arad și Vladimirescu), „Deszkeny” (între Arad și Livada), „Esteuerd” (pe malul Mureșului), „Fuk” (pe malul Mureșului [toponimul actual Foka între Micălaca și Mureș]), „Geled” (toponimul Ghilin, la nord de intravilan), Milona („pe raza orașului Arad”) [Cf. Roz, Kovách, 1997, 45-51 și hărțile cadastrale].

Sfârșitul Evului Mediu pentru regiunea noastră, corespunde practic cu dispariția structurilor politico-administrative ale regatului Maghiar și cucerirea treptată a acestor teritorii de către turci până la mijlocul secolului al XVI-lea. În urma catastrofei de la Mohács (1526), Ioan Zapolya, ales rege al Ungariei, și-a extins stăpânirea spre Arad cu acordul sultanului Soliman. Mai apoi, în timp ce Buda a căzut sub ocupație otomană (1541), Aradul a trecut în stăpânirea principatului autonom al Transilvaniei. În 1550 avea loc primul atac împotriva Aradului. În 1552, trupele otomane au cucerit orașul, provocând mari distrugerii. Teritoriul fostului comitat a fost organizat temporar în trei sangeacuri, din care cel al Aradului cuprindea orașul și 113 sate. Între 1553 și 1555, turcii au construit o cetate patrulateră cu bastioane la colțuri, pe malul drept al Mureșului, în apropierea actualului pod Traian. După ocuparea de către otomani a cetăților Gyula și Lipova, teritoriul fostului comitat arădean (de Orod) intra în componența Vilayetului de Timișoara. Conscripțiile din 1567 și 1579, realizate din ordinul sultanului, consemnează pentru Arad și localitățile învecinate un număr de 297 de familii care se ocupau cu agricultura și creșterea animalelor.

În 1595, trupele transilvănene au eliberat valea inferioară a Mureșului, integrând pentru prima dată zona Aradului în principatul autonom al Transilvaniei. În urma victoriei de la Șelimbăr (1599), zona arădeană a intrat sub autoritatea lui Mihai Viteazul pentru ca, după moartea acestuia (1601), să ajungă sub stăpânirea lui Gh. Basta, iar mai apoi a lui Gabriel Bethlen care, mai apoi, a retrocedat turcilor cetățile de pe Mureș, inclusiv Aradul. Incursiunile oștilor princiare transilvănene dinspre Oradea s-au lăsat cu pagube materiale și incendierea așezărilor civile din proximitatea celor două porți ale cetății Aradului (cea a Timișoarei și cea a Oradiei). Rețeaua rutieră și navală cât și târgul de pe locul actualului bulevard (numit până la 1867 „Strada Mare”) au renăscut de fiecare dată. După eșecul asediului otoman asupra Vienei (1683), trupele imperiale au desfășurat o amplă ofensivă spre răsărit, ajungând ca, în 1687, să cucerească, printre altele, Aradul.

STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD

Deosebit de interesante în acest context sunt descrierile lăsate de cărturarul turc aflat în slujba armatei sultanului, Evlyia Çelebi, care ajunge în zona Mureșului inferior în anul 1660. Descrierile ne sunt extrem de utile nu atât în ceea ce privește informația strict istorică, cât mai ales felul în care ne prezintă cum arătau orașele, așezările, cetățile, dar și oamenii și obiceiurile acestora.

În 1689, Eugeniu de Savoya a întocmit planurile pentru rezidirea vechii cetăți turcești. Lucrările de construcție au fost conduse de către arhitectul militar Georg von Haruckern. După instalarea armatei austriace, în oraș au sosit și primii meșteșugari și negustori germani. Prin pacea de la Karlowitz (1699) granița dintre Imperiul habsburgic și cel otoman a fost fixată pe Mureș. Astfel, Aradul a devenit centrul zonei grănicerești austriece. În august 1699, primele unități de grăniceri, sub comandă sârbă recrutate mai ales din rândul localnicilor interesați să devină oameni liberi, au fost aduse în oraș. Prin ridicarea la rang de oraș cameral, în anul 1702, Aradul a obținut o serie de drepturi economice. Însă, la scurtă vreme după aceasta, atacul curuților, din vara anului 1707, a lăsat urme adânci în viața urbei, numeroase clădiri fiind distruse. În urma victoriilor obținute de armatele austriece sub comanda lui Eugenia de Savoya, stăpânirea habsburgică a fost extinsă în Banat, fapt consfințit de pacea de la Passarowitz (1718).

În locul vechii cetăți, datând din anii 1553-1555, „surpată prea mult de apa râului Mureș, austriezii au trecut la construirea pe celălalt mal a noii cetăți a Aradului în insula Orodul Mic”. Construirea noii cetăți, amplasată pe malul stâng al Mureșului, a marcat profund istoria orașului. Cetatea a fost proiectată, în stil Vauban–Tenaille, din documentele vremii reiese că lucrările de construcție au început în anul 1762 și au durat până în 1783, desfășurându-se sub supravegherea și după planurile elaborate de arhitectul militar austriac Filip Ferdinand Harsch. Construirea noii cetăți, amplasată pe malul stâng al Mureșului, a marcat profund istoria și mai ales evoluția orașului Arad până în zilele noastre.

Siturile arheologice clasate în Lista Monumentelor Istorice, ansamblurile urbane cu potențial arheologic și siturile arheologice reperate sunt adunate de prezentul studiu sub denumirea de Zone protejate care cuprind patrimoniu arheologic (în continuare ZPCPA) și se bucură de protecție în conformitate cu prevederile Legii 422/2001, republicată, a O.G. 43/2000 republicată și a prezentului regulament.

În zonele delimitate ca ZPCPA, emiterea autorizației de construcție pentru lucrările de construire, modificare, extindere sau reparare a căilor de comunicație, dotărilor tehnico-edilitare (inclusiv cele subterane), excavările, exploatarea de cariere, construcțiile de rețele edilitare magistrale, amenajările de îmbunătățiri funciare, rețelele de telecomunicații, amplasarea de antene și relee de telecomunicații, lucrările de cercetare și prospectare a terenurilor (foraje, excavări)

STUDIUL DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD

necesare efectuării studiilor geotehnice sau geologice, amplasarea balastierelor sau sondelor, precum și alte lucrări ce afectează suprafața solului în zonele cu patrimoniu arheologic, inclusiv în zona lor de protecție, indiferent dacă se execută în intravilanul sau extravilanul localității și indiferent de forma de proprietate a terenului, se va face numai pe baza și în conformitate cu avizul prealabil al Ministerului Culturii, respectiv al serviciilor deconcentrate ale acestuia (Direcția pentru Cultură Arad).

Intervențiile de construire de tipul celor enumerate la Art. 2, efectuate în suprafețele de teren delimitate ca situri arheologice, vor putea demara numai după descărcarea terenului de sarcină arheologică, aceasta fiind procedura legală prin care un teren în care a fost evidențiat patrimoniu arheologic poate fi redat activităților umane curente.

Descărcarea de sarcină arheologică presupune efectuarea unor lucrări de specialitate (săpătură arheologică preventivă), pe toată suprafața afectată de lucrările de construire și redactarea Raportului tehnic de cercetare, după caz, cu propunerea de emitere a Certificatului de descărcare de sarcină arheologică (dacă nu există structuri sau elemente constructive arheologice valoroase care să necesite protecție *in situ*).

Costurile aferente săpăturilor arheologice preventive intră în sarcina beneficiarului lucrărilor de construire (cf. art. 7, lit. a) din OG 43/2000 republicată).

Intervențiile efectuate în zonele de protecție ale siturilor arheologice, determinate de construirea de autostrăzi, drumuri, hale industriale, depozite, exploatarea de cariere (deschideri de mine), rețele edilitare magistrale, amenajări de îmbunătățiri funciare, cartiere cu locuințe colective etc., dată fiind amploarea unor astfel de proiecte și suprafața mare de teren ce urmează a fi afectată, vor putea demara numai după efectuarea unui diagnostic arheologic intruziv (sondaje arheologice) și întocmirea unui raport de specialitate.

Diagnosticul arheologic intruziv are drept scop determinarea prezenței sau absenței materialelor arheologice, a structurilor, complexelor, artefactelor sau ecofactelor din zona afectată de proiect. În cazul descoperirii unor vestigii arheologice, evaluarea de teren va urmări distribuția lor spațială, caracterul și starea lor de conservare, iar concluziile acestui raport, vor fi cuprinse în proiectul tehnic al investiției conform Art. 7 din Ordonanța Guvernului Nr. 43/2000 republicată.

Diagnosticul arheologic intruziv va avea rolul de a delimita clar, atât în teren și pe planurile topografice anexate la documentația beneficiarului, toate vestigiile aflate pe întreg perimetrul afectat de obiectivele de investiție și de a propune, prin *Raportul de diagnostic arheologic*, soluțiile tehnice necesare protejării acestora (cercetare arheologică preventivă, supraveghere etc.).

STUDIUL DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD

Costurile necesare lucrărilor de Diagnostic arheologic intră în sarcina beneficiarului lucrărilor de construire.

Intervențiile efectuate în zonele de protecție ale siturilor arheologice, determinate de construirea de locuințe unifamiliale, anexe gospodărești, repararea căilor de comunicație, rețele tehnico-edilitare subterane, lucrările de cercetare și prospectare a terenurilor (foraje, excavări) necesare efectuării studiilor geotehnice sau geologice etc., vor putea demara cu condiția supravegherii arheologice pe întreaga durată a săpăturilor de orice fel și întocmirea unui raport de specialitate.

Supravegherea arheologică va avea rolul de a determina prezența sau absența materialelor arheologice, a structurilor, complexelor, artefactelor sau ecofactelor din zona afectată de proiect. În cazul descoperirii unor vestigii arheologice, se va dispune sistarea temporară a lucrărilor de construire și demararea unor cercetări arheologice preventive.

Costurile aferente supravegherii arheologice intră în sarcina beneficiarului lucrărilor de construire.

În perimetrul ZPCPA săpăturile arheologice întreprinse asupra patrimoniului arheologic se efectuează numai pe baza și în conformitate cu autorizația de cercetare emisă de Ministerul Culturii.

Cercetarea arheologică se realizează numai cu personal de specialitate, atestat de Ministerul Culturii și înregistrat în Registrul arheologilor.

Descoperirile arheologice întâmplătoare, ocazionate de lucrările de construire de tipul celor enumerate la Art. 2, efectuate în afara zonelor delimitate ca ZPCPA și a zonelor de protecție ale acestora, vor determina sistarea temporară a respectivelor lucrări până la finalizarea cercetărilor arheologice preventive și obținerea descărcării de sarcină arheologică a zonei.

Descoperirile arheologice întâmplătoare se anunță, în termen de cel mult 72 de ore, primarului, serviciului de urbanism sau Direcției pentru Cultură Arad, de către persoana descoperitoare, proprietarul ori titularul dreptului de administrare a terenului în cauză.

Întocmirea Planurilor Urbanistice Zonale, în vederea introducerii în intravilan a suprafeței de teren care înglobează și situri arheologice sau zone de protecție ale acestora, se va face numai pe baza și în conformitate cu avizul prealabil al Ministerului Culturii, respectiv al serviciilor deconcentrate ale acestuia (Direcția pentru Cultură Arad).

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Propuneri de situri arheologice pentru includerea acestora în Lista Monumentelor

Istorice:

26. Incintă epoca bronzului (204 ha).

40. Stația de Pompă – malul înalt de la Trei Insule/Bufniț (124,17 Ha).

47. Cetatea-Ceala (2,15 Ha).

Prin realizarea acestui studiu atât beneficiarul, cât și membrii comunității locale vor putea conștientiza ideea importanței respectării legislației de protejare a patrimoniului imobil local și vor putea gândi modalități de promovare, care să facă mai bine cunoscut potențialul istoric și turistic cultural al zonei.

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Figura 1. Descoperiri din epoca paleolitică aflate în UAT Arad.

Figura 2. Descoperiri din epoca neolitică timpurie aflate în UAT Arad.

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Figura 3. Descoperiri din epoca neolitică mijlocie aflate în UAT Arad.

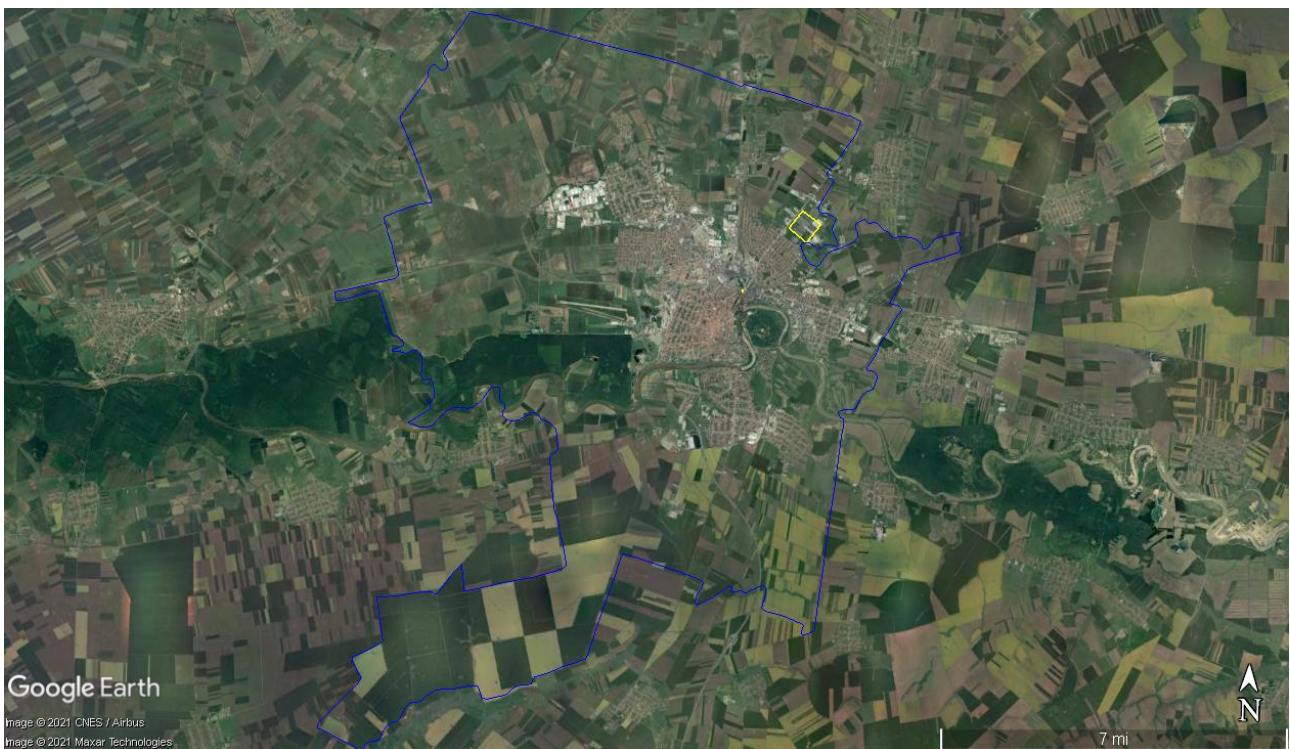

Figura 4. Descoperiri din epoca neolitică târzie aflate în UAT Arad.

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Figura 5. Descoperiri din epoca eneolitică timpurie-mijlocie aflate în UAT Arad.

Figura 6. Descoperiri din epoca eneolitică târzie aflate în UAT Arad.

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Figura 7. Descoperiri din epoca timpurie a bronzului aflate în UAT Arad.

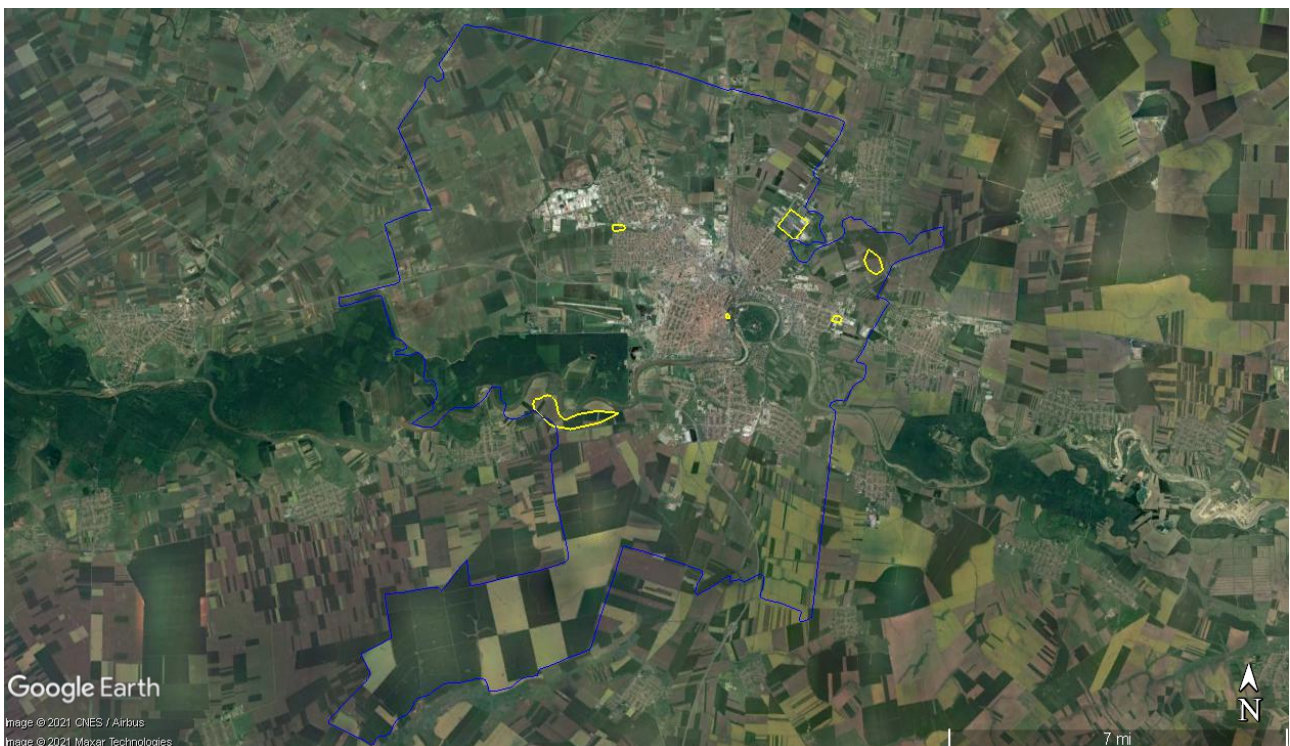

Figura 8. Descoperiri din epoca mijlocie a bronzului aflate în UAT Arad.

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Figura 9. Descoperiri din cea de-a doua etapă a bronzului târziu aflate în UAT Arad.

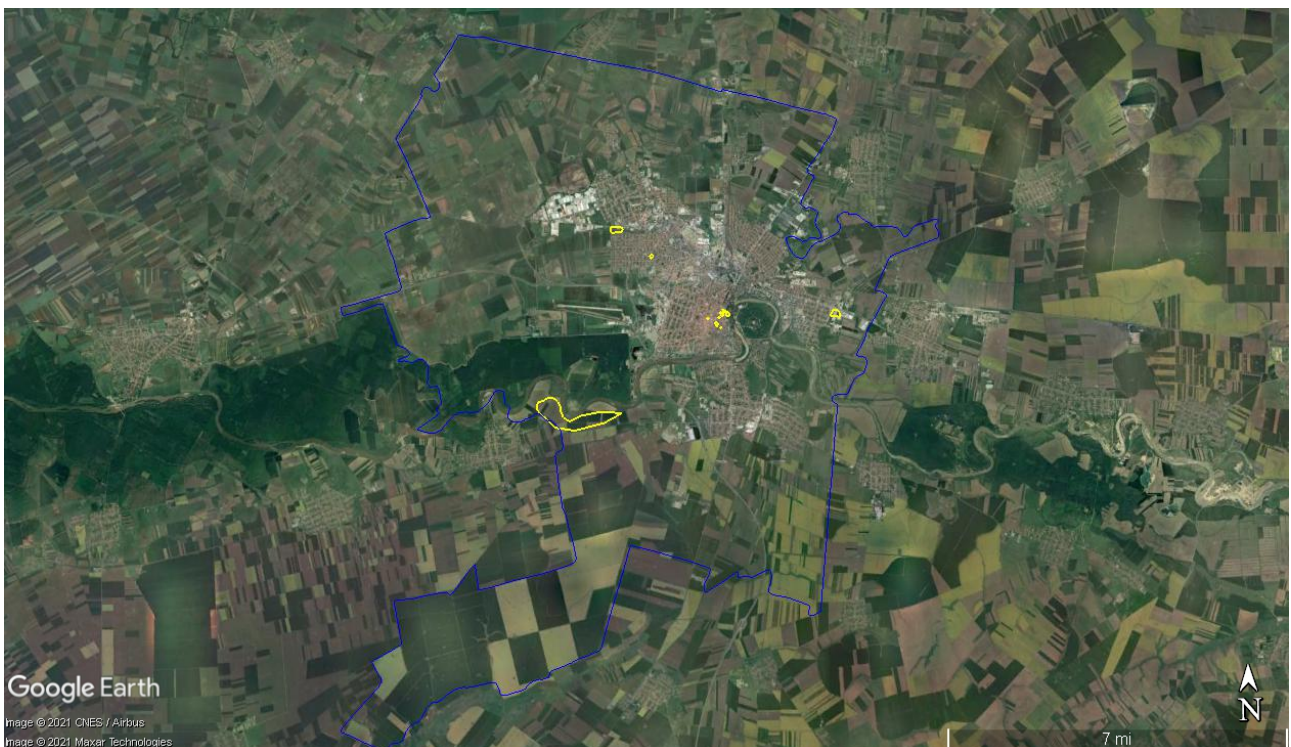

Figura 10. Descoperiri din cea de-a treia etapă a bronzului târziu aflate în UAT Arad.

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIUL ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Figura 11. Descoperiri din prima epocă a fierului aflate în UAT Arad.

Figura 12. Descoperiri din a doua epocă a fierului aflate în UAT Arad.

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Figura 13. Descoperiri din secolele II-V d.Hr. aflate în UAT Arad.

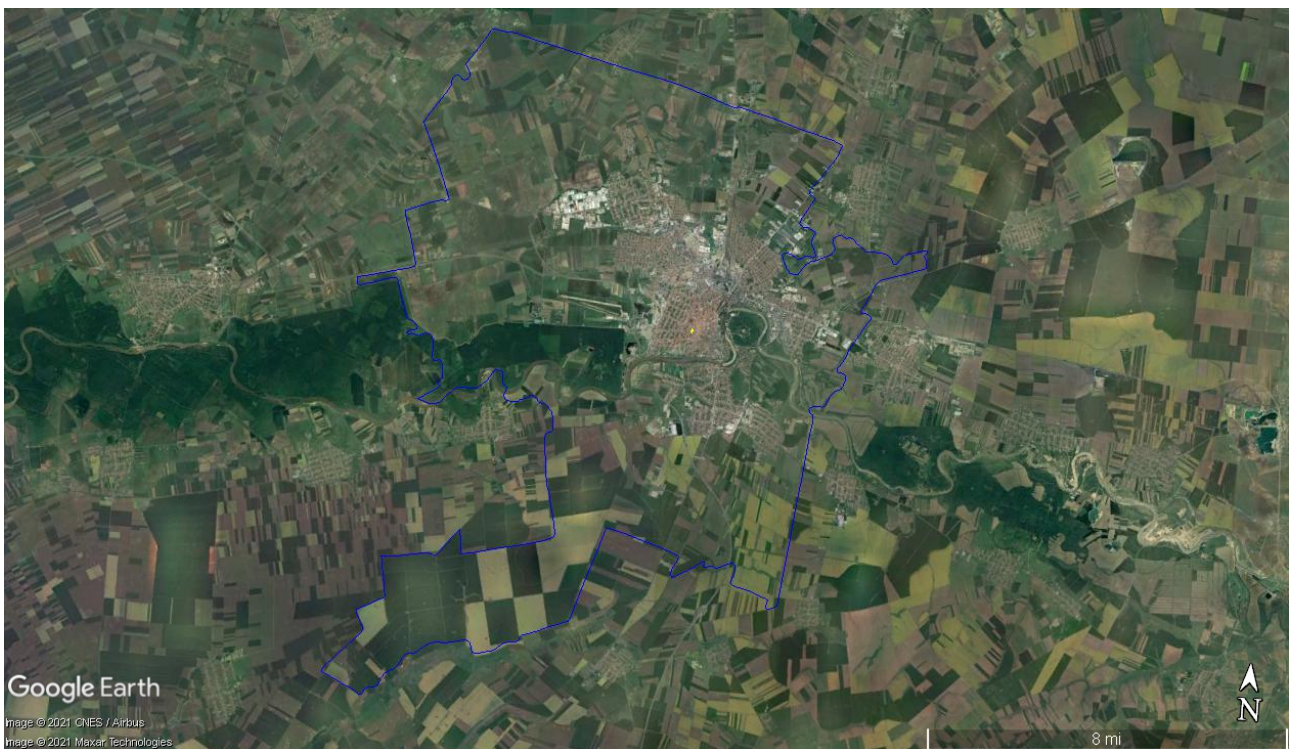

Figura 14. Descoperiri din secolele VI d.Hr. aflate în UAT Arad.

**STUDIU DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR
PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ARHEOLOGIC - MUNICIPIUL ARAD, JUD. ARAD**

Figura 15. Descoperiri din secolele X-XIII d.Hr. aflate în UAT Arad.

Figura 16. Descoperiri din secolele XIV-XVIII d.Hr. aflate în UAT Arad.